B103/c/1914

LATVIJA AMERIKĀ

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER

Published weekly by the
Latvija Amerika Publishing Limited
Business Offices: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4M 2E9, Canada. Editor-in-Chief **A. Kundrats,** 465-7902. USA Editorial Offices: New York, Editor **V. Irbe,** 4035 Rombouts Ave., Bronx, NY 10466; Chicago Editor **V. Jaunkalnietis,** 1805 Taylor Ave., Racine Wis. 53403; California Editor **Karlis Kalejs,** 3822 Markridge Road, La Crescenta, CA 91214.

NR. 47 SESTDIENA, 1984. GADA 24. NOVEMBRIS 34. GADS SATURDAY, NOVEMBER 24, 1984.

SECOND CLASS MAIL REGISTRATION NUMBER 2249 CENA 1 DOLARS

Latvijas svētki panākumu zīmē

ALEKSANDRA ĶEGUMNIEKA
SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ

Latvijas neatkarības 66 gadu svinības trimdas galvaspilsētā Toronto ievadīja LNAK rīkotā pieņemšana, kas šogad notika Latviešu Centrā 16. novembŗa vakara stundā. Šāds sarīkojums, kuŗā latviešu sabiedrībai dota izdevība tikties ar prominentiem Kanadas sabiedriskiem un politiskiem darbiniekiem, kā arī mums draudzīgiem citu tautu pārstāvjiem, gadu ritumā kļuvusi jau par paradumu. Šo sarīkojumu norisē mums dota iespēja vēl tālāk nostiprināt ciešās saites ar mūsu nacionālpolītisko prasību uzklausītājiem — šīs zemes parlamentāriešiem, ar mūsu likteņbiedriem lietuviešiem un igauņiem, kā arī ar pārējo apspiesto tautu nacionāliem cīnītājiem, kuŗu atbalstā mūsu spēks var tikai pieaugt. Ar prieku jākonstatē, ka mūsu pašu un arī aicināto viesu pulks gadu gadā aug augumā.

Šī gada sarīkojumu veiksmīgi vadīja viens no mūsu jaunās paaudzes aktīvākiem sabiedriskiem darbiniekiem I. Melnbārdis. Vakara ievadījumā dzirdēja latvisku melodiju virkni pašu jauno mākslinieku aranžējumā dzirkstošā un pat aizrautīgā ansambļa Jaunie ceļinieki izpildījumā. viņu augstvērtīgam sniegumam klausītāji pateicās ar ilgiem aplausiem.

Pēc LNAK valdes priekšsēža T. Kronberga ievadvārdiem latviešus viņu lielajā svētku dienā sveica vairāki federālās un Ontario valdības parlamentārieši, to vidū arī ministrs F. Drea, dep. J. Šimko, latviešu draugs senātors Haidašs, kā arī no Otavas atbraukušie latviešu draugi — federālā parlamenta deputāti. Tāpat sirsnīgus sveicienus nesa Igaunijas konsuls Heinso un sirmais lietuviešu diplomāts ģenerālkonsuls J. Smuidzinas.

LNAK priekšsēdis T. Kronbergs pasniedza archibīskapam A. Lūsim piešķirto Tautas balvu. Foto V. Cinis.

Latvijas 66. gada dienas atceres sarīkojumā Toronto universitātes aulā. Foto V. Cinis.

Gaŗajā apsveicēju rindā bija arī poļu, ungāru, slovāku, baltkrievu un ķīniešu organizāciju sūtītie pārstāvji.

Ministrs F. Drea nolasīja Ontario premjēra V. Dēvisa vēstījumu. Tāpat sveicienus bija sūtījis arī Kanadas valdības galva Malrūnijs un finanču ministrs M. Vilsons.

Klātesošie ilgi sumināja deputāta Šimko paziņojumu, ka Ontario parlaments vienbalsīgi pieņēmis lēmumu ik gadus proklamēt 18. novembri par Latvijas neatkarības dienu. Šo projektu paredzēts virzīt tālāk uz Otavu, lai arī federālais parlaments pieņemtu līdzīgu lēmumu, kas attiektos uz visu Kanadu.

Vakara viesi ar ilgiem aplausiem savā vidū sveica arī kaimiņzemes ciemiņu ALAs valdes vicepriekšsēdi A. Lambergu. Savā īsajā uzrunā viņš atgādināja, ka Baltā nama apmeklējumā, jautājot prezidentam Rēgenam, vai republikāņu partija pēc tik spožas uzvaras neaizmirsīs Baltijas valstu lietu, uz ko prezidents atbildējis: ,,Nekad!''

Zīmīgi pieņemšanas vakaru šķiŗoties novērtēja Igaunijas konsuls I. Heinso: ,,Mūsu centieni nav bijuši veltīgi. Pēc ilgiem gadiem tagad mūsu ak-

(Turpinājums 20. lp.)

Meklēsim spēku Dievā

Dievkalpojums Latvijas valsts dibināšanas 66 gadu atceres svētkos notika 18. novembŗa rītā visu Toronto latviešu draudžu izkārtojumā Sv. Jāņa baznīcā, kas bija pārpildīta līdz pēdējai vietai. Altāris bija greznots ar Latvijas karogu un sarkanām rozēm, kas dekorēja arī kanceli. Dievkalpojumu ievadīja ar gājienu baznīcā, priekšgalā ejot archibīskapam A. Lūsim ar mācītājiem A. Celmu un J. Cālīti, sekojot Sv. Jāņa draudzes svētdienas skolas bērniem, gaidām un skautiem. Trīs svētdienas skolas bērni ar vadītāju A. Kalniņu nolika uz altāŗa pa rozes ziedam. Ērģeļu priekšspēlē ērģelniece Anita Grigale-Rundāne atskaņoja Jāņa Baruša kompoziciju Latvijas piemiņai un J.S. Bacha ,,Tocata un fuga re-minorā.''

Pēc māc. A. Celma vadītās liturģijas svētrunu teica archibīskaps A. Lūsis. — ,,Novembŗa mēnesis ir dvēseļu sasaukšanās laiks, kad nedzirdamiem soļiem atnāk bijušo laiku cilvēki, atnesot līdz atmiņas'', teica archibīskaps, pakavējoties pie 18. novembŗa Latvijas valsts pasludināšanas akta Nacionālajā teātrī Rīgā, 1918. gadā un pieminēdams arī Latvijas nebaltās dienas, kuŗās izcēlās latviešu kaŗavīri ar savu varonību, lai latvieši būtu kungi savā dzimtajā zemē un kas par savu vakara jundas dziesmu bija izvēlējušies Dievs Kungs ir mūsu stiprā pils. Brīvās Latvijas tapšana bijusi Dieva dāvana latviešu tautai. Mūsu tauta tagad savā ciešanu naktī raugās uz trim brīvības zvaigznēm Brīvības piemineklī Rīgā, gaidīdama jaunu brīvības rītu. Tā vara, kas solījusi brīvību, piekrāpusi daudzas tautas un devusi Gulaga archipelagu. Archibīskaps aicināja nepazaudēt mūsu latviskās saknes svešumā, ignorēt, kas mūs šķiŗ, bet meklēt, kas mūs vieno, jo Latvija uzticībā raugās uz mums. Meklēsim spēku sevī un Dievā!

Archibīskaps vadīja arī beigu liturģiju un svētīšanu, lūgšanu teicot mācītājam J.Cālītim. Sv. Andreja draudzes koris diriģenta Arvīda Purva vadībā kuplināja dievkalpojumu ar B. Skultes Lūgšanu. Dievkalpojums izskanēja ar kopīgi dziedāto Arnolda Lūša dziesmu Mūsu tēvu stiprais Dievs, mūsu valsts himnu un Dievs Kungs ir mūsu stiprā pils ērģeļu pēcspēlē.

V. S.

Daugavas Vanagu tradicionālais Ziemsvētku tirdziņš

notiks 1. decembrī no pl. 10—18 un 2. decembrī no pl. 10—16
DV namā, 125 Broadview Ave., Toronto

- *ROTAS*
- *AUDUMI*
- *KERAMIKA*
- *ĀDAS IZSTRĀDĀJUMI*
- *KOKA IZSTRĀDĀJUMI*
- *GLEZNAS*
- *GRĀMATAS*
- *SKAŅU PLATES*
- *PIPARKŪKAS no pašu cepļuvēm*
- *KAFIJA*
- *MEDUS*

GARŠĪGAS PUSDIENAS
BAZĀRS
DV KLUBS JŪSU RĪCĪBĀ

LATVIJA AMERIKĀ

SESTDIENA, 1984. GADA 24. NOVEMBRIS, 47. NR.

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Valdes priekšsēdis — Gundars Brikmanis. Laikraksta atbildīgais redaktors — A. Kundrats. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9, tālr. 465-7902. Nujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N. Y. 10466, U.S.A. Tālr. 1-212-994-7917. — Čikagas redakcijas vad. A. Zaube, 3353 N. Avers Avenue, Chicago, Ill. 60618. Redaktors Austrālijā Ed. Šmugajs, 28 Taffs Ave., Lugarno, NSW 2210, Australia.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos materiālus neuzglabā, bet pēc vēlēšanās sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personiskais uzskats un ne katrā gadījumā atbilst red. viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV: par vienu gadu — 40 dol., 6 mēnešiem — 21 dol., 3 mēnešiem — 12 dol. Atsevišķa numura cena 1 dol.

Sludinājumu maksa sludinājumu daļā $5.00, tekstā $6.00, pirmajā vai pēdējā lp. $10.00 par 1 collas telpu. Sarīkojumu kalendārā $1.50 par rindiņu, atkārtojot 4 reizes un vairāk 25 proc. atlaide. Laikraksta abonēšana un sludinājumi — tālrunis 466—1514

Laikraksta apgāds patur tiesības atsevišķos gadījumos sludinājumus arī nepieņemt. Ja nodotā sludinājuma laikrakstā ieviesusies kļūda, tad šis sludinājums tiks atkārtots bez maksas. Laikraksta apgāds par kļūdaini ievietotu sludinājumu atbildīgs tikai par tādu summu, cik pēc sludinājuma likmes izmaksājusi kļūdaini iespiestā teksta telpa. Grozījumus sludinājumos var pieteikt ne vēlāk kā vienu dienu pēc sludinājuma nodošanas.

Sociāldemokratu trieciennieku S.S.S. tautas sauca par siseņiem bet tagad par politiska līdzsvara radītājiem latviešu centros. Politiskā analfabēta Dadža zīmējums.

Viktors Kalniņš

No rožainiem sapņiem līdz realitātei

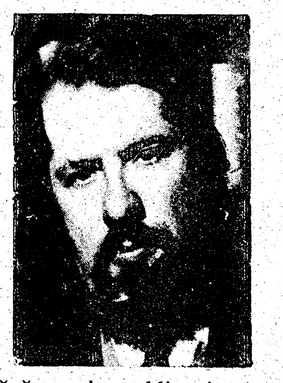

Avtorhanovs — šo vārdu es dzirdēju, vēl dzīvodams Latvijā, arī viņa grāmatu par Staļina nāvi izlasīju tur, protams, slepenībā. Vēlāk, jau rietumos, iepazinos ar citām viņa grāmatām: ,,Varas technoloģija'', ,,Partokratija'', ,,Brežņeva spēks un nespēks''. Nesen parādījās viņa memuāri. Autors sāk savas atmiņas ar īsu vēsturisku izziņu — No manas tautas vēstures. Avtorhanovs — šis mūsdienu viens no vadošajiem sovjetologiem — pēc tautības ir čečēns. Daudz gadsimtu no krieviem pieredzēja Ziemeļkaukaza kalnieši, bet tomēr vissmagāk viņiem klājās padomju laikos — tos visus bez izņēmuma deportēja.

Nacionālais jautājums nav vienīgā tema atmiņās, nav pat galvenā, bet pie tās autors pastāvīgi atgriežas, parāda, kā boļševiki ar melīgiem solījumiem savervēja no apspiestajām tautām sev sabiedrotos. Tālāk šī politika mainījās atkarībā no varas mērķiem un tās spēka. 1944.g. Čečenu ingušu autonomā republika tika likvidēta, tūkstošiem bija nošauti, dzīvus palikušos izsūtīja uz Kazahiju. Chruščova laikos viņu leļļu autonomiju gan atjaunoja, bet vairāk par pusi tautas atrada kapa vietu svešumā.

Jauneklis būdams, Avtorhanovs iestājās partijā. Naīvs, neko nezinātājs, bet ar degsmi celt jaunu dzīvi. Bet jau tad viņā it kā sadzīvoja divi cilvēki: viens centās izcelties partijas darbā, otrs — izvairīties no tā. Viņu nosūta uz Maskavu, uz sarkanās profesūras institūtu. Un te viņu... apcietina. Tiesa gan, kļūdas dēļ. Bet atbrīvo ne jau tūlīt. Tā čečenu jauneklis cietuma kamerā tiekas ar vecās pasaules pārstāvjiem: virsniekiem, veciem profesoriem, garīdzniekiem, monarchistiem, kadetiem, eseriem. Un pirmo reizi, klausoties viņu strīdos, saprot, ka politikā nav vienas taisnības, bet starp patiesību un meliem nav neitrālās joslas. Gads Maskavā nedeva neko, izņemot vilšanos, bet bija jau grūti atkratīties no partijas aktīvista lomas. Kad viņš atgriezās Čečēnijas galvaspilsētā Groznijā, viņu nozīmēja par Čečenijas apgabala komitejas organizācijas nodaļas vadītāju.

Avtorhanovs raksta: ,,Manas grāmatas paliktu neuzrakstītas, ja es nebūtu redzējis partijas aparātu un tā ,,tiesu normas'' no iekšpuses.''

Viņš mēģināja dzīvot godīgi pēc komūnistiskajām normām... un vīlās. Saskare ar viltu, liekuļošanu, meliem, karjerismu, beidzot Ziemeļkaukaza kollektivizācija sāka ārstēt jaunekli no pārliekām illūzijām. Viņš gan domāja vēl protestēt partijas robežās, līdz nonāca līdz atstumtā opozicionāra stāvoklim. Par antipartejisko darbību viņu izslēdza no partijas un drīz apcietināja. Tas notika 1936.g. Toreiz viņam izdevās tikt ārā, bet jau nākošajā 1937.g. lielo tīrīšanu laikā viņam iznāca izbaudīt visu čekas arsenālu ar spīdzināšanām un nāves soda inscenēšanu. Tad Avtorhanovs pats sev zvērēja: ,,Šī politiskā sistēma ir visnolādētākā no visām tiranniskām sistēmām cilvēces vēsturē. Ja man būs lemts dzīvot pasaulē, tad visa mana dzīve būs veltīta cīņai pret tiranniju ar visiem man iespējamiem līdzekļiem.Amen.''

Visu savu mūžu (viņam izdevās nonākt Rietumos) Avtorhanovs pilda šo solījumu. Labākais pierādījums ir viņa grāmatas.

Jāatzīmē, ka pašā Padomijā viņa grāmatas ir ne vien aizliegtas, par to izplatīšanu bargi soda, bet partijas birokratijas virsotnes vajadzībām viņa grāmatas ir izdotas speciālajos izdevumos. Diemžēl, latviešu valodā neviena no viņa grāmatām nav tulkota.

Un beidzot, ļoti interesantā Avtorhanova doma par emigrācijas uzdevumiem. Viņš uzskata, ka galvenais nav apgaismot Rietumu valdībām komūnisma draudus, politiski izglītot, kaut arī emigrācijas pieticīgajos apmēros, savas tautas. ,,....PSRS tautām nav cita ceļa uz brīvību kā padomju tirannijas pievārēšana pašu spēkiem.''

Lasītāju vēstules

KUR PALIKUŠI SARKANIE MISIONĀRI?

Kopš kāda laika KGB sūtīto aģentu apciemojumi, šķiet, mitējušies, ja neskaita kādu dzejnieku no okupētās Latvijas, kas viesojās Toronto un priekš vairākiem mēnešiem, kad Montrealā ieradās ,,ciemiņi'', lai piedalītos AABS zinātnieku konferencē. No pēdējās grupas bija zināms, ka četri no tiem noteikti veic čekas uzdevumus, saņemot par to attiecīgu atalgojumu. Kāds pat izrādīja lielu nepatiku, kad konferencē pieminēja deportētos. Kamdēļ šis ,,kunduziņš'' netika izolēts no tālākas līdzdarbošanās konferencē, paliek atklāts jautājums. Toronto, kā zināms, darbojas oficiāls sarkano misionāru priekšpostenis, bet Stokholmā BI (Baltijas institūts), kas šos vilkus avju drēbēs laipni uzņem, lai tie varētu savu ārdītāju darbu trimdas sabiedrībā labāk veikt. Protams, dažāda veida ,,ciemiņiem'' zem kultūras maskas un sedzoties ar dzejnieka, rakstnieka, zinātnieka togu, kino darbinieka vai citādas izkārtnes, bijušas dažas viesošanās jau agrāk Čikagā, Ņujorkā, Kalifornijā u.c. Bet kādēļ tagad tāds apsīkums? Laikam ,,draugi'' izstrādā jaunu taktiku, gatavo citāda veida uzbrukumus.

Valters Zirnītis ASV.

TIESĪBAS UN SPĒKS

Gadsimteņu ilgo latviešu sapņu piepildīšanās un cilvēka cienīga dzīves nosacījuma iegūšana ir 1918. gada 18. novembŗa simbols.

Dzīvodami trimdā, vislabāk izjūtam, ka bez tiesībām tautai pašai lemt par savu dzīvi nav un nevar būt cilvēka cienīgas dzīves.

Pirmais un pēdējais Latvijas prezidents pilnīgi dibināti norādīja, ka kamēr vien kaut kur pasaulē dzīvos kāds latvietis, būs dzīva arī ideja par neatkarīgo Latvijas valsti.

Nav šaubu, ka šī ideja atkal īstenosies, kaut gan pagaidām ar īgnumu jākonstatē, ka no laika, kad beidza pastāvēt mūsu neatkarīgā valsts, līdz šai dienai pasaulē goda vietu ieņem atkal vecā, mums pazīstamā Makiavelli mācība — tiesības ir tikai spēks! Kam šī spēka nav, nav arī tiesību.

Šodien Temīdai vairs nav aizsietas acis, viņa labi novēro, kuŗā pusē ir spēcīgākais. Vēl ir pārāk liels šis spēks, kas sarga vainīgos. Bet nekas nav mūžīgs, mūžīgs ir tikai Dievs; — sarkanā migla kā nākusi, tā izzudīs.

Apskatot 18. novembri tiesībnieka acīm, ir jāatzīst, ka šī diena ir vissvarīgākā, visievērojamākā, visnozīmīgākā latviešu tautas dzīvē. Vēl šodien tas ir vienīgais neapstrīdētais un neapstrīdamais valsts proklamēšanas akts. Šim aktam, un tikai tam, mums jāpieslienas un jāsmeļ no tā visa sava politiskā un juridiskā argumentācija, kā šodien, tā nākotnē. Arī atzīstot Latviju ,,de jure'', ārvalstis atzinušas tieši 1918. gada 18. novembŗa valsts proklamēšanas aktu. Tāpēc tas ir mūsu pamatu pamats, un visu mūsu trimdinieku svētākais pienākums ir palīdzēt īstenot 1918. gada 18. novembŗa neatkarības deklarāciju.

Nav mums svarīgi, vai 1922. gada satversme vai 1934. gada 15. maija ir ,,pareizā'', to noteiks jaunā Satversmes sapulce atbrīvotajā Latvijā, ne jau mēs te.

Bet 18. novembŗa akta īstenošanā gan visiem latviešiem tur Latvijā un šeit trimdā piedalīties ir svētākais pienākums.

Mag. iur. E. Lapiņš
Grand Rapidos

Laikraksta LATVIJA AMERIKĀ atsevišķus numurus var pirkt Toronto latviešu veikalos un DV grāmatnīcas nodaļās Latviešu Namā un Centrā, kā arī spiestuvē.

Latvijas Republikas Satversme

Izdevis Latviešu Nacionālais Fonds Stokholmā 1984. gadā. 76 lp.

Ievadā Agnis Balodis paskaidro, ka šis izdevums ir Rīgā, 1925. gada ,,Rigna'' izdevuma pārspiedums, kam pievienoti Latvijas satversmes tulkojumi angļu, vācu, franču un krievu valodās. Beidzamam izlietota krievu teksta fotokopija vecajā ortogrāfijā, kas pārņemta no Rignas izdevuma. LNF ar Satversmes publicēšanu vēlējies palīdzēt Latvijas vēstures pētniekiem.

Trimdas politiskās pārrunās jo bieži atsaucas uz Latvijas republikas satversmi, kas 1922. gadā lika pamatus Latvijas valsts likumdošanas, administrātīvai un tiesu iekārtai. Uz šo satversmi nereti atsaucas arī tie, kas to nemaz nav lasījuši, nemaz nerunājot par tās satura izpratni. Aizbildināšanās, palaikam, ir, ka neesot pieejams pilnīgs satversmes teksts. Šeit jāatgādina, ka Latvijas satversme visā pilnībā ir publicēta A. Šildes ,,Latvijas vēsture 1914—1940'' (Daugava 1976), O. Freivalda ,,Latviešu politiskās partijas 60 gados'' (Imanta 1961) un, droši vien, vēl citos izdevumos. Šogad izdotais LNF Latvijas republikas satversmes teksts ar tulkojumiem 4 svešvalodās tagadējos apstākļos ļoti atvieglinās jaunākās paaudzes politiķiem un vēsturniekiem iepazīties ar šo — mūsu neatkarīgās valsts pamata dokumentu.

Plašu ievadu angļu valodā rakstījis Viskonsinas, Madisonā, ASV, universitātes tiesību zinātņu profesors Zigurds L. Zīle, apskatot satversmes izstrādāšanu un pieņemšanu Satversmes sapulcē un analizēdams tās saturu.

Satversme nosaka valsts varas apjomu un tās pielietošanu. Pirms izstrādā satversmi, ir jābūt valsts varai, kas Latvijas apstākļos bija tikai vēl daļēja. Autors ilgāk pakavējas pie vēsturiskajiem politiskajiem apstākļiem, kas pirms Latvijas valsts proklamēšanas 1918.g. 18. novembrī ietekmēja valsts likumīgā pamatojuma veidošanu. Viņš min sociāldemokratu nostāju, kas deklarē, ka ,,brīva, neatkarīga Latvija mums nav mērķis, bet tikai līdzeklis mērķa sasniegšanai.'' Šis mērķis bijis sociālistiskās internacionāles īstenošana. Bet tautas pašapziņai pieaugot un nostiprinoties, Satversmes sapulces vēlēšanās 1920.g. no 17.—18. aprīlim piedalījušies jau 85 proc. no balstiesīgiem pilsoņiem. Analizējot Satversmes sapulces pienākumus, Zīle tos iedala trīs virzienos: vispirms bijusi ,,jāieved kārtība pašu mājās'' — jāizstrādā administrātīvā un tiesu sistēma ne tikai īslaicīgai darbībai, bet nākotnei. Šajā jautājumā nav bijusi paredzama visu politisko partiju vienprātība, kas tā kārtošanu sarežģījusi. Otrkārt, bijusi jāizstrādā agrārā reforma, kur vienprātība bijusi lielāka; šī akta nozīme valsts saimnieciskā stāvoklī, sabiedriskā uzbūvē un attieksmēs uzlikusi lielu atbildību visai Satversmes sapulcei. Beidzot, bijusi jāizstrādā pati Valsts satversme, kas nodrošinātu valsts varas uzturēšanu arī nākotnē. Satversmes izstrādāšanu veicināja nacionālā sajūsma un pacilātība, kā arī lepnums par iegūto neatkarību un patstāvību. Bet ar šādu, pacilātības brīdī radītu saskaņu vien nepietiekot, kā tas daudzkārt pierādījies vēlāk sapulces darba gaitā. Pie tās raksta autors pakavējas diezgan ilgi, objektīvi izvērtēdams ,,par'' un ,,pret'' argumentus. Viņš raksturo lielākās politiskās partijas, kas bija pārstāvētas Satversmes sapulcē, un aktīvi piedalījās atsevišķo komisiju darbos. Komisiju izstrādātie priekšlikumi vēlāk tika pārrunāti visā sapulcē, un par tiem balsoja. Autors pamatoti norāda, ka latviešiem bijusi vēsturiski tikai ierobežota pieredze politiskā un likumdošanas laukā, uz ko balstīties, satversmi sastādot. Šī pieredze sniedzoties tikai apm. 100 gadus pirms neatkarības iegūšanas, jo tikai tad latviešu zemniecība sākusi politiski ,,pieaugt.'' Līdz tam laikam katrs latvietis esot piederējis trim katēgorijām; viņš bijis svešas autokratiskas un apspiedējas varas valdnieka padotais; kāda apgabala iedzīvotājs, pār ko valdījusi neliela kultūrāli un sabiedriski sveša vienība, un, beidzot, bijis trūcīgas sabiedriskas un saimnieciskas šķiras piederīgais. Panākot savas valsts nodibināšanu, visi šie faktori iedarbojušies pozitīvi rosinoši nacionālo organizāciju, pašvaldību un strādnieku kustību veidošanā. Apskatot Latvijas satversmes uzbūvi, autors norāda uz projektē paredzētās 2. daļas ,,izbalsošanu'' sapulces noteikumu dēļ. Šajā daļā bija paredzētas pilsoņu tiesības, kas pilnībā atbilst vēlākām cilvēka tiesību deklarācijām. Par atsevišķiem pantiem balsojot, iebildumu bijis maz, bet pēdējā balsojumā par visu 2. daļu ,,par'' nobalsojuši 62, ,,pret'' — 6, bet atturējušies — 62. Sapulces noteikumi likuši tās balsis, kas atturas, pieskaitīt ,,pret'' balsīm. Rezultātā — 2. daļa noraidīta ar 68 pret 62 balsīm. (Piezīmējams, ka šī noraidītā Satversmes projekta daļa lasāma A. Šildes ,,Latvijas vēsture 1914—1940 702. lp.) Prof. Zīles raksta šī daļa, domājams, daudziem jaunākās paaudzes politiskiem darbiniekiem var dot skaidrāku ieskatu Satversmes sapulces darbā.

Vislielākās tiesības Satversme piešķir tautas vēlētai pārstāvniecībai — Saeimai, 100 locekļu sastāvā. Valsts prezidenta tiesības ir ierobežotas, kam autors dod vēsturisku pamatojumu. Runājot par 1934.g. 15. maija apvērsumu, prof. Zīle jautā, vai valsts prezidenta tiesību ierobežojums to ierosināja vai arī tikai apstiprināja bažas par sekām, kādas būtu šī institūta tiesību pastiprināšanai. Satversmes sapulce tikai ar 3 balsu vairākumu noraidīja projektu šanu tautas nobalsošanas ceļā.

Politisko tradiciju un pieredzes trūkums noveda Latvijas likumdošanas iestādi — Saeimu tik tālu, ka tā bija sašķēlusies daudzās sīkās politiskās partijās, kas apgrūtināja un kavēja sekmīgu Saeimas darbību, radot nestabilitāti visā valsts dzīvē.

Savam apskatam prof. Zīle izlietojis plašus latviešu, vācu, angļu, amerikāņu un franču politiķu un zinātnieku materiālus (21—22. lp.). Mazliet traucē nesaskaņa Saeimas apzīmējuma lietošanā angļu valodā: kamēr oficiālā angļu tulkojumā ,,Saeima'' tulkota kā ,,Parliament'', franču — ,,le Parlement'', vācu — ,,Die Saeima'' un krievu ,,Seim'', prof. Zīle runā par ,,Assembly'', kas reizēm rada pārpratumu ar Satversmes sapulces apzīmējumu ,,Constituent Assembly''. Tekstā iztrūkst A. Baloža ievadā pieteiktais K. Dišlera ,,ievads'' vācu valodā. Prof. K. Dišlera uzskatus par Latvijas satversmi vairākkārt piemin prof. Zīle savā rakstā (15. un sekojošās lappusēs).

Paldies sakāms Latviešu Nacionālam Fondam par šī konspektīvā, bet objektīvi skatītā Latvijas satversmes izdevuma publicēšanu. Tas palīdzēs mūsu jaunākai paaudzei izprast vienu otru politisku un vēsturisku notikumu Latvijas neatkarības laikā, reizē arī ierosinot pārdomas, vai un kā 1922. gada Satversme Latvijas neatkarības iegūšanas gadījumā būtu piemērojama vai — maināma.

Grāmata ir glīti iespiesta, ar melnbaltu Latvijas ģērboni uz baltā vāka, kuŗa iekšpuse ir tumši sarkanā krāsā, tā atgādinot Latvijas karoga krāsu.

Vēlams būtu šo LNF izdevumu redzēt katra latviešu skolas vai augstākas mācību iestādes beigušā latviešu jaunieša rokās, dzīves un darba gaitās aizejot. **A. Liepiņa.**

Šis raksts sagatavots uz LNF ģenerālsekretāra Andreja Eglīša lūguma.

Mākslinieka Jāņa Cīruļa gleznu izstādes atklāšana Bostonā. No kr.: V. Eglītis apsveic mākslinieku, Marta Cīrule, Jānis Cīrulis un Erika Eglīte pasniedz ziedus.

Foto O. Akmentiņš.

Starp divām pasaulēm

Mākslinieka Jāņa Cīruļa 50 darba gadu izstāde

3. novembrī Bostonas Trimdas draudzes namā gleznotājs Jānis Cīrulis, kas LM akadēmiju beidzis priekš 50 gadiem, rīkoja šai atcerei gleznu izstādi ar 25 ainavām. Viņš beidzis prof. J. Kugas vadīto meistardarbnīcu, kur ieguvis paliekamus pamatus savai tālākai mākslas sūtībai.

Visi viņa darbi ir svētdienīgi, mierīgās krāsās, bez orkāniem un emocijām. Viņš mīl pavasaŗa atmodu, vasaras pilnību un rudens zeltaino dabas varenību. Tā kā Cīrulis daudz ceļo pa Eiropu, tad redzam bez Vermontas krāsainās dabas arī Spānijas, Šveices un Norvēģijas raksturīgās ainavas. Arī tās viņš mēģinājis ieturēt līdzsvaros majestātiskā mierā, kā tas jau bijis simtiem gadu pirms mums, kad daba bija nepiesārņota.

Šai izstādē tikai kā nejaušību redzam J. Cīruļa otru pasauli, kur viņš uzkāpis vēl daudz augstāk nekā gleznotā Materhorna kalnā Šveicē — viņš ir kļuvis par slavenu zinātnisku illustrātoru, īpaši ķirurģijā. Vairākas amerikāņu apgādu grāmatas medicīnā, antropoloģijā illustrētas ar Cīruļa zīmējumiem. Par tiem ir sajūsminājušies universitāšu profesori un studenti, jo mākslinieks prot tiem parādīt ,,cēloņus'' vienkāršās līnijās. Cilvēka organisma funkciju neredzamā daļa ir tā pasaule, kuŗā gleznotājs kopā ar dziedniekū-ķirurgu dzīvo līdz asiņu ritēšanai un sirds pukstiem.

Bija ieradušies vairāki amerikāņi J. Cīruļa agrākie un tagadējie darba devēji — uzņēmēji un profesori. Tie savās runās cildināja Cīruļa talantu, pasvītrājot vēl viņa ,,public relations'' talantu. Cīrulis vēl tagad strādā Bostonas slavenā bērnu slimnīcā, vēro operācijas un par tām zīmē attēlus jaunai grāmatai — ,,Angiogenesis'', kur pētniecības darbu vada prof. Dr. med. J. Folkmanis. Šie amerikāņu viesi redzēja izstādē Cīruļa otru pusi — tīro gleznieciību.

I. Galiņš pieteica runātājus. L. Reiters, bij. KF priekšsēdis, sniedza plašu biografisku pārskatu par mākslinieka dzīvi, tāpat A. Banga un dzimtenes novadnieks A. Mangulis. No Latviskā mantojuma sveica S. Lambergs, no Pensionāru biedrības — V. Eglītis bet no LPB — O. Akmentiņš. Pēdējais mākslinieku atcerējās pēc viņa ierašanās no Zviedrijas, kas rosīgi darbojās CV darbā, zīmējot Kr. Barona markas (125. dzimšanas dienas atcerei) un LPB 40 gadu atcerei.

Sekoja vīna glāzes ar savu mirdzumu un saskandināšanu.

Osvalds Akmentiņš.

Jūlija Popeļa

GLEZNU IZSTĀDE

LATVIEŠU CENTRĀ TORONTO, 4 CREDIT UNION DRIVE

piektdien, 30. novembrī, pl. 19—21,
sestdien un svētdien, 1. un 2. decembrī, pl. 13—20

VISI LAIPNI IELŪGTI.

Rasma Jankovska ieguvusi M.A. gradu Social Work Vindzoras universitātē. Rasma tagad strādā Vindzoras Western slimnīcā savā arodā. Viņa pieder pie korp. Imeria saimes.

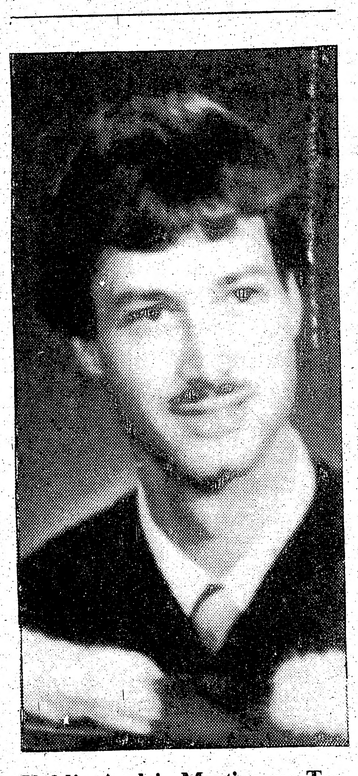

Valdis Andris Martinsons Toronto universitātē ar uzslavu ieguvis inženiera gradu (Bachelor of Applied Science, Engineering Science — computer option). Viņš studijas turpina Toronto universitātē.

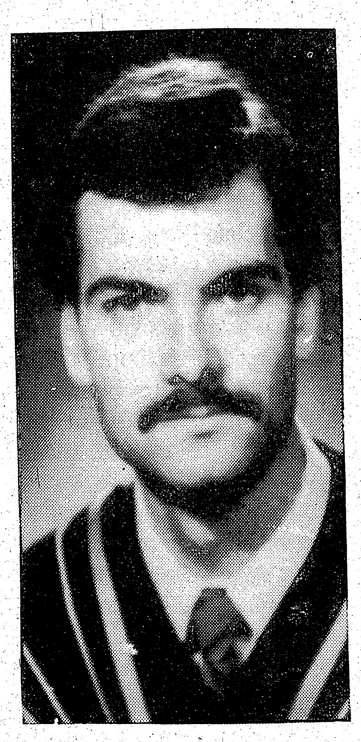

Māris Gunars Martinsons Toronto universitātē ar uzslavu (Dean's List) ieguvis maģistra gradu uzņēmumu vadībā (MBA) 1982. gadā Māris Toronto universitātē ieguva inženiera gradu. Saistījies konsultanta darbā pie Data Resources of Canada. Māris ir aktīvs sportists ar labām sekmēm un apbalvojumiem.

Konkordijai Zelmenis 60 gadi

Šī gada 18. novembrī konkordija Zelmenis atskatās uz 60 darbības gadiem. Zelmenis dibināts 1924.g. 18. novembrī kā studentu biedrība Zelmenis. Dibinātāji bija 16 L.U. Lauksaimniecības fakultātes studenti, vairums Priekuļu lauksaimniecības vidusskolas absolventi. Organizācijas mērķis bija veidot dzīvi latviskā garā, rast īstus draugus un morālisku atbalstu studentu dzīvē un savstarpēju izpalīdzību vēlākā dzīvē un darbā. Devīze bija: ,,Zelmenieši, darbā veidosim nākotni!'' Pieņēma arī divkrāsu ārējās nozīmes — zils, zelts.

Pēc Konkordiju Seniorāta nodibināšanās 1927.g. zelmenieši atrada konkordijās sev līdzīgus mērķus un idejas un pievienojās tām kā L.U. Studentu biedrība Konkordija Zelmenis. Tika pieņemtas četrkrāsu nozīmes — zaļš, balts, zils, zelts, kas nozīmē 4 Latvijas apgabalus, kā arī simbolizē devīzi: ,,Darbam, zinātnei, godam un tēvzemei.'' Zelmenis drīz izauga par nozīmīgu studentu organizāciju, kuŗā bija ievērojami zinātnieki, kā arī kultūrāli un sabiedriski darbinieki. Padomju savienības iebrukuma laikā konkordijas Zelmenis rindās jau stāvēja 182 zelmenieši. Goda filistru vidū bija prof. Dr. J. Apsītis, prof. Dr. P. Kvelde, prof. Dr. H. Lācis, Saeimas deputāti D. Apinis un A. Eglītis u.c.

Tā gadu no gada Zelmenis auga lielumā, un mūsu spēks bija mūsu vienota griba. Tad neviens nedomāja, ka cilvēka dzīve būtu jānodzīvo savrūpībā un noslēgtībā. Zelmenieši, dziļas draudzīgas un patiesas ideoloģijas vienoti, katru gadu pulcējās 18. novembŗa vakarā, lai ar svinīgu konventu atzīmētu Zelmeņa dibināšanas dienu.

Kad pāri mūsu zemei plosījās 2. Pasaules kaŗa viesuļi, Zelmeņa saime tika izklīdināta pa visiem vējiem. Daži mēroja ceļu uz Sibiriju, daži tika turpat dzimtenē vienas vai otras okupācijas varas nogalināti, daži nolika savas galvas par tēvzemi, cīnoties Leģiona rindās, un laba daļa bēga uz rietumiem.

Uz pašu vēlēšanos autoritārās iekārtas laikā Zelmenis bija gandrīz pilnīgi pārtraucis darbību. Tagad bija grūti atkal kaut ko uzsākt tomēr notika sazināšanās draugu starpā, kur sevišķu iniciātīvu uzrādīja Kanadā dzīvojošie zelmenieši. Toronto sāka darboties pirmais Zelmeņa prezidijs trimdā, kas uzsāka strauju biedru apzināšanu. Pirmā Konkordijas Zelmenis kopa sāka darboties Toronto, kam sekoja kopas Vinipegā, Čikagā un Mineapolē. Sākās arī jaunu biedru uzņemšana.

Latvijas laika zelmeniešiem fiziski pagurstot un jaunajiem akadēmiķiem pēc studiju beigšanas izklīstot darbā pa visu kontinentu, rodas lielas grūtības sanākt kopā, tomēr zelmenieši vēl raugās ar drošu skatu nākotnē.

Atskatoties uz organizācijas 66 gadiem, Korkordijas Zelmenis Toronto kopa rīkoja paplašinātu konventu un draudzības vakaru 11. nov. plkst. 15.00 Toronto Daugavas Vanagu namā, kuŗā ieradās arī zelmenieši no citurienes.

Edm. Ozols.

PIRMIE DALĪBNIEKI JAU PIETEIKUŠIES

Kaut gan 7. Vispasaules latviešu jaunatnes kongress ir paredzēts tikai 1986. gada vasarā, kongresa rīcības komiteja jau cītīgi strādā pie tā rīkošanas.

Kongresa rīcības komitejā ir pieci locekļi: Alberts Upeslācis — priekšsēdis; Baiba Rubesa — programmas vadītāja; Ingrīda Mukāne — finanču vadītāja; Aija Abene — reklāmas vadītāja; Inga Upeslāce — administrātore. Katrs no rīcības komitejas locekļiem ir aktīvs latviešu sabiedrībā.

Bet šie pieci jaunieši vien nespēj izdarīt visus priekšdarbus. Katram rīcības komitejas loceklim ir sava ,,labā roka'', kas tikpat dūšīgi strādā, lai kongress taptu. Programmas vadītājai galvenā palīdze ir Lilita Tanne, finanču vadītājai — Ilze Morgenšterna, reklāmas vadītājai Roberts Vagners un administrātorei — Anita Matušēvica. Ir arī daudz citu jauniešu, kas palīdz rīcības komitejai, un vēl jāpiemin katras apvienības izvēlētais pārstāvis rīcības komitejā, kas dod atsevišķo apvienību ieskatus un ieteikumus kongresa rīkošanai.

Rīcības komiteja ir cītīgi darbojusies kopš janvāŗa sākuma, kad Austrālijā 6. VLJK pilnsapulce ierosināja nākošo kongresu rīkot Kanadā. Aprīlī izvēlējās Ineses Jansones zīmējumu kā pamatu 7. VLJK logo. Vasaras mēnešos rīcības komiteja izmeklēja kongresa vietu — Carleton universitāti Otavā.

Pirmie kongresa dalībnieki jau iemaksājuši daļu dalības maksas — Kalvis Jaunalksnis no Austrālijas un Rolands Blezūrs no Anglijas.

Rīcības komitejas adrese: Latviešu Centrs, 4 Credit Union Drive, Toronto, Ontario, M4A 2N8, Canada.

AMBER PRINTERS & PUBLISHERS LTD.
125 BROADVIEW AVENUE
TORONTO, ONTARIO
466-1514 465-7902

Cildeni mūža gadi

Toronto tuvāko draugu pulkā uz 90 mūža gadiem 8. novembrī atskatījās viena no vecākām latviešu akadēmiskās saimes loceklēm, Sv. Jāņa draudzei piederīgā Elizabete Dauvarte.

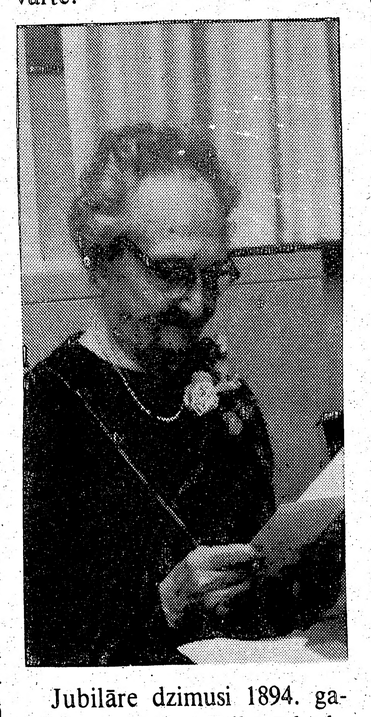

Jubilāre dzimusi 1894. gada 8. novembrī Trikātā lauksaimnieka ģimenē. Dauvartu dzimtas koks var lepoties ar vairākiem tautiskās atmodas laikmeta līdzgaitniekiem. Turpat bērnību pavadīja arī mūsu vēlākais Brīvības cīņu vadonis, ģenerālis J. Balodis.

Izglītības gaitas Elizabeti Dauvarti aizveda uz Maskavu, bet Latvijas universitātei nodibinoties, viņa iestājās tautsaimniecības fakultātē. Tajā pašā laikā gavilniece pievienojās studenšu korporācijas Daugaviete saimei, kuŗas krāsām un devīzēm tā palikusi uzticīga līdz pat šai dienai.

Pēc Latvijas Brīvības kaŗa E. Dauvartei uzticēja atbildīgu darbu cietušo kaŗavīru un viņu ģimeņu apzināšanā. Novērtējot E. Dauvartes spējas, Rīgas pilsēta tai uzticēja aprūpējamo invalidu daļas vadību.

No šī laika E. Dauvarte kā lielu dārgumu saglabājusi prezidenta Kārļa Ulmaņa parakstīto pavadvēstuli par viņai piešķirto Triju zvaigžņu ordeni. Viņas rūpes par latviešu kaŗavīriem atkal iedegās 2. Pasaules kaŗa laikā, kad viņa stājās Tautas palīdzības darbā.

Pēc bēgļu gaitām Vācijā E. Dauvarte izceļoja uz Angliju, kur strādāja lielā slimnīcā. Anglijā iegūtā pieredze tai noderēja, pārceļoties uz Kanadu, kur viņa nostrādājusi slimnīcā līdz pat 72 gadu vecumam.

Liktenis nav bijis žēlīgs Dauvartu dzimtai. Gandrīz visi tās locekļi vairs nav dzīvajo vidū. Elizabete savu mūža novakaru vada Toronto pensionāriem celtajā namā, tādējādi viņa saglabājusi savu individuālitāti un patstāvību. Viņas skaisto dzīvoklīti grezno grāmatas, gleznas un seno dienu foto uzņēmumi. Gadu nasta nekavē jubilāri mērot tālo ceļu uz baznīcu. Tāpat viņa dzīvo līdz savas akadēmiskās mūža sabiedrības Daugavietes priekiem un bēdām.

Jāatzīmē jubilāres devums Brīvības Fondam — no savas pensionāres šaurās rocības viņa nosūtījusi Latvijas Brīvības Fondam savu ārtavu 1000 dol. apmērā.

Jubilejas dienā gavilnieci sveica korp. Daugaviete Toronto kopas locekles, archibīskaps Lūsis, māc. J. Cālītis un māc. I. Gaide. Uzticīgai lasītājai un ilggadīgai abonentei laba vēlējumus nodeva arī Latvija Amerikā red. A.Kundrats. Dzimšanas dienā viņa saņēma arī daudzus telefoniskus un rakstiskus apsveikumus no sava laika līdzgaitniekiem un arī jaunās paaudzes latviešu akadēmiķiem.

Ciešas saites ar savu tautu jubilārei dod spēku grūtā dzīves brīdī. Lepnai trikātietei lai gaiši gaŗā mūža rudens gadi!

A. Kundrats.

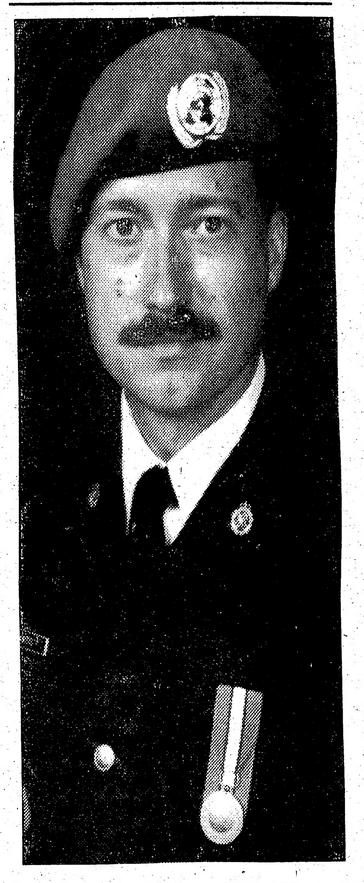

Hamiltonietis kapteinis Kārlis Grāvītis nupat beidzis sešu mēnešu gaŗu dienestu Kipras (Cyprus) salas vasaras tveicē kā Kanadas bruņoto spēku virsnieks un ieguvis UN (Apvienoto Nāciju) medaļu ar ierakstu ,,Miera gaitā'', uzturot mieru starp turkiem un grieķiem. Kanadas bataljona zobārsts kapt. K. Grāvītis arī pavadījis dienas un naktis, patrulējot joslu starp abu armiju ierakumiem. Pirms UN dienesta Dr. K. Grāvītis divus gadus strādājis uz Kanadas jūras flotes kaŗakuģa HMCS Preserver un patlaban dodas atpakaļ uz Halifaksas jūras bazi Kanadas austrumos. Jaunais virsnieks un zobārsts profesiju ieguvis Rietumontario universitātē un plāno turpināt studijas, lai speciālizētos. Pieder pie korp. Fraternitas Lataviensis saimes. J. G.

Mīļš paldies

draugiem tuvumā un tālumā par ziediem un līdzjutības vārdiem mūsu mīļajai

Irmai Anderson, dzim Bērziņš

aizejot mūžībā.

Bērziņu ģimene

Vēstures viltotāji

Žurnālā Padomju Latvijas Komūnists 1984.g. 9. numurā vēstures zinātņu doktors V. Savčenko devis apceri — saudzīgi glabāt tautas varoņdarbu liecības — gatavojoties uzvaras 40. gadskārtas svinēšanai 1985.g. Tema — Lielais tēvijas karš. Kas attiecas uz latviešu tautu, no vācu okupācijas nonākot krievu okupācijā, V. Savčenko darītu lielu un svētīgu darbu, ja censtos vēstures patiesības gaismā parādīt mūsu tautas varoņdarbu zem Maskavas pātagas un deportācijām vēl šodien sevi saglabāt dzīvu ar izteiktu nacionālu pretestību varmācības apustuļiem. Ko ieguvusi latviešu tauta Maskavas 40 gadu jūgā? Atbilde būtu jādod mums visiem brīvajā pasaulē, jo okupācijas vēstures rakstītāji ir jau samelojuši gadu simtu uz priekšu. Tāpēc 1985. gadā globālā mērogā no jauna jāparāda melu valsts imperijas sātaniskās izdarības ar sagūstītām tautām, ar viņu garu un dzīvo spēku, ar cilvēku tiesību izvarošanu un jaunas dzimtniecības ievešanu.

Vēstures viltnieki okupētajā Latvijā arvien un bezsekmīgi nopūlās parādīt un pierādīt latviešu tautas komūnistisko nostāju Otrā pasaules kaŗā, sarkano partizānu bandu laupīšanas atbalstot un sapņojot par padomju varas atgriešanos ar slepkavībām, deportācijām, verdzību, ko tā jau reiz bija piedzīvojusi. Nekas nebija aizmirsts toreiz, un nekas nav aizmirsts šodien. Atjaunot brīvu Latviju — sapņoja mūsu tauta vācu okupācijā, tāpat kā šodien zem krievu varas. Lūk, tas duras V.Savčenko meliem cauri un visai melu vēsturei. Fragments no viņa raksta Padomju Latvijas Komūnistā Nr.9:

„No Lielā Tēvijas kara beigu posma notikumiem pagaidām maz vēl pētītas Kurzemes kaujas. Tieši Kurzemē savu kauna un negoda pilno galu piedzīvoja fašistu armiju grupa „Ziemeļi". Tur tika apbedītas arī latviešu buržuāzisko nacionālistu cerības atkārtot „1919. gada variantu", t.i., ar ārvalstu militāro palīdzību atjaunot Latvijā savu kundzību. Šķiet, liela zinātniska un idejiska politiska nozīme būtu plaša mēroga pētījumam ar nosacītu nosaukumu, teiksim, „Kurzemes mezgls", kuŗā atspoguļot cīņu pret okupantiem frontē un viņu aizmugurē, vienlaikus būtu atmaskota hitleriešu un buržuāzisko nacionālistu netīrā politiskā spēle jautājumā par tā dēvēto Latvijas neatkarību.

Šobrīd runājot par padomju vēsturnieku pētījumiem attiecībā uz Lielā Tēvijas kara notikumiem Baltijā, nedrīkst aizmirst, ka sakarā ar šiem notikumiem risinās sīva idejiskā cīņa starptautiskā mērogā. Vēsture ir karojoša zinātne. Mūsu šķiras ienaidnieki mēģina visiem līdzekļiem mazināt Padomju Savienības lomu cīņā pret fašismu, noklusēt vai sagrozīt to spēku raksturu, kas nodrošināja padomju tautas uzvaru pār hitleriskajiem okupantiem, un tādējādi noniecināt sociālistiskās sabiedriski politiskās iekārtas vēsturiskās priekšrocības. Šādi mēģinājumi sastopami daudzos izdevumos, kuros vēsture viltota visdažādākajos variantos. Piemēram, padomju karaspēka panākumus Baltijā daži buržuāziskie vēsturnieki mēģina izskaidrot nevis ar šī karaspēka stiprumu un karavadoņu kara mākslu, nevis ar pieaugušo PSRS militāro un ekonomisko potenciālu, ar armijas un tautas morāli politisko vienotību, bet gan ar to, ka viens no vācu ģenerāļiem ar savu līdzdalību sazvērestībā pret Hitleru (tā dēvētajā 1944. gada 20. jūlija kustībā) vājinājis vācu karaspēka vadību šajā reģionā.

Cik vien spēdami, pūlas arī „vēsturnieki" no latviešu nacionālistiskās emigrācijas aprindām. Viņi visiem spēkiem mēģina noslēpt latviešu tautas dziļo antifašistisko noskaņojumu, noklusēt tās labāko dēlu un meitu varonīgo cīņu pret hitleriskajiem okupantiem — gan Sarkanās Armijas rindās, gan partizānu vienībās, gan pagrīdes organizācijās."

Tieši otrādi, par antifašismu un sarkano fašismu brīvajā pasaulē rakstījuši vēsturnieki un citi publicisti, nevis ko noslēpjot, bet mēģinot apgaismot patiesības prizmā. Un nobeigumā:

„Taču vēsturi nav iespējams grozīt. Padomju Latvijas sabiedrisko zinātņu speciālistiem un vēsturniekiem jādod pretspars visiem mēģinājumiem viltot latviešu tautas slaveno pagātni, jāturpina padziļināti izstrādāt tematiku, kas saistīta ar Lielā Tēvijas kara notikumiem Baltijā."

Ir tiesa: vēsturi nav iespējams grozīt ar Maskavas un Rīgas vēstures meliem. Tēvijas kaŗa 40 gadu uzvaras dzīres svinot pie vodkas galdiem, pagārās derēs jauna LNF publikācija **Resistance Movement in Latvia, mag. iur. A. Šilde** — Grāmata papildināta ar jauniem materiāliem, kuŗus devis G. Rode un LNF. (Pirmais izdevums 1972.g.) Tajā latviešu tautas kakla kungi varēs iepazīties ar bruņoto, pasīvo un garīgo pretestību krievu okupācijā. **LNF.**

Latviešu valoda neapklust

Atklājot Latviešu institūta sēdi 20. oktobrī Ņujorkā, padomes priekšsēdis A. Bļodnieks norādīja, ka institūta uzdevums rūpēties, lai latviešu valoda neapklust, lai tā uztur jauno paaudzi un aizved to tēvzemē. Institūts veic darbus globālā apjomā, bet tas darbojas pie Amerikas Latviešu Apvienības (ALA), padomes priekšsēdis ir ALA valdes vicepriekšsēdis. Par institūta vadītāju ievēlēja Juri Zušēvicu.

Apskatot pašreizējos projektus, atzina, ka trimdas literātūras vēstures kollēģija nav nepieciešama. Vācijā A. Gāters strādā pie plašākas literātūras vēstures sagatavošanas; ar O. Jēgenu nav uzņemti sakari, bet ALA Izglītības birojs neatbalsta R. Sinātes un J. Andrupa projektu. Nolēma šī gada beigās izdot pārspiestu L. Adamoviča Rīgā izdotu grāmatu par Krišjāni Baronu. Kultūras dienās Kanadā Kr. Baronam veltīs vienas dienas sarīkojumus; I. Purva sagatavo referātu par viņu.

Vairāk kā divas stundas debatēja par PBLA Kultūras Fonda ierosinājumiem, ka pie institūta dibināma dokumentācijas nozare. Pārrunāja vairākas iespējas, kur novietot bibliotēku un dokumentus. par iespējamām vietām minot Gaŗezeru, Studiju Centru Mičigenā un Kristus Dārzu Toronto. Atzina, ka būtu vajadzīgs pilna vai daļēja laika samaksāts darbinieks pie institūta, kas būtu arī Kultūras Fonda koordinātors. Kultūras Fondam ir apmēram 3000 dolaru rezerves kapitāla, ar ko varētu kārtot darbinieka atalgojumu. K. Ozols ieteica Latviešu Studiju Centra bibliotēku izveidot par centrālo bibliotēku un tās bibliotēkāri iesaistīt par koordinātori. Vajadzētu uzcelt vai nopirkt papildu ēku Studiju Centrā, paplašinot bibliotēku un ierīkojot klimata kontroli. Papildu krātuves ierīkotu izdevīgos centros, to izvēli un novietojumu noteic rīcībā esošie līdzekļi. Bibliotēkāriem vajadzētu iespēt tikties kopējās konferencēs.

L. Tomase ziņoja, ka Ņujorkas krātuvē ap 700 mantu — līdzekļus ziedojuši ap 60 labvēļi. Sarīkojumus atbalsta DV ASV valdes piešķīrumi, ieraksti Zelta grāmatā devuši ap 500 dol. Novietnē visvairāk audumu, plaša arī rotu nodaļa, tur atrodas vēlā dzelzs laikmeta rokas sprādze un 1739. gadā izdotā bībele. A. Graudiņa norādīja, ka mūzejā Vašingtonā nav vietas, kur novietot mantas. Sakārtots izstādīšanai laikmets līdz Latvijas neatkarības laikmetam. Iecerēts ierunāt skaņu lentē paskaidrojumus par izstādītiem priekšmetiem, nepieciešams mūzeja katalogs. Tur novietots sūtņa Feldmaņa dzīvesbiedres ziedotais Latvijas pastmarku krājums. Mūzeju apmeklē pret ziedojumiem.

E. Andersons aizrādīja, ka enciklopēdijas papildinājums būs četros sējumos, pašreiz top otrs sējums, ko cer izdot gada beigās. Sagatavo abus pārējos sējumus, bet ir grūtības ar līdzstrādniekiem, kas ne katru reizi iesūta laikā rakstus. Paredz, ka nākamā gadā varēs enciklopēdiju nobeigt. Iecerēts izdot samazinātu enciklopēdijas izdevumu angļu valodā, bet pie tā sāks strādāt tikai tad, kad būs pabeigts latviešu izdevums.

A. Sildegs aizrādīja, ka žurnāls Latvju Māksla desmit gados iznācis 11 reizes. Žurnālā septiņas krāsainas illustrācijas, tam 110—120 lappuses. Autori ir visi iespējamie rakstītāji no dažādām zemēm.

Pareizrakstības vārdnīcas redaktore V. Baltiņa-Bērziņa sūdzējās, ka darbu darītāju ir maz. Saņemti nelaika J. Bičoļa 12 gadu darba neapstrādāti materiāli. Vārdnīcā ievietojamos vārdus apstrādā, lai tos piemērotu šī laika vajadzībām. Tā būs pareizrakstības un vārdu izpratnes vārdnīca ar pievienotām gramatiskām formām un izskaidrojumiem. Nolēma izdot folkloras materiālu krājumu „Latviskā dzīves ziņa" ar daudzām nodaļām. Kanadas Kultūras padome apskata latviešu valodas dialektu pētīšanu. Nolēma, ka institūts darbojas ar Kultūras padomi Kanadā un veic kopējus pasākumus. Skaņu ieraksti izdarīti vairākās lentēs un videolentēs — Kultūras Fonds piešķīris 1700 dolarus. Nav nokārtots jautājums par kopēšanas un atskaņošanas tiesībām.

J. Zušēvics ziņoja, ka Latvijas lauksaimniecības pārmaiņu pētīšanai piesaistīti 12 līdzstrādnieki, ievietojot tur arī veterinārmedicīnu, mežkopību, neatkarīgās Latvijas pēdējos gadus, krievu un vācu okupāciju un laiku pēc Otrā pasaules kaŗa. Grāmata būs latviešu valodā, bet to varētu arī pārtulkot angļu valodā cittautu pētnieku vajadzībām.

Grāmatai par latviešu gaitām vācu augstskolās pēc Otrā pasaules kaŗa ir labi līdzstrādnieki ASV, Austrālijā un Vācijā, kas palīdz vākt datus. Ir arī solījums ziedot līdzekļus šim projektam.

L. Apkalna vācu valodā sarakstītā grāmata par latviešu mūziku pārtulkota angliski, tai meklē izdevēju.

Sēdē piedalījās 12 institūta locekļu. ALA priekšsēža V. Klīves gaŗie paskaidrojumi un aizrādījumi aizņēma daudz laika; sēdes beigās bija atlikuši tikai četri dalībnieki.

V. I.

PROTESTS PRET DEPORTĀCIJU

Amerikas presē parādījās ziņas par „kaŗa noziegumos" notiesātā igauņa Kārļa Linnasa plānoto deportēšanu uz Padomju savienību, kaut gan viņš bija izteicis vēlēšanos braukt uz neatkarīgo Igauniju. Amerikas igauņu nacionālās komitejas priekšsēdis Juhans Simonsons nosūtījis vēstuli ASV ārlietu ministram Šulcam, izsakot sašutumu par šādu nodomu.

Simonsona vēstulē norādīts, ka būs nodarīta liela netaisnība un sagrozīta ASV ārpolitika, ja pēc OSI pamudinājuma ASV tiesu iestādes izšķirsies Igaunijas valsts pilsoni Kārli Linnasu deportēt uz Padomju savienību.

Vēstules nolūks nav kritizēt ASV tiesu iestāžu lēmumu Linnasa deportēšanas jautājumā, kaut tāds lēmums balstās uz apšaubāmām KGB liecībām. Plānotie deportēšanas draudi izraisījuši neapmierinātību un sašutumu bijušo Baltijas valstu — Igaunijas, Latvijas un Lietuvas izcelsmes amerikāņos, kas bija spiesti bēgt no komūnistu okupētajām dzimtajām zemēm, dažreiz riskējot ar savām dzīvībām.

Laikā, kad ASV neatzina komūnistisko varu Ķīnā, deportējamos Ķīnas pilsoņus izsūtīja uz Taivanu vai Hongkongu, bet ne uz sarkano Ķīnu. Kāpēc Igaunijas, Latvijas un Lietuvas nelegālās okupācijas neatzīšanu ASV cenšas iztulkot citādi nekā Ķīnas gadījumu? Šī jautājuma kārtošanā kaut kur ir izdarīta kļūda vai lietots dubultstandarts, kas būtu vēl jaunāk.

Simonsons saņēmis 9. oktobrī datētu atbildi no ASV Ārlietu ministrijas Eiropas un Kanadas juridiskā padomnieka asistentes Merijas Betas Vestas (Mary Beth West). viņa norāda, ka ārlietu ministrs viņai uzdevis atbildēt uz Simansona rakstīto vēstuli 14. septembrī attiecībā uz Kārli Linnasu. Viņa pateicas par izteiktajām domām, bet tā kā šī lieta pašreiz ir tiesas procesā, tad viņa nevar par to izteikties, bet var apstiprināt, ka neko nedarīs pret Ārlietu ministrijas ilgi pastāvošo un cieši nosprausto polītiku, kas neatzīst Igaunijas piespiedu inkorporāciju Padomju savienībā. **Vk.**

Kaŗavīru daudzinājums

sestdien, 24. novembrī, plkst. 20.00

DV NAMĀ, 125 BROADVIEW AVE, TORONTO

PROGRAMMĀ:

Arvīds Beitāns (no Londonas, Ont.) — Daudzinājuma runa.
Ansamblis Jaunbalss — Dziesmas; diriģente Dace Šmite.
Jānis Kļaviņš (Jaunbalss dalībnieks) — Dzejas.

*Pilna bufete * Kopīgas dziesmas*

Ieeja: 6 dolari.

AICINA

DV TORONTO NODAĻAS VALDE

Laikraksta LATVIJA AMERIKĀ atsevišķus numurus var pirkt Toronto latviešu veikalos un DV grāmatnīcas nodaļās Latviešu Namā un Centrā, kā arī spiestuvē.

Mūsu tautas cerība

ALA viceprieksšsēdis A. Lambergs savā svētku runā Toronto cita starpā teica:

,,18. novembris ir diena, kad pārtrūkst ikdienas rūpes, apstājas ikdienas darbi un pienākumi, un domās pakavējamies pie notikumiem, kas norisinājušies pirms 66 gadiem — neatkarīgās Latvijas valsts dibināšanas dienā Rīgā, Nacionālā Teātŗa namā. Man šķiet, ka ikkatrs no mums tur būtu gribējis būt klāt, tanī skaistajā, brīnišķīgajā, vēsturiskajā brīdī, kad piepildījās latvju tautas gadsimtu ilgas pēc brīvības un neatkarības. Mēs gribētu izjust un pārdzīvot to pacilātību, kas tur bija, kad izskanēja vārdi: ,,...Mēs pasludinām Latviju par neatkarīgu un suverēnu republiku!'' Un tad kā vcētra pāršalca ,,Dievs, svētī Latviju, mūs' dārgo tēviju''.. Kuŗš gan no mums tur nebūtu gribējis būt klāt? Kuŗš gan no mums nebūtu gribējis būt viens no tiem drošsirdīgajiem latviešiem, kas uzdrošinājās proklamēt brīvu un neatkarīgu Latviju, zinot, ka visapkārt vēl valda ienaidnieks? Kuŗš gan no mums nebūtu gribējis būt viens no tiem, kad neatkarīgās Latvijas eksistence karājās mata galā, ar savu nesalaužamo ticību, pārliecību un ar ieročiem rokās izcīnīja savai tautai brīvību un valstij neatkarību? Man liekas, mēs visi būtu gribējuši būt daļa no šī neatkarīgās Latvijas valsts brīnišķīgā tapšanas brīža.

Atceroties 18. novembri un Latvijas atbrīvošanas notikumus, ir jādomā par tiem mūsu tautas brāļiem un māsām, kam bija drošsirdība un pārliecība spert šo vēsturisko soli — deklarēt brīvu un neatkarīgu Latviju. Kas bija šie ļaudis, tā mazā saujiņa, kas uzdrīkstējās sapņot neticamo, kas uzdrīkstējās darīt neatļauto? Vai viņi bija kādi izredzētie, kāda izlase? Jeb viņi bija latvju tautas dēli un meitas, kas bija apreibuši ar Latvijas neatkarības ideju un caur kuŗiem lauzās cauri latvju tautas gadsimtu ilgas un cerības? Suminām šos cēlos latviešus, suminām viņus, kas ir mūsu vidū un arī tos, kas ir jau piebiedrojušies aizsaules pulkiem. Viņu sapņi, cerības, darbi un panākumi pieder vēsturei un vienmēr būs priekšzīme nākošajām paaudzēm.

Šodien mūsu vidū šeit ir arī Latvijas proklamēšanas akta dalībnieks un aculiecinieks — Studentu rotas kalpakietis vltn. Pēteris Ikšels. Lai suminām viņu.

18. novembrim tuvojoties, kad domas biežāk kavējas pie mūsu tautas likteņiem un meklējot atbildes mūsu tautas nākotnei, man prātā nāca un nelika mieru viens sauklis, kas ir redzams uz mūsu kaimiņu valsts — Ņūhampšairas — automobiļu reģistrācijas numuru plāksnēm, un tas skan: ,,Live free or die''. Latviski to varētu tulkot ,,Dzīvo brīvs vai mirsti''. Ja brīdi pārdomājam šos vārdus, tad aptveram, ka tiem ir ļoti dziļa nozīme. Tā nav tikai tukša fraze, tukšs sauklis, bet gan izsaka vienu ideoloģiju, pārliecību, vienu dzīves pieeju.

Šai cēlajai devīzei sekojot, pirms divi simts gadiem kolonijas Amerikā izcīnīja sev brīvību. Varētu teikt, ka arī latvieši gadu simteņiem cauri ir sekojuši šādai devīzei. Bet kā tas ir ar mums šodien? Vai šis sauklis, šī ideja, šī doma, šī ideoloģija ir mums piemērota, mums pieņemama, nepieciešama, jeb, varbūt, pat kaitīga? — Mēs visi zinām, kas notiek Latvijā, kas notiek trimdā. Mēs zinām, ka, ilgu gadu posmā, apstākļiem nemainoties, tauta Latvijā un mēs trimdā esam pakļauti iznīcībai. Latvijā par to gādā mūsu tautas apspiedēji un trimdā dabīgais asimilācijas process.

Ko mums darīt?

Daži no mūsu sabiedrības locekļiem ir uzskatos, ka rietumi par mūsu brīvību kaŗu nesāks; mēs paši Latvijas brīvību izkaŗot nevaram, tādēļ nav lielas nozīmes izlietot daudz enerģijas, darba un naudas, apkaŗojot komūnistu varu. Šāda rīcība pati varbūt varot būt kaitīga un veicināt latviešu tautas lielāku apspiešanu un pārkrievošanu. Viņu uzskats ir, ka mūsu darbības mērķim šodien jābūt — nevis brīvību Latvijā, bet gan, lai latviešu tauta varētu pārdzīvot šos laikus. Viņu uzskatā tāda draudzīga koeksistence starp mums un viņiem palīdzēs latvju tautai labāk pārdzīvot šos tumsības laikus. Ar citiem vārdiem, kaut kas līdzīgs ,,Better red than dead''. — Es noraidu šo pieeju. Sadarbība ar tautas apspiedēju ir morāles trūkums, morāles bankrots. Neviena tauta nav tikusi pie brīvības, sadarbojoties ar savu apspiedēju, it sevišķi vēl tad, ja apspiedējs to grib iznīcināt un noslaucīt no zemes virsas. Mēs esam mūsu tautas cerība. Mūsu sadarbošanās ar apspiedēju vēl vairāk grauj morāli mūsu tautai Latvijā, veicina tās morālisko sabrukumu un iznīcību.

Ir taisnība, ka rietumi kaŗu nesāks, lai atbrīvotu Baltijas valstis. Ir taisnība, ka arī mēs paši šodien neesam spējīgi izcīnīt Latvijas brīvību. Brīvība Latvijai nāks tad, kad bojā ies Padomju savienība, kad galu ņems komūnistiskā vara Krievijā.

Tādēļ mūsu pienākums ir cīnīties un darīt visu, lai veicinātu šī brīža atnākšanu. Cīņa pret komūnismu, cīņa pret varu, kas apspiež un iznīcina mūsu tautu, ir vienīgais veids, kā atgūt mūsu tautai brīvību un apstādināt tās bojāeju. Mūsu pienākums ir būt par mūsu apspiestās tautas balsi. Mūsu pienākums ir aizstāvēt mūsu tautas intereses, jo tās viņa pati šodien nevar aizstāvēt. Mūsu pienākums ir klaudzināt, un ja klaudzināšana nepalīdz, tad dauzīt pie pasaules sirdsapziņas. Mūsu pienākums ir sist dūri galdā un pieprasīt mūsu tautai tās tiesu: brīvību, neatkarību, pašnoteikšanās tiesības. Mūsu pienākums ir atgādināt pasaulei, ka latviešu tauta negrib un nevar gaidīt vēl gadu desmitiem uz brīvību, mēs gribam brīvību tagad, šodien, rīt!

Mūsu pienākums ir arī atgādināt ikvienam, ienaidniekam un draugam, ka mēs nekad nerimsim, mēs nekad neliksimies mierā, kamēr nebūs brīvas Latvijas. Un mūsu pienākums ir arī gādāt, lai nekad netrūktu cīnītāju par Latviju, lai nekad netrūktu latvju tautas aizstāvju. Mūsu balsis nekad nedrīkst apklust, mūsu darbība pārtrūkt!

Ciniķi saka, ka Padomju savienība ir tik stipra, tik varena, ka par tās bojāeju nemaz nevar sapņot, nevar domāt. Es gribētu viņiem atgādināt par notikumiem Irānā, kur valdīja varenais šachs. Viņam bija stiprākā un lielākā armija visā apgabalā, vara un nauda. Neviens neiedomājās, ka viņu kāds varētu gāzt. Bet tomēr notika neticamais. Gados vecais ajatola Komēnī no Parīzes ar mazu un ļoti pārliecinātu fanātiķu grupu gāza šachu un pārņēma varu Irānā. Vai kāds tam būtu ticējis gadu pirms tas notika? Protams, ka nē!. Šodien arī Padomju savienība izliekas varena un negāžama, bet tāda tā nav. Tā ir kā pulveŗa muca, kas var eksplodēt kuŗā katrā brīdī. Tikai— jāpiepalīdz.

Mēs neesam emigranti, kas ieradās savās patvērumu zemēs, lai gūtu sev materiālus labumus. Mēs esam politiskie bēgļi — trimdinieki, kuŗu mērķis ir atgūt brīvību savai dzimtenei. Tādēļ katrā pilsētā vai apgabalā, kur dzīvo latvieši, ir jārada latvietības un latviešu nacionālās apziņas cietoksņi. Katrā pilsētā vai apgabalā ir jārada organizācija, kuŗa vada un koordinē tās pilsētas latviešu nacionāli-politisko darbību. Tas būtu šīs organizācijas vienīgais pienākums, un šai organizācijai būtu jābauda visas sabiedrības uzticība un financiālais atbalsts. Šī organizācija būtu tiesīga runāt visas pilsētas latviešu sabiedrības vārdā.

Mums vairāk jāpievēršas mūsu nacionāli-politiskai darbībai. Mēs Latvijas nākotni nevaram ietekmēt ar pāris dolaru ziedojumiem gadā un tikai ar brīva laika darbiniekiem. Mums ir jādod līdzekļi, lai varam veikt profesionālu un mērķtiecīgu darbu. Mums ir jākļūst par aktīvistiem, par fanātiķiem Latvijas brīvības jautājumā. Nevajaga baidīties no konfrontācijas ar ienaidnieku vai arī ar draugu. Vajāsim mūsu ienaidnieku, viņu tā saucamās ,,miera'' delegācijas, viņu pārstāvjus un viņu spiegus, pat viņu preces un kuģus! Stāsimies viņiem pretī un atklāsim pasaulei viņu noziedzību pret Latviju un arī cilvēci. Aktīvi darbosimies mūsu patvērumu zemju politiskajā sistēmā, tādā veidā iegūstot politiķu atbalstu.

Mums ir jādara viss, kas ir mūsu spēkos, lai apstādinātu latviešu tautas pārkrievināšanu. Mums ir jādara viss, kas ir mūsu spēkos, lai dotu tautai Latvijā morālu atbalstu. Meklēsim jaunus ceļus, kā palīdzēt tautai Latvijā. Meklēsim jaunus ceļus, lai mūsu saites ar dzimteni un tautu būtu stiprās. Viņiem ir jāzina, ka viņi nav atstāti, pamesti, aizmirsti. Viņiem ir jāzina par mūsu darbību un gaitām. Nekas mūsu tautai Latvijā nedod tādu morālu atbalstu, kā mūsu cīņa pret apspiedēju. Tas dod cerību turpināt, tas dod cerību nākotnei!

Mēs zinām, ka mūsu pienākums ir gādāt, lai nekad netrūktu cīnītāju par Latviju. Lai nekad netrūktu latvju tautas aizstāvju. Kā izaudzināsim mūsu bērnus par šādiem aizstāvjiem? — Latviešu valoda, kultūra, piederība latviešu sabiedrībai ir nepieciešama. Viņiem ir jāzina par latvju tautas likteni un nopietno stāvokli, un viņiem no bērna kājas ir jāiemāca pienākumi pret viņu tēvu dzimto zemi un tautu Latvijā. Mūsu pienākums ir mūsu bērniem parādīt, kur atrodas viņu piederība, viņu saknes.

Ja katrs mūsu jaunietis un arī ikviens no mums uzņemtos cīņu par Latvijas brīvību un latvju tautas likteni kā savu personisko atbildību, tad cīnītāju un Latvijas aizstāvju nekad netrūktu!

Šodien latviešu tauta jau staigā iznīcības ceļu, bet vēl nav par vēlu, vēl ir laiks! Nesalaužama ticība brīvībai, nesalaužama ticība tautas nākotnei, gatavība sevi ziedot Latvijai, nesīs brīdi, kad Rīgā atkal skanēs vārdi: ,,...Mēs pasludinām Latviju par neatkarīgu, suverēnu republiku!'' un vārdi ,,Dievs, svētī Latviju!'' atkal pāršalks pāri visai mūsu zemei no Latgales līdz Kurzemei, no Vidzemes līdz Zemgalei!

Liktenis mums katram šodien ir devis izdevību palīdzēt īstenot šo sapņu brīdi. Tversim šo izdevību un uzņemsimies cīņu par Latvijas brīvību un latvju tautas likteni kā savu personisko atbildību!''

You are invited to attend a reception and talk by

General
John K. Singlaub,
U.S. Army (retired)

President of the World Anti-Communist League

* A winning strategy for fighting communism.

* Support for anti-communist freedom fighters

* How you can help.

Simcoe-Dufferin Room,
Sheraton Hotel
(opposite City Hall)
Saturday, December 1, 1984
7.30 pm
Admission $10.00

Sponsored by Citizens for Foreign Aid Reform (CFAR)
Phone: (416) 277-1218

Vanagu Kārlis

Trimdinieka piezīmes 151

Konservātīvo mūde ASV prezidenta 6. novembŗa vēlēšanās ,,Vēl četrus gadus!'' atrada tautā atbalstu. Tā ASV prezidentam Ronaldam Vilsonam Rēgenam uzticēja valsts vadību (formāli tas notiks ar elektoru kolledžas lēmumu) vēl turpmākajiem 4 gadiem. Mūsu Dievpalīgs prezidentam Rēgenam šajā politiskā chaosa gaisotnē ar stingru roku aizstāvēt brīvības ideālus pasaulē un ASV, kuŗas vājināšana un sairšana ir sen nodeklarēts Kremļa sarkano ķeizaru mērķis. Tencinājums prezidentam Rēgenam arī par viņa ,,vīra valodu'' iepretim pasaules iekaŗošanas kārajiem moskvītiem viņa darbības pirmajā posmā.

Tūlīt pēc stāšanās amatā, pirmajā preses konferencē, Rēgens skaidri pateica savus ieskatus par Padomiju: tā savu pasaules revolūcijas mērķu sasniegšanai pastāvīgi lieto melus un blēdīšanos! Mēs, kas esam šī raksturojuma patiesību piedzīvojuši uz savas ādas, šo prezidenta autoritātīvo slēdzienu neizmantojām savas cīņas propagandā; pat mūsu paldies izpalika (Ārlietu ministrija, kur iesēdušies palika Kisingera detantes ideologi, ieteica mūsu sakarniekiem šo prezidenta ,,aso līniju'' nebungot!) Liberālajiem par nepatiku Rēgens vēlāk nosauca Padomju savienību arī par ,,Ļaunuma imperiju''. Mūsu ieskats, kas labi pazīstam komūnisma asiņainā terrora izplēšanos kopš 1917.g. revolūcijas, ka šis prezidenta novērtējums vēl par maigu un saudzīgu! Vēl nesen, pēc diplomātiskās sarunas ar Gromiko, Rēgens uz žurnālistu jautājumu, vai viņš tagad mainījis savus uzskatus par Ļaunuma imperiju, noteikti atbildēja, ka nē!

Tie ir fakti, uz kuŗiem mēs balstām savas cerības, neraugoties uz nodevīgo Helsinku nolīgumu un detantes baložiem Baltajā namā.

Rēgena tik bieži atkārtoto jautājumu vēlētājiem, vai viņiem tagad klājas labāk nekā pirms četriem gadiem, mēs attiecībā uz baltiešu cīņas problēmām pagātni nespējam cildināt. Reālpolitiski mūsu lieta stāv valdības aktu vākos, uz kuŗiem uzraksts: No tangere — Neaiztiec! Bet kad palaikam jāpaplūkā Kremļa iedomība un uzpūtība ar apspiesto tautu pieminēšanu, tad vārdā sauc gan Poliju, gan citas krievu virsvadībai pakļautās Austrumeiropas vasaļzemes, bet Baltijas valstu nosaukumus prezidenta runu ,,ēnu rakstītājiem'' norādīts nepieminēt. Tagad pastāv divas Latvijas: ,,padomju'' — ar kuŗu ASV baņķieŗi, ar valdības ziņu, kārto Polockas-Ventspils eļļas vada lietas u. tml., un ,,de jure Latvija'', mūsu sūtniecības Vašingtonā simbolā (par pēdējo Ārlietu ministrijas Baltijas lietu pārzinis Longo teica: ,,Tā ir unikāla atbilde unikālai situācijai!'' Par šādu filozofiju mēs viņam pasniedzām piemiņas atzinību!)

Prezidenta Eizenhauera un ārlietu ministra Dallasa laikos, vēršoties pret krieviem, mūsu likteņus allaž pieminēja tieši un atklāti. Cik reižu neesam šeit norādījuši vajadzību pēc kāda akadēmiska un dokumentēta darba par tiem laikiem, tāpat par visām ASV kongresa rezolūcijām, debatēm par tām, kongresmeņu iesniegumiem mūsu labad, u.t. jpr.

Nu pienācis laiks apdomāt, kā maksimāli izmantot amerikāņu nacionālā patriotisma un antikomūnistiskās gaisotnes atgriešanos Rēgena valdīšanas nākamajos 4 gados, kad viņam tagad mazāk jāliecas. Pēc likuma viņu vairs par prezidentu 1988.g., kad mēs viņu urravosim dziesmu svētkos Indianapolē, ievēlēt nevar.

Kad Baltā nama kancleru Džemsu Bekeru nomainīs tā palīgs Miķelis Dīvers, mums būs vieglāka piekļūšana ar savām sāpēm, jo Divera saknes ir Hanaforda lobijistu firmā, ar kuŗu mūsu Baltiešu līgas stratēģim Vold. Pavlovskim un A. Jerumanim labi sakari.

Mums neapnicīgi jāatgādina, ka rietumi, īpaši ASV, ir atbildīgi par mūsu zemju okupāciju un krievu varas praktisko leģitimizāciju tur. Tas mums dod cietušā prasības tiesībām, ne lūdzēja pazemību.

Mēs ļaujamies sevi apvārdot, izkūstam kungu priekšā, no kuŗu paskaidrojumiem dažkārt pat izriet, ka tie mūs uzskata par naīviem, vientiešiem un fantastiem. Pietiek tikai mūs paslavēt par labu organizāciju, kad mūsu labsajūta piepampst. Mēs labprāt vēlamies dzirdēt tikai to, kas mums patīk, neizsveŗot to pašu reālitāšu patiesības kriterijā, ko viss tas dod mūsu apspiestajām tautām. Kālab gan mums jāietekmējas, savas cīņas paveidu izvēloties, no ,,augsto kungu'' vēlmēm nebūt tik pārāk krasiem asiem un militantiem iepretim moskvītiem un atturēties no ,,necivīlas uzvedības''? Vai kāds zina, kas Uldi Gravu skumdināja, kad tas 1975.g. nodevīgās Helsinku konferences laikā apmeklēja tur Austrumvācijas sūtniecības pieņemšanu un nostājās aci pret aci un nobeidīja vareno Gromiko?

,,Es aicināju arī citus nākt man līdz'', sūrkstējās Uldis, ,,bet mūsu kungiem nebija drosmes!'' Tāds mūsu kungu drosmes trūkums īstā laikā, īstā vietā, palaikam jūtams visās mūsu izdarībās!

Lai tad nu Rēgena atkalievēlēšana iedod mums dūšu būt uzbāzīgākiem un nepatīkamākiem, klauvējot pie demokratiski audzināto ekselenču un eminenču durvīm, un kļūt drosmīgākiem savas cīņas paveidos, mazāk izdabājot detantes baložu kopēju patikai vai nepatikai. Mums ir savs ceļš ejams, un mēs nevaram to citādi! Apspiestie dzimtenē gaida kādas vēstis par to, cik brīvajiem latvjiem brīvajā pasaulē rūp viņu liktenis un cik tie spējīgi izkliegt savu nemieru par tautu brīvības un pašnoteikšanās tiesību pakļaušanu materiālistiskajai detantes ārpolitikai.

Pie tā paša kāds jautājums par ierosinājumu šajās slejās jau pagājušā gadā. ASV 6. novembrī tika ievēlēti 435 tautas vietnieku nama deputāti un 33 senātori. Amatus tīkoja gan pārvēlamie — līdzšinējie, gan lērums jaunu kandidātu. Kur nu palika ALAs aptauja Amerikas latviešu vārdā pie visiem abu lielo partiju federālo amatu tīkotājiem izteikt savu viedokli pāris mūsu konkrētos jautājumos (par okupācijas de jure neatzīšanu, par Baltijas valstu jautājuma ievirzīšanu Apvienotās Nācijās, par Helsinku nolīguma paraksta atsaukšanu u. tml.) Amerikāņu organizācijas, kas līdzīgas aptaujas izdarīja savas darbības pavalstīs, lepojas ar 70 proc. atbildēm.

Pie pašreizējās modernās rakstu pavairošanas technikas pāris tūkstošu sapratīgu vēstuļu nosūtīšana nebūtu bijusi problēma, bet par pastmarkām izdotā nauda daudzkārt atsvērtu aptaujas psīcholoģiskās propagandas nozīmīgumu, un atbilžu izvērtēšana pavērtu politiski vērtīgas iespējas. Bet vārdos mēs esam naski priekšā darbiem.

Vai nākamajos 4 gados, kad Dievs piešķīris ASV par valsts politikas vadītāju stingrās stājas prezidentu Ronaldu Vilsonu Rēgenu, mēs sapurināsimies un būsim pragmātiski dedzīgāki, jebšu nē — tas jau atkarīgs no mūsu cilvēciskajām vājībām...

* * *

Mums katrā pilsētā, kur latvieši mīt, jārada latviešu nacionālās apziņas cietokšņi, jārada organizātoriska vienība, kas vada un koordinē šīs pilsētas latviešu nacionālpolitisko darbību! Tai jāsaņem visas latviešu sabiedrības uzticība un materiālais atbalsts, un tai jāreprezentē politiskajās jomās šīs pilsētas latviešu sabiedrības kopums!'' (Aristīds Lambergs, ALA viceprieksšēdis).

,,Mūsu cerība vēl nav nokauta, mūsu apņemšanās un spīts, mūsu Mūžīgās Latvijas mīts, svešām kājām tik daudz mīts un nesamīts! Kurzemes cietoksnī mūsu ticību neaprakā!'' (Jānis Tanks).

18. novembrī atceries, ka Kurzemē vēl ir krievi — un rīkojies!

Lāčplēšu un varoņu godināšanas sarīkojumā Toronto Latviešu Centrā. Attēlā Lāčplēša Kara Ordeņa kavalieŗi, kalpakieši, ziemeļnieki un kara invalidi, kas bija ieradušies sarīkojumā; no kr. 1.r.: A. Eglītis, veco strēlnieku goda biedre Īda Menska, kalpakietis K. Tannis, virspulkvedis A. Silgailis, pulkv. A. Liepiņš un majors A. Ameriks; 2.r. no kr.: J. Dzirnēklis, P. Polna, K. Galvāns, J. Pētersons, V. Krūgers, E. Ozoliņš un F. Vīksne; aizmugurē no kr.: J. Caune, M. Bulovs, P. Ikšels un G. Krustiņš. Foto J. Liģers.

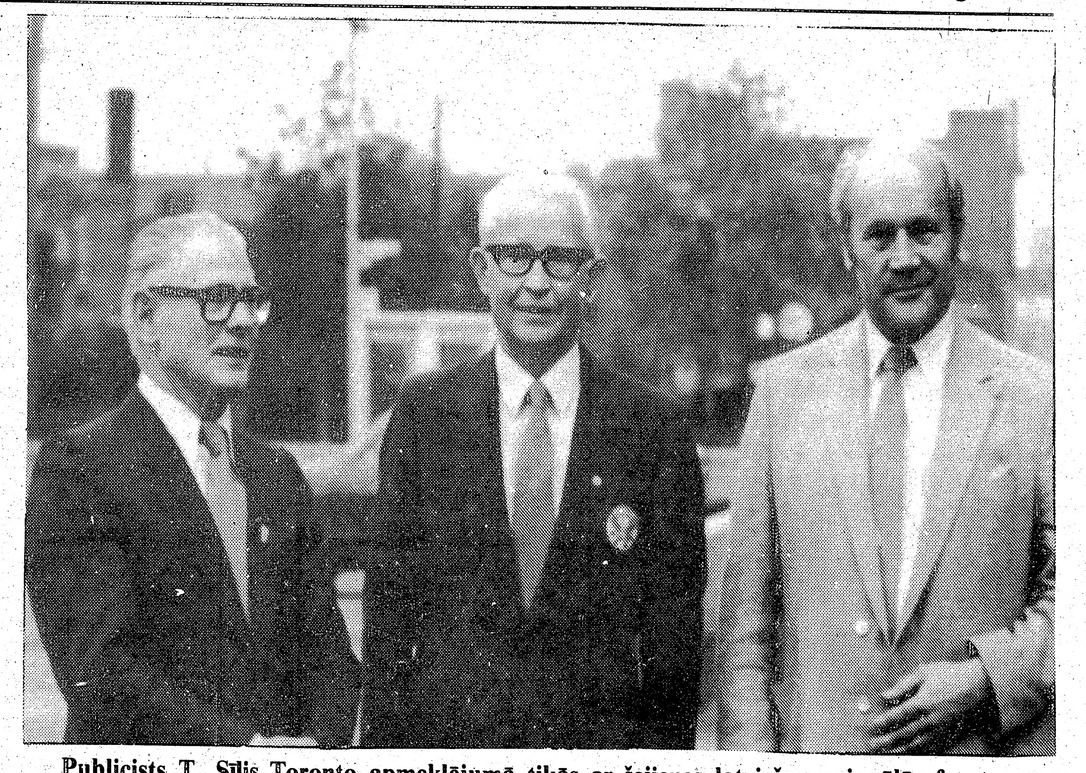

Publicists T. Sīlis Toronto apmeklējumā tikās ar šejienes latviešu nacionālās frontes aktīvistiem R. Pētersonu un Z. Akotu. Foto J. Liģers.

TORONTO ZIŅAS

● DV Toronto nodaļas Kaŗavīru daudzinājums 24. novembrī pl. 20. Programmā Arvīda Beitāna (no Londonas, Ont.) Daudzinājuma runa, ansambļa Jaunbalss dziesmas diriģentes Daces Šmitas vadībā un Jāņa Kļaviņa dzeja. Bufete.

● DV tradicionālais Ziemsvētku tirdziņš 1. un 2. decembrī DV namā. Pirmajā dienā tas būs atvērts no pl. 10 rītā līdz pl. 18, bet svētdien, 2. decembrī, no pl. 10 līdz 16. Bagātīga mantu loterija, daiļamatnieku novietnes, DV grāmatnīcas novietne ar jaunākām grāmatām un skaņu platēm. Vanadžu vadītā kafejnīcā mājas cepumi, arī piparkūkas. Klubā vanadžu gatavotas siltas pusdienas. Tirdziņa rīcības komiteju vada Alb. Šterns.

● Toronto latviešu biedrības Sestdienas skolas Latvijas dibināšanas atceres akts notika 17. novembŗa priekšpusdienā Latviešu Namā un pulcināja ap 250 skolēnu, skolotāju un vecāku. Skolas karogu ienesot, atskanēja korālis Dievs Kungs ir mūsu stiprā pils. Svētbrīdī mācītājs A. Celms atsaucās uz šo dziesmu, kas ir mūsu ticības apliecinājums. Mācītājs aicināja ticēt Latvijas brīvībai un ieslēgt šo ticību sirdīs. Pēc skolas pārzines M. Matīsas ievadvārdiem un kopīgi nodziedātās Latvijas himnas, svētku runu teica ALAs valdes priekšsēža vietnieks Aristīds Lambergs no Bostonas.

Priekšnesumos bija skolēnu grupu deklamācijas, dziesmas un koklēšana. Koklēšanas grupu vadīja Diana Reinholde un Aelita Brīviņa, Arianai Liepiņai dziedot solo. 5. un 6. klases audzēkņu koŗa dziesmas vadīja paši skolnieki. Aktu beidza ar kopīgi nodziedāto Dziesmu brīvai Latvijai un skolas himnu. Klavierpavadījumus dziesmām spēlēja skolotāja Dace Cielava. Pēc tam skolēni gāja rotaļās un dejoja tautiskās dejas. Vecāku komiteja bija sagādājusi cienastu. Sarīkojumu vadīja skolotāja Elizabete Pētersone.

● Toronto latviešu pensionāru apvienības Latvijas valstssvētku sanāksmē 15. novembrī Latviešu Namā pulcējās ap 180 apvienības biedru. Mācītājs A. Celms vadīja svētbrīdi un iesvētīja Paulīnes un Mārtiņa Vāgneru dāvāto Latvijas karogu, kuŗu paši dāvinātāji ar Aneti Benconi ienesa un nodeva apvienības priekšniekam Rolandam Bērziņam. Svētbrīdi beidza ar Dievs, svētī Latviju! Svētku runu teica LNAK valdes priekšsēdis Tālivaldis Kronbergs. Viņš arī pieskārās pašreizējām mūsu sabiedriskās un politiskās dzīves aktuālitātēm un atgādināja LNAK vēlēšanas, kas pašreiz notiek, aicinot visus tajās piedalīties.

Priekšnesumos Anete Benconе piedalījās ar deklamācijām un pensionāru koris J. Beloglāzova vadībā nodziedāja dažas dziesmas. Beigu vārdos apvienības priekšnieks R. Bērziņš tencināja Vāgneru ģimeni par dāvāto jauno apvienības karogu.

● Varoņu piemiņas dienas svētdienas azaidā 11. novembrī Latviešu Centrā kā viesi bija aicināti LKOK, strēlnieki, kalpakieši, ziemeļnieki un kaŗa invalidi. Ieradušos 40 goda viesus sveica Centra valdes priekšsēdis H. Jansons. Sarīkojumu daļas vadītāja Anitra Leksere pasniedza dzimšanas dienas kliņģeri šā mēneša jubilāriem — virspulkvedim A. Silgailim, pulkvedim A. Liepiņam un kapteinim Grīnvaldam. No lūgto viesu puses pateicības vārdus teica vplkv. A. Silgailis, bet Eglītis kaŗa invalidu vārdā ar ziediem pateicās sarīkojuma izkārtotājai un vadītājai A. Lekserei, kas pēc azaida ievadīja arī Lāčplēšu un varoņu piemiņas pēcpusdienu, ar klusuma brīdi pieminot kritušos cīnītājus. Centra valdes priekšsēdis H. Jansons uzrunā pakavējās pie mūsu brīvības cīņām un aicināja kopīgiem spēkiem vienotiem iestāties par Latvijas brīvības atjaunošanu. Brīvības cīņu aspektā 11. novembri apskatīja vēsturnieks T. Puisāns. Mums jāpiemin ne tikai kritušie kaŗa laukos, bet arī visi tie, kas brīvības vārdā tagad smok cietumos un padomju vergu darbu nometnēs. Sarīkojumu kuplināja Hamiltonas koklētāju un dainotāju kopa J. Dindzāna vadībā ar desmit tautasdziesmām, ansamblī piedaloties Astrīdei Sīlei, Saulītei Neimanei, Mārai Ozolai, Astrīdai Neimanei un Andrijai Ozolai. Stanis Butkēvics skandēja Leonīda Breikša balādi Brīvības piemineklis. Nobeigumā programmas devējiem pateicās A. Leksere, aicinot visus kopīgi nodziedāt Pūt, vējiņi.

● Lāčplēšu dienā Kārļa Ulmaņa piemiņas komiteja nolika skuju vainagu pie prezidenta piemineklja Jorkas latviešu kapos. Komiteja turpina pieņemt ziedojumus prezidenta Ulmaņa piemiņas uzturēšanai. Ziedojumi sūtāmi kasierim N. Brasliņam, 92 Barrington Ave., Toronto, Ont. M4C 4Z1, tālr. 691-3163. Kopš piemineklja atklāšanas tā pakājē vienmēr nolikti svaigi ziedi.

● Toronto latviešu baptistu draudzē 4. un 11. novembrī, divās svētdienās, viesis mācītājs Kārlis Grūbers no ASV teica svētrunu, pulcinot abās dienās ap 100 dievlūdzēju. Viņš arī kuplināja dievkalpojumus ar vijoles solo. Mācītājs A. Grūbers ar evaņģelizācijas grupu ,,Turn to Life'' apceļojis visus kontinentus, sludinot evaņģeliju.

● Jauniešu koris Jaunbalss 9. novembŗa vakarā kopā ar Dižidanci un vairāku citu etnisko grupu ansambļiem piedalījās Ziemeļjorkas rīkotajās Toronto pilsētas 150 gadu jubilejas svinībās. 24. novembrī koris piedalās DV Toronto nodaļas rīkotā Kaŗavīru daudzinājumā DV namā.

● Mācītāja A. Celma vadītā pirmā Bībeles stunda bija par Jāņa evaņģeliju.

● 13. novembrī 67 gadu vecumā mirusi Herta Asare. Aizgājēju 16. novembrī uz Jorkas latviešu kapiem izvadīja māc. J. Cālītis. Nelaikē atstāj divas meitas Maiju un Ilzi. Vīrs Jānis miris 1980. gadā.

● Māc. J. Cālītis kristījis Endrjū Zaķi, Ausekļa un Susanas dēlu; salaulājis Dinu Vēsmu Kalnu un Maikelu Veinu Staili (Styles).

● Doctors slimnīcā 11. novembrī miris diriģents un komponists Jānis Barušs. Viņš dzimis 1921.g. 18. augustā Madonā. Kanadā bijis Sv. Jāņa draudzes ērģelnieks no 1963. gada līdz 1980. gadam, dziedājis solo draudzes sarīkojumos. Bijis ilgus gadus vīru koŗa Viesturs diriģents. Aizgājēju 14. novembrī no Sv. Jāņa baznīcas uz Jorkas latviešu kapiem izvadīja arhibīskaps A. Lūsis. Baznīcā dziedāja draudzes vokālais ansamblis Brigitas Alkas vadībā un vīru koris Viesturs. Ērģeles spēlēja Anita Rundāne. Atvadvārdus teica Sv. Jāņa draudzes priekšnieks J. Koncis, Dziesmu svētku rīcības komitejas priekšnieks Ž. Šmits, no draudzes svētdienas skolas un Saulaines pārvaldes — A. Brencis, vīru koŗa Viesturs priekšnieks V. Roze un māc. A. Celms. Ar bībeles lasījumiem un dievvārdiem atvadījās znots Rojs Kolins. Sv. Jāņa draudzes dāmu komiteja bija klājusi kafijas galdu kuplajam bērinieku pulkam baznīcas sarīkojumu zālē. Nelaikim paliek dzīvesbiedre Erna, meita Maija, snots Rojs Kolins un 2 mazbērni, otra meita Rita ar 2 mazdēliem un dēls Imants.

● Sv. Jāņa draudzes dāmu komitejas Ziemsvētku tirdziņš 24. novembrī, no pl. 9 līdz 16 baznīcas sarīkojumu telpās. Būs dabūjami daiļamatnieku izstrādājumi sudrabā, audumos, keramikā, ādā, kokā, bez tam grāmatas un citas mantas svētku dāvanām un pašu vajadzībām, arī medus, piparkūkas. Darbosies bufete ar siltām pusdienām, tortēm un mājas cepumiem.

● Latviešu Centra Mākslas komitēja rīko 25. novembrī pl. 15 vidējā zālē prof. Jāņa Kugas darbu slīdīšu izrādi Erika Pakalna sakārtojumā un ar Jūlijas Pakalnes komentāriem. Mākslas komitejas priekšsēdis ir Eriks Dzenis.

DV Kanadas vadības rosmes

27. oktobrī, sēdi atklājot, DV KV priekšs. G. Brikmanis aicināja neatlaidīgam darbam, kas mūs tuvinātu mērķiem un iecerēm. Pirms sēdes darba gaitas uzsākšanas ar klusuma brīdi godināja aizsaulē aizgājušos biedrus: Žuleronu Augustu (Kičenera), Dargevicu Staņislavu (Alberta), Meņģi Kārli (Manitoba), Lipsbergu Arvīdu (Hamiltona), Beizaku Aleksandru (Toronto), Batraku Ilmāru (Toronto) un Heldu Ernestu (Toronto).

Pēc tam sekoja ziņojumi, kas liecināja, ka nozaŗu darbība ir bijusi intensīva: Aprūpes nozares vad. Z. Masīte ir izkārtojusi Ziemsvētku ziedojumu vākšanas akciju un arī Ziemsvētku apsveikumu kartiņu izgatavošanu un izsūtīšanu. DV KV priekšsēdis G. Brikmanis pieskārās paveiktajam darbam un norādīja uz iecerēm nākotnē, kā Nākotnes semināra atzinumu izmantošanā, lai atvieglotu delegātu sapulču darbu, kas bieži vien nonāk laika trūkumā.

Turpmākās darbības ietvaros nolēma: 35. DV Kanadā delegātu sapulci sasaukt 1985. g. 27. un 28. aprīlī, t.i. pirms DV CV sēdes. Nolēma lūgt DV CV savu darba sēdi pārcelt par vienu dienu uz priekšu, t.i. uz 1985.g. 2. un 3. maiju. Sakarā ar Aizvesto dienas 45. atceri 1986. gadā nolēma ierosināt piemiņas plāksnes izgatavošanu un novietošanu Brāļu kapos Rotā, šajā sakarā izkārtojot atļaujas saņemšanu un citu organizāciju un vienību iesaistīšanu šajā pasākumā.

DV Grāmatnīcu Latviešu Namā Toronto turpmāk vadīs Skaidrīte Tērauda, kas šos pienākumus pārņems no pensijā aizejošā līdzšinējā vad. Pēteŗa Ratnieka. Nolēma izdot Tonijas Krūkas grāmatu ,,Rīgas Ieviņa.'' Ārējās informācijas laukā mēģinās rast saskari ar jaunievēlētajiem parlamentāriešiem.

Par nopelniem DV organizācijas darbā ar DV KV atzinības rakstu apbalvoja Montreaļas nodaļas biedrus — Hediju Ozoliņu un Viesturu-Viktoru Hūnu. Izdarīja piešķīrumus aprūpes darbam Kanadā, kopsummā par 1,500.00 dol. B. Līcei piešķīra 800 dol., divu dēlu stipendijām 1985. gadam, Gaŗezera vasaras vidusskolas apmeklēšanai.

Sporta nozares vad. J. Treijs, ziņojot par makšķernieku sacensību noslēgšanos 1. oktobrī, norādīja, ka jauniešu klasēs dalībnieku skaits ir bijis lielāks nekā pieaugušo. Latviešu Sporta padomes brīvajā pasaulē izkārtojumā, Vispārējās Latviešu Globālās meistarsacīkstes paredzētas 1985.g. laikā no 10. līdz 22. jūnijam Gaŗezerā.

Vēl sēdē piedalījās un par paveikto, kā arī nākotnē iecerēto ziņoja DV Kanadā vanadžu vad. N. Pulciņa. Nākošā gada rudenī, sakarā ar plānoto DV ASV un DV Kanadā valžu kopsēdi, vanadžu valde iecerējusi Sidrabenē rīkot sadraudzības sarīkojumu, kuŗā piedalītos apkārtējās vanadžu kopas.

Tradicionālais Ziemsvētku tirdziņš, par kuŗa izkārtošanu rūpējas rīcības komiteja A. Šterna vadībā, ir veikusi nepieciešamos priekšdarbus. Ziemsvētku tirdziņš notiks DV namā, 125 Broadview Ave, Toronto, 1. un 2. decembrī.

Savus ziņojumus par paveikto un nākotnē plānoto sniedza A. Kalupnieks, A. Ancāns, R. Pētersons, R. Britāls, V. Kārkliņš, M. Zvejniece, P. Vasariņš, L. Ozols, V. Cinis, A. Kalviņš, H. Miķelsons, A. Kundrats, O. Kļavenieks.

A. Kalupnieks.

Laikraksta LATVIJA AMERIKĀ atsevišķus numurus var pirkt Toronto latviešu veikalos un DV grāmatnīcas nodaļās Latviešu Namā un Centrā, kā arī spiestuvē.

Mūsu ilggadīgais diriģents—komponists

Jānis Barušs

dzimis 1921. gada 18. augustā Madonā,
miris 1984. gada 11. novembrī Toronto.

Sirsnīgā piemiņā paturēs
vīru koris Viesturs un diriģente

Dziesmas daiļums
Man vēl neizsmelts...

Valentīns Pāvuls

Neptūna kalps

(64. turpinājums)

Lasmani vēlreiz satiku uz Balastdambja. Lāga nezināju, vai viņš man ir parādā par bumbām vai es viņam par izceltām sliedēm. Vajadzēja norēķināties. Bet Lasmanis kā liels pinkains lācis, kūņodamies pa lūžņu kaudzi, vairāk runāja pats ar sevi nekā ar mani.

Jā, norēķināties vajagot gan. Visiem ar visiem. Citādi tur augšā netikšot. Nobraucījis matu pinkas no pieres, smagi apsēdās uz sliekšņa vaļējo izdauzīto durvju priekšā un, galvu atgāzis, skatījās debesīs. Pakakle noaugusi saķepušiem bārdas rugājiem. Melns, balts, dzeltens. Kopā sanāk tāds pelēks brūnganums. Sācis zelēt tabaku. Brūnā sula notecējusi pār zodu un iekrāsojusi arī kreklu, kas sasaistīts rupjām auklām... Resnie pirksti sažņaugušī viens otru... Aizgāju nenorēķinājies.

Vēlāk dzirdēju, ka Lasmanis, sasviedis lūžņus Daugavā, aizgājis uz Spilves pļavām gaidīt paraušanu debesīs. Tur vecenītes viņam nesušas drēbes un ēdienu. Vēlāk ievietots slimnīcā.

Pāļi pie Bulduru tilta Lielupē
(1932. gada vasara)

Līdaka, gulbis un vēzis pasakā vilka katrs uz savu pusi, bet vezums nekustējās. Apmēram tā jutos, kad atgriezos no bumbu meklēšanas atpakaļ pie tēva un mātes uz Ķīpsalu. Līdaka vilka bumbas meklēt, gulbis studēt, bet Ķīpsala vilka atpakaļ pie ieradumiem un ģimenes paražām. To līdaku, gulbi un vēzi jutu sevī, bet nevis kaut kur pieāķētus ārpusē pie kājām vai rokām. Divdesmit seši gadi vecam cilvēkam vajadzētu zināt, ko viņš grib un var. Sešu gadu vecumā zināju, ka jāredz pasaule un rāpos uz sētas, lai to redzētu. Kādēļ nevarēju izšķirties? Turpināju skaldīt malku un nest ūdeni mātei, palīdzēt tēvam Bullīti labojot un dot stundas tiem un tām, kas nāca pie manis gatavoties beigu eksāmeniem.

Gribēju attaisīt visus logus un izvēdināt piesmakušo gaisu istabās, bet zināju, ka tieši zem mana loga ir atejas bedre, ko šinderi, zaļās mucas bruņinieki, pāris reizes gadā brauca iztīrīt. Kāda nozīme vaļējiem logiem, ja visa apkārtne piesmakusi? Māte aizlīmēja priekšlogus un ielika starp logiem vates ruļļus, lai taupītu siltumu istabā.

Daugava vismaz reiz gadā tā kārtīgi aptīrījās. Protams, māte arī to darīja, un katru pavasari nesa segas un paklājus laukā un lika man tos dauzīt bez žēlastības. Prusakiem izkaisīja zaļu pulveri, bet blaktīm uz astes ar zosu spalvu smērēja kādu riebīgu šķidrumu, kas smirdēja vēl sliktāk par blaktīm. Lai mātei palīdzētu, norāvu visas tapetes, pieķitēju visas spraugas grīdā, kopīgi ar māti izvēlējāmies jaunas tapetes, un grīdu nokrāsoju ar īstu kuģu krāsu. Māte priecājās, bet ne ilgi — ciemiņi ieradās atkal no kaimiņiem...

Turīgāko vecāku bērniem devu stundas viņu dzīvokļos, jo man par to vairāk maksāja. Redzēju, ka arī bagātiem cilvēkiem ir blaktis. Kādas skolnieces māte, kas izskatījās vai vismaz gribēja izskatīties ļoti jauna, bieži aizturēja mani ,,pēc stundām'' un aizsūtīja skolnieci svaigā gaisā pastaigāties, un cienāja mani ar kafiju, ļoti interesēdamās par ūdens līšanu. Vai zem ūdens neesot baigi, vai zivis arī redzot, un vai es acis nepietašķot, zem ūdens strādājot?! Centos pieklājīgi atbildēt, jo negribēju pazaudēt divkāršo honorāru. Kādreiz lielā sajūsmā viņa rādīja man savu jauno balles kleitu un tūlīt manā klātbūtnē to apmainīja pret to, kas bija jau mugurā. Redzot mani nosarkstam, viņa smiedamās novilka mani sev blakus uz dīvāna un — aiz viņas galvas uz sienas es ieraudzīju — blakti. Nezinādams, ko iesākt tik neērtā tuvumā, atstāju blaktij izlemt tālāko — ja blakts ies uz augšu, tad es viņu nobučošu (ne jau blakti). Ja aizlīdīs atpakaļ aiz dīvāna, tad nē. Uztraucos, ka blakts pārāk ilgi tūļājās, jo mūsu galvas jau bija tik tuvu, ka viņas degunu bez šķielēšanas vairs nevarēju saskatīt. Blakts, laikam gardi nosmējusies, aizlīda aiz dīvāna, un es atsvabinājos no maigā dubultnelsona. Dubulthonorāru pazaudēju, bet ieguvu pieredzi par bagātnieku blal tīm.

Vasarai tuvojoties pazaudēju arī citus skolniekus, jo mūs visus trīs — tēvu, Bullīti un mani — aicināja uz Lielupi zāģēt zemūdens pāļus pie Bulduru tilta. Bulduru tiltu remontēja, un man bija jānozāģē iedzītie pāļi pie upes dibena, tiklīdz attiecīgais tilta posms bija salabots. Vairāk iznāca gaidīšana nekā strādāšana, bet projām nekur nedrīkstēju aizbraukt, jo dienu vai nakti varēja gadīties vajadzība pēc ūdenslīdēja.

Bieži sēdēju dzelzceļa stacijā, lai redzētu kā cilvēki brauc un steidzas, satiekas un atvadās. Var redzēt starpību, kā atvadās mātes no bērniem, sievas no vīriem un mīļās no mīļajiem. Redzēju arī, ka meitene, asarām acīs pavadījusi vienu mīļo, tūlīt pēc vilciena atiešanas aiziet saķērusies ar citu, kas no tā paša vilciena izkāpis. Varēja būt arī laulāts pāris un trijstūris. Cilvēkus tik viegli nevar izrēķināt kā ģeometrijas uzdevumus.

No Rīgas vilciena izkāpa divas večiņas tumšām cepurēm galvā, tumšās pelerīnēs un gaļos brunčos, kā izkāpušas no senču albuma. Abas senlaicīgi vienādas, un abām pie kājām smagi kofeŗi, bet neviena sagaidītāja. Redzot viņas tā bezpalīdzīgi stāvot, sirds iežēlojās un gāju palīgā, kaut arī viņas izskatījās pēc Ķīpsalas kārklu vācietēm, kas čurināja savus takšeļus pie manas sētas. Pievācu kofeŗus un noprasīju, kur jāiet. Večiņas nobijās, sastostījās un kaut ko vāciski sačukstējās. Neņēmu to ļaunā, jo kailām kājām, sapinkojies un bārdas rugājiem apaudzis, lielu uzticību nevarēja cilvēkos iedvest. Tomēr atļāva gan man kofeŗus nest. Tālu nebija ko iet. Pāri sliedēm, ceturtā vai piektā vasarnīca aiz stacijas laukuma. Noliku kofeŗus pie durvīm un pagriezos uz iešanu, bet jaunākā mani atturēja, kamēr vecākā rakņājās pa somiņu un izvilka spožu naudas ripiņu. Piesarku un pateicu, ka dzeŗamnaudas es neņemu. ,,Pagaidiet! Jūs tokš neesat latvietis?'' ,,Kādēļ nē?'', pārsteigts apstājos. Latvieši bez dzeŗamnaudas nepalīdzot. ,,Žēl! Es tomēr esmu latvietis.'' Aizgāju atpakaļ uz staciju, lai gaidītu nākošo vilcienu. Pievakarē redzēju večiņas nākam uz staciju, lai gan neviens vilciens netika gaidīts. Viņas nāca tieši pie manis. Vai nu būšu kaut ko izrunājies un tagad nāk bārties vai?

(Turpinājums sekos)

Ziemsvētkos iegādājieties un dāvinait draugiem

ASTOTO LATVIEŠU KARAVĪRU DZIESMU SKAŅU PLATI.

Cena $10.00, pasta izdevumi $1.50

Plate pasūtināma pie DV vīru koŗa dalībnieka:
I. Helguts,
77 King St., Weston, Ont. M9N 1L4, Canada.

.....

Lūdzu piesūtīt ASTOTO LATVIEŠU KARAVĪRU DZIESMU SKAŅU PLATI ..... eks.

Pievienoju čeku/money order .....

Vārds, uzvārds .....

Adrese .....

.....

Paraksts .....

E. Alka

In Memoriam

(Diriģentam Jānim Barušam aizejot)

Tas Kungs Tevi aicinājis
Savā zvaigžņu gaismā,
Lai Viņam Tu kalpotu.
— Un eņģeļu pulkā dziedātu.
Zem Tava diriģenta zižļa
— Bij viegli dziedāt — Dievam
Slavas dziesmas.
Mēs lidojam...
Uz svētiem augstumiem,
Un jūras dziļumiem...
Tik slavu, godu Viņam dziedājam.
— Nu atpestīts!
Tu sava Kunga priekšā stāvi,
Kam visu mūžu dziedāji un ticēji...
Tu aizgāji...

* * *

Marija Urnežus

Aizvesto piemiņai

Vēji vairs nešūpo priecīgas klaigas,
Tukša ir māja un aizaugt sāk dārzs.
Bezgala vaidus dzeŗ tālumā taigas,
Dzīvi kā važas kur cilvēks velk bārs.

Bērnu smiekli vairs nekrīt kā rasa,
Šalkdams vairs saimnieku neapsveic bērzs.
Rožu dārzs nezāles izravēt prasa,
Šūpolēs iesēdies novakars sērs.

Aizsaules viesi pār slieksni vairs nenāk,
Dzīvības dvašu kur izdzēsis posts.
Darbi vairs nerit, ne dziesmas kā senāk,
Apkārt, visapkārt mēms klusums nu josts.

Durvju priekšā suns badā ir placis,
Svētītā pavarda pēdējais sargs.
Raugās uz vārtiem tā dzisušās acis,
Viesulis nenorimst negants un bargs.

Dievs, kur Tavs zibens, kas atdarīs vārtus,
Aizvesto pulki lai pārnāk pa tiem?
Taisnības zizli cel liesmaini sārtu,
Vaigs Tavs lai staro pār piemeklētiem.

* * *

Edvarts Tūters

Vai drīkstam putniem skaust

Ir atkal gāju putnu laiks —
Tie brīvi paceļas gaisā
Virs nebrīvībā nospiestām
Tautām,
Un brīvi aizlido,
Kurp sirds tiem prasās.

Nebrīvais cilvēks,
Atsedzis galvu,
Pavada tos žēliem skatiem:
,,Cik labi putnam būt!''
Viņš klusu iedomā
Un atgriežas pie sakām tām,
Ko brīvās lielvaras
Tam uzmaukušas kaklā.

Ja iedomājam
Putna brīvību,
Tad aizmirst nedrīkstam,
Ka cīnās putni
Vētrā, negaisā!
Ka daudzi bojā iet
Par savu brīvību!

Vai drīkstam putniem
Skaust,
Ja trūkst mums
Putna sirdsdegsmes
Un putna drosmes!?
Vai var kāds aizliegt mums
Ņemt brīvu izvēli?

Sarīkojumu Kalendārs

24. novembrī no pl. 9—16 Sv. Jāņa baznīcas zālē Dāmu komitejas rīkotais Ziemsvētku tirdziņš.

24. novembrī pl. 18.45 Latviešu Centrā Dainas koŗa 35 gadu atceres koncerts ar balli.

24. novembrī pl. 19.30 Latviešu Namā katoļu vienības gadskārtējais sarīkojums ar loteriju un priekšnesumiem.

24. novembrī pl. 20 DV namā karavīru daudzinājums.

25. novembrī no pl. 11.30 — 15.00 azaids Latviešu Centrā.

25. novembrī pl. 13 DV namā referāts — Latvijas ārpolitika un tās vadītāji 1920. gados un 1930. g. beigās. Filma vācu valodā — Trīs aizmirstās Baltijas valstis.

25. novembrī pl. 14 Latviešu Centrā prof. Jāņa Kugas darbu slīdīšu izrāde.

29. novembrī pl. 14 Latviešu Namā pensionāru sanāksmē māksl. Jānis Zuntaks runās par mākslu.

30. novembrī pl. 19 J. Popeļa gleznu izstādes atklāšana Latviešu Centrā. Izstāde būs atvērta arī 1. un 2. decembrī no pl. 13 līdz 20.

30. novembrī pl. 19.30 Latviešu Centrā Latviešu sporta apvienības Kanadā gada svētki.

1. un 2. decembrī DV namā tirdziņš.

1. decembrī pl. 20 ,,Baltic Bash'' Lietuviešu namā, 1573 Bloor St. W.

2. decembrī pl. 15 Sv. Andreja baznīcā jauniešu koncerts — Tam Kungam jauna dziesma.

2. decembrī pl. 16 Latviešu Namā — Novakare veltīta Valdas Moras dzejai. TLB sarīkojums.

8. decembrī pl. 19 Sv. Jāņa baznīcā garīgs koncerts Ziemsvētku ieskaņai.

9. Decembrī Zelta svētdiena Latviešu Centrā. Pēdējais azaids 1984.g. no pl. 11:30—15. Pl. 15 lielajā zālē Ziemsvētku dziesmu dziedāšana svētku ieskaņai māc. J. Cālīša vadībā. Centrā dāmu komiteja pārdos piparkūkas.

9. decembrī pl. 15 Latviešu Namā Latvisko zināšanu seminārā Edgars Kiršs referēs par Alfreda Valdmaņa Nufaundlendas darbības laika atspulgu Kanadas presē.

9. decembrī pl. 13 DV namā, klubā referāts un pusdienas.

9. decembrī DV namā bērnu eglīte.

15. decembrī DV namā DV Toronto nodaļas biedru eglīte.

31. decembrī DV namā Jaungada sagaidīšana.

31. decembrī Latviešu Namā Jaungada sagaidīšana.

TORONTO
LATVIEŠU KONCERTAPVIENĪBAS
26. SEZONAS KONCERTI

27. novembrī, otrdien, vijolniece Ieva Graubiņa no Anglijas.

1985. gadā

25. februārī, pirmdien, baritons Pauls Berkolds no ASV.

9. aprīlī, otrdien, mecosoprāns Ileāna Pētersone no Zviedrijas.

Visi koncerti notiks Town Hall pl.20.00

1985. GADĀ

13. janvārī pl. 15 Latviešu Namā Vija Plūdona pēcpusdiena. TLB sarīkojums.

3. februārī pl. 15 Latviešu Namā TLB un DV kopējs sarīkojums — Aleksandrs Grīns.

2. martā vīru koŗa Viesturs 30 gadu jubilejas koncerts.

BĒRZAINE

24. novembrī pl. 10 TLMM kluba tītaru šaušana.

SAULAINE

5. janvārī pl. 18 Kurzemes Ziemsvētku kauju 40 gadu atceres svētbrīdis pie Kritušo karavīru pieminekļa.

Goda viesi un rīkotāji valstssvētku aktā Toronto universitātes aulā. Vidū LNAK valdes priekšsēdis T. Kronbergs ar dep. J. Šimko un Federālās valdības ministru S.Stīvenu. **Foto V. Cinis.**

Viestura vīru koris diriģentes V. Maksiņas vadībā dziedāja Latvijas valstssvētku sarīkojumā Toronto. **Foto V. Cinis.**

Tautas balvas laureāta archibīskapa A. Lūša godināšanas vakarā Sv. Jāņa baznīcā daudzo apsveicēju noslēgumā izjustā runā pateicās pats laureāts. **Foto AK.**

ATBALSTA BĒRZAINI

Toronto DV nodaļas valdes sēdē 15. novembrī piedalījās priekšsēdis Z. Akots, pr. vietn. L. Ozols un valdes locekļi: J. Veckers, A. Vītols, H. Jakobsons, V. Vičs, A. Selga, V. Cinis, K. Gulbis un vanadžu kopas priekšniece A. Jakobsone.

Sēdi atklājot, Z. Akots aicināja ar klusuma brīdi godināt mūžībā aizgājušos nodaļas biedrus I. Batraku un E. Heldu. Sēdes darba gaitā apsprieda Ziemsvētku piešķīrumus un valdes locekļu ziņojumus par sekciju darbību. Pabalstos sadalīja kopsummā 10.000 dol. No minētās summas 2.000 dol. saņēma DV mītne Bērzaine Rietumvācijā un 500 dol. — apsaimniekotājs V. Spurdziņš. Pārējo summu, vadoties no nepieciešamības svarīguma, saņēma palīdzības organizācijas, invalidi un daudzbērnu ģimenes ārpus Kanadas. Materiālus pabalstus saņēma arī aprūpējamie Kanadā.

Biedrzinis J. Veckers ziņoja, ka par DV biedriem kļuvuši nodaļā pārnākušie, darbību izbeigušās Latviešu Kaŗa veterānu Strēlnieku biedrības biedri.

DV Kluba darbība uzrāda lielāku apgrozību klubā svētdienās, kad tur notiek referāti.

Atzīmējama vanadžu kopas rosība — pēdējā mēnesī klāti mielasta galdi 6 gadījumos.

—ons.

RAIBĀ NEDĒĻA

VAI IESPĒJAMS ATKUSNIS?

Prezidenta Rēgena darba diena 14. novembŗa rīta stundā Baltajā namā sākās ar ārlietu ministra Šulca un padomnieka valsts drošības jautājumos Mekfarlana sagatavotā tālākās amerikāņu ārpolītikas plāna izvērtējumu.

Tuvākajās nedēļās un mēnešos Vašingtonas uzmanības degpunktā būs arvien vēl attieksmes ar Padomju savienību un arī tālākā notikumu attīstība Centrālamerikā, it sevišķi Nikaragā.

Dobrīņins rīkojas aizkulisēs.

Kaut arī ASV un Pad. savienības konfrontācija aukstā kaŗa ietvaros pēc neitrālu diplomātu vērtējuma pēdējos mēnešos ir nepārtraukti pieaugusi un pretišķības pieaugušas līdz tam līmenim, kādas tās bija Kubas laikā, tomēr Vašingtonas un Maskavas dialogs politiskās skatuves aizkulisēs nebūt nav pārtrūcis. Pagājušajā nedēļā Čerņenko Maskavā nāca klajā ar jaunu deklarāciju, ka pasaules miera dēļ ASV un Pad. savienībai esot jādara viss iespējamais, lai novērstu bruņota konflikta draudus, ierobežotu atomieroču arsenālu un apturētu bruņošanās drudzi. Protams, ka Čerņenko ignorēja patiesību, ka tie bija krievi un nevis amerikāņi, kas aizgāja no sarunu galda Ženēvā un Vīnē. Čerņenko vēl šodien liekulīgi prasa amerikāņu labās gribas pierādīšanu darbos. Varbūt ka šoreiz Čerņņko runa nebija domāta tikai iekšpolitiskam patēriņam, un ļoti iespējams, ka runas toni zināmā mērā ietekmēja prezidenta Rēgena lielā uzvara. Tajā pašā laikā ir jāievēro, ka bruņošanās drudža apturēšana, kā to Rēgens jau vairākkārt norādījis, patiesībā vairāk nepieciešama tieši Pad. savienībai. Saimniecisko problēmu jūra ir turpinājusi augt, un nav šaubu, ka, atraujot pilsoņiem vēl vairāk pirmās nepieciešamības patēriņa preces, kurnēšana tautā var tikai pieaugt.

Varbūt ka patiesākais Čerņenko šķietamās piekāpības tonis meklējams vēl citur, t.i. Kremļa bailēs no jauno ASV raķešu un būvējamo izplatījuma telpas ieroču iedarbības atvairīšanas nespējām. Te vēl jāievēro tas, ka nākamajos četros gados prezidents Rēgens nerunās tikai amerikāņu, bet visas rietumu pasaules vārdā.

Tačere nevēlas aplamu drošību.

Iespējams, ka aukstā kaŗa atkušņa mēģinājumā nozīmīga loma bijusi arī krievu sūtnim ASV Anatolijam Dobrīņinam.

Šīs nedēļas sākumā Dobrīņina diplomātijas rezultātā Vašingtonā jau runāja par drīzu ārlietu ministra Šulca atkārtotu tikšanos ar Pad. savienības ārlietu ministru Andreju Gromiko. Šoreiz abi ārlietu ministri runāšot tieši par ieroču drudža temperatūras atvēsināšanu. Visiem zināms, ka bez tā Maskavai un Vašingtonai ir jāmēģina vismaz normālizēt attiecības arī neskaitāmos citos jautājumos.

Bet tas vēl nav nekas. Gaisā lido vēl lielākas lietas. Ne Vašingtona, ne Maskava nav atsaukusi palaisto izmēģinājuma balonu par iespējamu drīzu Rēgena un Čerņenko tikšanos. Tā būšot tikai iepazīšanās, bez jebkādu konkrētu politisku problēmu aizkaršanas.

Ja arī Dobrīņina gaisā palaistais balodis knābī tur varbūt mazu cerību palmas zariņu, kā gan lai izskaidro pašreizējo notikumu attīstību Nikaragā? Šo notikumu aizkulisēs nepārprotami dzirdami abu lielvaru konfrontācijas akordi.

Garbačovs ceļā uz Londonu.

Vašingtona savu nostāju iepretim Nikaragai nemainīs, jo komūnistu režīma nostiprināšanās Nikaragā nenoliedzami būs tikai izejas punkts tālākai ķēdes notikumu reakcijai. Nav šaubu, ka Nikaragas sovjetizācijai sekotu visas Centrālamerikas pakāpeniska nonākšana komūnistu varā. To amerikāņi nevar pieļaut un nekad arī nepieļaus. Rēgena politikas aizstāvji atgādina tagad Vietnamas notikumus, kur pēc Saigonas atdošanas komūnisms tagad jau pārņēmis gandrīz visu Indoķīnu.

Vērtējot Kremļa sadarbības gribas ziepju burbuli, britu premjēre Tačere, gaidot Londonā ierodamies politbiroja locekli Garbačovu, zīmīgi izteikusies: ,,Mums nav nepieciešamas maldīgas rožainas brilles. Mums jāvērtē notikumi tādi, kādi tie patiesībā ir. Mums nepieciešami konkrēti pierādījumi par Maskavas patieso labo gribu.''

MUBARAKA SENSĀCIJA

Pagājušajā pirmdienā Libijas diktātors Kadafi nevarīgā dusmu uzplūdumā nosauca Ēģiptes ministru prezidentu Mubaraku par netīru spiegu un viltīgu CIA aģentu. Aiz šī emocionālā dusmu izvirduma slēpās sensācionāli notikumi Ēģiptē__

Ēģiptes slepenajam dienestam izdevās notvert Kairo četrus Libijas iesūtītos teroristus, kuŗu uzdevums bija Kadafi pavēlē nogalināt bijušo Libijas ministru prezidentu Abdil Hamid Bokoušu, kas savas trimdas gaitas vadīja Ēģiptē. Pē tam, kad Kadafi aģenti bija izolēti, Ēģiptes ziņu

Mubaraks piemānīja Kadafi.

aģentūra ziņoja par Bokouša noslepkavošanu un presē parādījās arī uzņēmumi, kuŗos rādīts nelaimīgā upuŗa līķis. Drīz pēc tam Libijas oficiālā ziņu aģentūra ziņoja, ka libiešu terroristu triecienkomanda esot sodījusi aizbēgušo ministru prezidentu.

Patiesībā Kadafi bija uzķēries uz eģiptiešu āķa, jo nākošā dienā ,,noslepkavotais'' Bokoušs sveiks un vesels parādījās Kairo televīzijas raidītājā. Libieši bija noticējuši arī veikli viltotajam ,,līķa'' uzņēmumam.

Nopratināšanā Kadafi teroristi atzinušies, ka Libijas diktātors plānojis arī citu ievērojamo valstu nogalināšanu terrora aktos. Viņa upuŗu sarakstā bijusi arī britu premjēre Tačere, Rietumvācijas kanclers Dr. Kols un vairāku arabu valstu valdības galvas un vadošie politiķi.

Daži laikraksti pat norāda, ka Kadafi bijis iejaukts arī Indiras Gandijas atentātā. Tanī pašā laikā franču presē parādījās ziņa, ka Gandijas nogalināšanā iepīti KGB aģenti.

Viltotais uzņēmums, kam libieši noticēja.

NEPARASTI BRĪDINĀJUMI

Kanadas jaunais valdības galva konservātīvo partijas līderis Braiens Malrūnijs dek-

Kretjens brīdina no zābaku spodrināšanas.

larējis labas draudzības un sadarbības attiecību nepieciešamību ar Vašingtonu. To neoliedzami vēlas Kanadas pilsoņi, kas deva konservātīvo partijai 211 deputātu pārstāvniecību parlamentā. Sakautie liberāļi ar tikai 40 vietām likumdošanas iestādījumā tagad lietiskas opozicijas vietā uzbrūk Malrūnijam ar demagoģiskiem argumentiem. Bij. ministru prezidents kādā radio intervijā netaktiski brīdināja Malrūniju nekļūt ,,par mērkaķi'', kas imitē Rēgenu. Kanadai esot jābūt savai neatkarīgai ārpolītikai. Malrūnija pozitīvā nostāja iepretim ASV nav patikusi arī opozicijas līdera Ternera sāncensim viņa paša partijā — Kretjenam, kas savukārt teicis, ka Malrūnijs varot kļūt par Rēgena klēpja sunīti, un citā vietā viņš teicis — ,,par amerikāņu aābaku spodrinātāju''. Te jāpiezīmē, ka tajā pašā laikā pēc sabiedriskās domas pētīšanas institūtu aptaujas rezultātiem liberāļu partija tautas acīs noslīdējusi līdz zemākam līmenim beidzamo gadu desmitu laikā. To atbalsta tikai 22 proc. vēlētāju. Bet ar jauno konservātīvo partiju apmierināti 60 proc. vēlētāju.

Jūlija lūdz par Latviju

Sadberijas laikrakstā 18. novembrī publicēta šāda Jūlijas Ekert-Meklīnas (Julia Eckert-MacLean) vēstule:

Perhaps the sun will rise again on Latvian freedom

An open letter to Our Latvian Community on this: The anniversary of Latvia's Declaration of Independence. Nov. 18, 1918:

Dear Latvian friends,

On this the anniversary of your declaration year, I bring from your Canadian friends much love, and hope and cheer. And though your heart is lonely for your land across the sea, I bless the blue Atlantic waves that brought you here to me.

For when you came you gave me a knowledge, deep inside, of the value of true freedom, democracy and pride.

You gave me understanding of the price you had to pay, and the terrible, awful knowledge of how communism slays. How it kills the heart and soul and mind, and slays the body too and takes from man his human rights - and all that's good and true.

And I thank you for the knowledge you gave to me and mine, and I breathe a prayer of gratitude to you - dear friends of mine.

When the iron curtain crumbles and scatters in the dust, and your homeland tastes the freedom that will come (as come it must), then the faith and hope you have shown "And held all these exile years will prove the worth of freedom, wiped away will be all your tears."

In the not too distant future, I pray that the sun will rise and cast her rays of freedom again over Latvian skies.

Julia Eckert-MacLean,
202 Romanet,
Sudbury.

Anšlāvs Eglītis

Cita zeme

(Another Country. Orion.)

Piecdesmito gadu sākumā Anglijā piedzīvoja starptautisku skandālu: divi augsti angļu diplomātijas ierēdņi Gajs Burdžess un Donalds Meklīns izrādījās krievu spiegi, kas pēdējā brīdī tomēr paguva aizbēgt uz Krieviju. Pēc desmit gadiem skandāls atkārtojās: atkal divus atbildīgus Ārlietu ministrijas ierēdņus — Kimu Filbiju un Antoniju Blantu atmaskoja kā krievu aģentus, un atkal abiem izdevās vēl pie laika pārcelties uz Padomiju.

Angļu vidējās paaudzes dramatiķis Julijs Mičels (Mitchell) liecina, ka kopš 1953. gada, kad beidzis skolu, viņš pastāvīgi dzirdējis angļus prātojam, kā tas iespējams, ka turīgās angļu aristokratijas pārstāvji, izglītoti slavenajās ekskluzīvajās ,,publiskajās'' skolās — Ītonā vai Harrovā, kur skolēni jau no bērna kājas tiek gatavoti augstiem valdības amatiem, tomēr kļuvuši par dzimtenes nodevējiem. Pēc vairāk nekā 20 gadiem Mičels mēģina šo mīklu atrisināt ar lugu Cita zeme. Lugas galvenajā personā Benetā viņš sakoncentrējis izziņu un pētījumus par četru pieminēto aristokratisko spiegu gaitām mēģinājumā izveidot angļu spiega prototipu. Luga guva ievērojamas sekmes gan Anglijā, gan citās zemēs un tagad pielāgota ekrānam.

Filma sākas Maskavā 1983. gadā, kur nodevējs Benets kā mizantropisks pusparalizēts sirmgalvis vada savas vecumdienas. Par ,,nopelniem'' viņš saņēmis no padomju valdības pieticīgu dzīvoklīti bargi apsargātā valdības namā. Viņu apkalpo kopējs, kas stumda viņa slimnieka ratiņus un, saprotams, uzrauga viņu KGB uzdevumā. Starp citām sīkām ērtībām Benets var atļauties vodkas vietā dzert skotu viskiju un klausīties angļu radio ziņojumus par kriketa spēli. Lai gan Benets apliecina, ka viņam nav ne mazākās vēlēšanās atgriezties dzimtenē, jo tur nav neviena cilvēka, ko viņam gribētos satikt, viņš tomēr vēlas angļiem sevi atgādināt un tāpēc diktē īpašai ataicinātai angļu žurnālistei savas atmiņas, saprotams, KGB uzrauga klātienē, lai netiktu sarunāts kaut kas pretkomūnistisks.

Filmas notikumi atkāpjas uz Angliju 1932.g., kad Benets mācās aristokratiskajā skolā-internātā, kas filmā nosaukta izdomātā vārdā. Šīs skolas jau dažkārt redzētas angļu filmās. Skolēni valkā formālas drānas, ketavejus, frakas, kā galvassegas — gardibenes (,,cilindrus'') un spēlē angļu ,,nacionālo spēli'' — kriketu.

Skolas iekārtai ir zināma līdzība ar vācu korporācijām. Pirmgadnieki darbojas kā vecāko skolēnu kalpi vai sulaiņi — spodrina viņu apavus, gludina tērpus u.c. Gadu gaitā sekmīgie studenti tiek paaugstināti par ,,prefektiem'', un pēdējā gadā zināmu skaitu izredzēto paaugstina pat par ,,dieviem''. Tas nodrošina tiem vislabākās karjēras izredzes. Tradicijas un disciplīna tiek ieturēta ar tik cietsirdīgu konsekvenci, ka dažkārt noved audzēkņus līdz pašnāvībai. Apkaunojošs pēriens ir augstākais soda mērs, izņemot, saprotams, izslēgšanu. Par disciplīnu atbild ,,dievi'' un ,,prefekti''; skolotāji šajā aristokratiskajā pašpārvaldē neiejaucas. No ārpasaules noslēgtajā institūtā attīstās homoseksuālisms. To nevajā, ja ievēro divus noteikumus: tas jāuzlūko par pārejošu parādību (augstajiem valdības ierēdņiem nepieciešama normāla ģimene) un jātur savas izdarības slepenībā; pieķertos smagi soda.— Nav jāaizmirst arī, ka luga sarakstīta gados, kad homoseksuālisms bija literāra mode; reti parādījās kāds romāns vai luga, kurā nebija iepīts šis motīvs.

Pārmērīgi stingrajai disciplīnai rodas arī slepeni pretinieki. Beneta labākais draugs Džuds (veidots atkal pēc dažiem angļu ,,salona komūnistiem'', kas vēlāk krita Spānijas pilsoņu karā, cīnīdamies komūnistu pusē) lasa Marksu un Ļeņinu un savā vientiesībā tic, ka Staļins Krievijā īsteno vispārējas taisnības, brālības un vienlīdzības valsti. Benetu piekļer pederastijā un, sekojot ,,dievu'' un ,,prefektu'' lēmumam, nopelē. Šis negods un Beneta tiepšanās, ka viņš nav homoseksuāls tikai uz brīdi, bet visu mūžu, smagi iemaitā viņa citādi teicamās karjēras iespējas. Viņam būs pieejami gan augsti, bet nevis visaugstākie amati. Pagaist Beneta sapnis kādreiz kļūt par Anglijas sūtni — Parīzē. Tas viss kopā modina viņā tieksmi atspēlēties ,,sistēmai''.

Drāmatiķa-scēnārista Mičela atklājums nav nekas jauns. Par spiegiem, nodevējiem vai pagrīdniekiem palaikam kļūst godkārīgi neveiksminieki, sarūgtināti vientieši un perverti, pie kam pēdējos KGB prot izmantot sevišķi virtuozi.

Filmai sapulcināts vesels bars apdāvinātu angļu aktieru no dažādām trupām, kas izrādījušas Mičela lugu uz skatuves. Ruperts Everets (Everett) Beneta lomā sniedz iespaidīgu samocīta, strupceļā iespēlēta jaunieša tēlu. Viņš prot izskatīties īsti aristokratisks un teicami valkā formālos tērpus tāpat kā viens otrs viņa pretspēlētājs. Raksturi ir pietiekami individuālizēti, taču visumā izrādei piemīt īpatnējs kokainums. Vai tas ir daudzinātais angliskais vēsums un atturība, vai arī tas, ka lielajā skolēnu barā nav nevienas simpatiska rakstura, kam skatītājs vēlētos just līdz. Visi jaunie, godkārīgie karjēristi tik cieši iesaistīti noteikumu un tradiciju tulkošanā un pārmērīgās disciplīnas īstenošanā, ka tiem — pietrūkst cilvēcības.

Laikmets, tērpi, vide atveidoti ar lielāko rūpību un precīzitāti. Filmdaru lūgumus filmēt slavenajās skolās Ītonā (dibināta 15. gadsimtā) vai Harrovā (dib. 16.g.s.) skolu vadības pēc iepazīšanās ar scēnāriju noraidījušas.

Dažas vecās Oksfordas kolledžas un bibliotēkas izrādījušās piekāpīgākas. Veco celtņu nosūbējušie ārskati un nolietotās, sencīgās iekštelpas tiek jo bagātīgi izmantotas, panākot sēras, bezcerīgas noskaņas. Arī drūmā, noplukusī Maskava parādīta itin iespaidīgi, sameklējot un novecinot pelēkās dzīvokļu kazarmes Londonas nepievilcīgākajos kaktos.

Ed. Upenieks

ADVOKĀTS pie

WOOLLEY, DALE & DINGWALL

Barristers & Solicitors

32nd floor, Toronto Dominion Bank Tower,
Box 65, Toronto Dominion Centre, Toronto, Canada M5K 1E7.
Tel.: (416) 863-1000, vakaros (416) 863-1005.

GUNARS CONSTRUCTION

izdara visāda veida **pārbūvju un piebūvju darbus,** ieskaitot **plumbing un elektrību.**
Lūdz zvanīt **889-5076.**

AMBER PRINTERS & PUBLISHERS
125 BROADVIEW AVENUE
TORONTO, ONTARIO
466-1514 465-7902

PĀRDODAMA

vienpersonas gulta

(teakwood)

gaļāka par parasto, ar jaunu matraci.

Lūdz zvanīt 247-9629.

Sākot ar 1984. g. 4. novembri ***Radio Brīvā Eiropa*** pārraidēm nedaudz mainīti viļņu gaļumi un frekvences. Raidījumu laiki paliek iepriekšējie.

Raidām pēc Latvijas Frekvences Viļņu gaļumi metros laika pulksten

18:00 - 19:00	17770	16,9
	15130	19,8
	11970	25,1
22:00 - 23:00	9625	31,2
	7155	41,9
	5955	50,4
5:30 - 6:00	9680	31,0
	7155	41,9
	5955	50,4
	3985	75,3
7:30 - 8:00	9680	31,0
	7155	41,9
	5955	50,4

Piektdienās, sestdienās un svētdienās pārraidām divas pusstundu gaļas programmas. Pārējās dienās pārraidām vienu programmu.

Dr. Jānis Arveds Trapāns,
Latviešu redakcijas vadītājs.

JAUNĀKĀS GRĀMATAS

E. Ābele — Mīlestība, rom.	$12.00
P. Apkalns — Dievam, Tēvzemei, Brīvībai	$ 7.50
O. Akmentiņš — Lielais kurzemnieks Amerikā	$15.00
V. Mangulis — Latvia in the Wars	$26.25
Rūgtais Apenis Nr. 57	$ 5.00
O. Dīķis — 1985. g. Sienas kalendārs	$ 2.40
Dz. Zeberiņa — Ģimenes pavards	$18.00
V. Galēna — Vienmēr kāda zvaigzne aust	$14.50
A. Melliņš — Uz klusuma spieķa, dz.	$12.00
E. Andersons —LV 1920—1940 Ārpolītika I	$41.00
K. Sidars — Aiz ezera balti bērzi, rom	$16.00
O. Liepiņš — Tālos atspulgos, atm	$24.00
Latvijas Republikas satversme	$ 6.00
A. Lūsis — Cilvēks bez mājas, dienas gr	$ 8.00
J. Vecozols — Dzidra, rom	$17.50
E. Freimanis — Nākotnes cilvēks, rom	$14.50
L. Breikšs — Dziesmu Daugava, dz	$10.00
Edg. Ķiploks — Viņš runāja kalnā	$ 3.00
Nik. Kalniņš — Dāvis Dievputniņš	$15.00
J. Klīdzējs — Otrais mūsos, rom.	$20.00
V. Kārkliņš — Jaunavu iela, rom.	$14.50
I. Gubiņa — Kaza kāpa debesīs, ceļ. piez.	$13.00
A. Eglītis — Es nebiju varonis, rom	$15.50
Latviešu karavīru dziesmas ar notīm	$12.50
H. Biezais — Šķautnes — meditācijas	$12.00
A. Šilde — Pasaules revolūcijas vārdā	$19.00
L. Bārene — Atvasara, st.	$12.00
A. Grīns — Varoņu grāmata	$ 5.50
Pirmie Tūkstoš vārdi, il. vārdn., ies.	$11.00
Alb. Eglītis — Nesaules laika dziesmas	$17.50
J. Širmanis — Zilā kalna puisis, jaun.rom.	$10.00
K. Akmens — Asinsbalss, dz. un poēmas	$25.00
Andr. Eglitis — Gallows over Europe, poems	$ 8.50
J. Soikāns — Mākslas kritikas un esejas	$32.00
T.L.B. — Paaudzes paaudzēm, rakstu krājums	$15.00
A. Arājs — Garīgs apskats, rakstu kr.	$ 7.00
J. Mednis — Lūdziet.	$ 2.50
M. Kalmane — Laikam līdzi, dz.	$12.00
A. Plaudis — The Dead Accuse, vēstules	$13.50
T. Puisāns — Latviešu strēlnieku dzejas	$11.00
P. Bentons — Baltic Countdown	$18.50
L. Ozolkalne — Pārnākšana	$ 9.00
K. Ķezbers — Rumba, rom.	$12.50
Eg. Grīslis — Toreiz un tagad ticībā, esej.	$18.00

Piedāvā dāvanām: gleznas, rotas, keramiku, ādas un koka izstrādājumus, kā arī citas mantas.

DV GRĀMATNĪCA, 491 College St., Toronto, Ont. M6G 1A5, tālr. 921 - 7121. Pasta sūtījumiem 10% piemaksa.

Darba laiks: no pirmd. — piektd. pl. 11—19.30 vak.
sestdienās pl. 9—13.00 dienā

DV GRĀMATNĪCAS NODAĻA-SALONS, 4 Credit Unio Drive, Toronto, Ont. M4A 2N8, tālr. 757-1482.

Darba laiks: no otrdienas līdz piektdienai no pl. 15.00—20.00
sestdienās no pl. 10.00—15.00
svētdienās no pl. 12.00—15.00

BAZNĪCU ZIŅAS

SV. JĀŅA DRAUDZE

Draudzes kanceleja atvērta otrdienās, trešdienās un ceturtdienās no pl. 10 līdz 17, tālr. 921-3327, 200 Balmoral Ave.

25. novembrī pl. 11 Mirušo piemiņas dienas dievkalpojums ar dievgaldu, archibīsk. A. Lūsis. Dziedās draudzes vokālais ansamblis.

2. decembrī pl. 11,1. Adventa svētdienas dievkalpojums.

9. decembrī pl. 11,2. Adventa svētdienas dievkalpojums.

16. decembrī pl. 11,3. Adventa svētdienas dievkalpojums.

SV. ANDREJA DRAUDZE

Māc. J. Cālītis, Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto, Ont. Tālr. mājā 482-8403, 8 Rolland Rd., Toronto, Ont. M4G 1V5. Māc. J. Cālīša runas stundu laiks kancelejā: trešdienās un ceturtdienās no pl. 10—12 un no 18—19. Citā laikā, iepriekš sazinoties.

25. novembrī pl. 11 Mirušo piemiņas dienas dievkalpojums ar dievgaldu. Dziedās koris.

2. decembrī pl. 13 dievkalpojums angļu valodā ar dievgaldu; pl. 15 1. Adventa svētdiena. Garīgas mūzikas 7. koncerts: Tam Kungam jauna dziesma! Koncertu izpildīs jauniešu koris, ansambļi un solisti.

9. decembrī pl. 11,2. Adventa svētdienas dievkalpojums. Draudzes pēcpusdiena ārmisijas darbam ar programmu.

16. decembrī pl. 15,3. Adventa svētdiena, draudzes bērnu eglīte.

23. decembrī pl. 11,4. Adventa svētdienas dievkalpojums — koŗa mūzikāls Ziemsvētku ievadījums.

24. decembrī pl. 18 Svētvakara dievkalpojums. Dziedās koris.

AUSTRUMU DRAUDZE

Māc. A. Celms: 47 Lord Roberts Drive, Scarborough, Ont., MIK 3W1, tālrunis 267-3507. Toronto Austrumu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnabas baznīcā 361 Danforth Ave.

25. novembrī pl. 13 Mirušo piemiņas dienas dievkalpojums ar dievgaldu Sv. Barnabas baznīcā. Piemināmos dievgaldniekus lūdzu pieteikt mācītājam.

2. decembrī pl. 13 I Adventa svētdienas dievkalpojums.

9. decembrī pl. 13 II Adventa svētdienas dievkalpojums.

16. decembrī pl. 15, III Adventā, draudzes bērnu eglīte.

BAPTISTU DRAUDZE

Māc. A. Arājs, 9 Kingsbridge Court, Apt. 402, Willowdale, Ont. M2R 1L6, tālr. 638-3822. Toronto latviešu baptistu draudzes sanāksmes Walmer Rd. baptistu dr.dievnamā.

Toronto latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi notiek katru svētdienu pl. 16 Walmer Rd. baptistu draudzes dievnamā.

Lūgšanas sanāksmes trešdienās pārtrauktas līdz Ziemas svētkiem.

18. novembŗa dievkalpojums atcelts kopējās latviešu sanāksmes dēļ.

GAISMAS TELEFONS — ticības stiprināšanai 635-8582 atkal atjaunots un darbojas 24 stundas. Programmas latviešu valodā, maina 2 reizes nedēļā.

KATOĻU DRAUDZE

Prāvests Dr. B. Kokins, 67 Curzon St., Apt. 315, Toronto, Ontario, M4M 3J3, tālrunis (416) 466-7037. Toronto katoļu vienības dievkalpojumi notiek Kristus Augšāmcelšanās (lietuviešu) baznīcā, 1021 College St. Dievkalpojumi katra mēneša otrā svētdienā, pl. 13.00.

Nākošais dievkalpojums notiks Pirmajos Ziemsvētkos tanī pašā laikā un vietā.

HAMILTONAS DRAUDZE

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze — 18 Victoria Ave. South. Māc. K. Kuškēvics, 55 East 44th St., Hamilton, Ont. L8T 3G6, tālrrunis 385-9838. Māc. K. Kuškēvica runas stundas baznīcas telpās ceturtdienās no pl. 19—21. Tālr. 527-5810. Ieeja birojā no baznīcas aizmugures.

25. novembrī pl. 16 Mirušo piemiņas dienas dievkalpojums ar dievgaldu, koris, dziesmu lapiņas.

2. decembrī pl. 10.30 bērnu dievkalpojums, svētdienas skola, bībeles klase; pl. 11 1. Adventa dievkalpojums; pl. 12 Ziemsvētku tirdziņš.

9. decembrī pl. 10.30 bērnu dievkalpojums, svētdienas skola, bībeles klase; pl. 11 draudzes dievkalpojums.

BRAMPTONAS DRAUDZE

Bramptonas latviešu ev. lut. draudzes dievkalpojumi notiek Grace United Church dievnamā: 156 Main Street. North Brampton, Ont. Māc. A. Briedis, 44 Marilyn Cr., Toronto, Ont. M4B 3C6, tālr. 757-2739.

25. novembrī pl. 13.30 Mirušo piemiņas dienas dievkalpojums ar dievgaldu Grace United baznīcā.

MONTREALAS LATVIEŠU TRĪSVIENĪBAS EV. LUT. DRAUDZE

Dievkalpojumi notiek Jāņa (igauņu) ev. lut. baznīcā 4345 Marcil Ave. Draudzes nams, kanceleja un prāv. A. Voitkus dzīvoklis 3438 Rosedale Ave, Montreal, Que, H4B 2G6, tālr. 489-3224, vasarā arī 1-264-5816. Draudzes mācītājs runājams katrā laikā, bet ieteicams iepriekš sazināties pa tālruni.

25. novembrī pl. 13.30 Mirušo piemiņas dienas dievkalpojums ar dievgaldu. Dziesmu lapiņas.

2. decembrī pl. 11 Adventa laika ieskaņu dievkalpojums dr. namā. Sadraudz. un reliģ. pārrunu stunda.

9. decembrī pl. 13.30 2. adventa dievkalpojums baznīcā.

16. decembrī pl. 15 Ziemsvētku eglīte sabiedr. centrā — svētbrīdis, priekšnesumi. Dz. lapiņas. Rīkots kopā ar latviešu skolu.

23. decembrī pl. 13.30 4. adventa dievkalpojums baznīcā.

24. decembrī pl. 17 Ziemsvētku svētvakara dievkalpojums.

31. decembrī pl. 20 Vecgada vakara dievkalpojums ar dievgaldu.

TRĪSVIENĪBAS EV.LUT.DRAUDZE. Dievkalpojumi — ja nav citādi norādīts, notiek baznīcā, 4345 Marcil Ave.

OTAVAS DRAUDZE

Māc. E. Lange, 364 Pleasant Pk. Rd., tel. 733-3906. Otavas latviešu ev. lut. draudze 83 Main ielā (ne vairs Sv. Pētera baznīcā).

25. novembrī pl. 11 Mirušo piemiņas dienas dievkalpojums ar dievgaldu. Dziesmu grāmatas.

2. Decembrī pl. 16 Pirmā adventa dievkalpojums baznīcā. Piedalās jaunā audze. Dziesmas un kārtība pēc lapiņām. Svecītes.

9. decembrī pl. 11 Otrā adventa dievkalpojums baznīcā. Dziesmu gr. Pēc dievkalpojuma Ziemsvētku dziesmu dziedāšana. Ņemt līdz Ziemsvētku dziesmu krājumu No debesīm es atnesu.

15. decembrī dāmu komitejas izkārtojumā garīgs koncerts baznīcā. Piedalās Sv. Jāņa draudzes (Toronto) vokālais ansamblis.

16. decembrī pl. 16 skolas/draudzes eglīte draudzes namā.

24. decembrī pl. 19.30 Ziemsvētku svētvakara dievkalpojums baznīcā. Solo dziesmas. Dziesmu lapiņas. Kristības.

25. decembrī pl. 11 Kristus dzimšanas svētku dievkalpojums baznīcā. Dziesmu grāmatas.

30. decembrī pl. 19.30 Vecgada vakara dievkalpojums ar dievgaldu. Dziesmu grāmatas.

LATVIEŠU MISIJAS RADIO RAIDĪJUMS
„BRĪTIŅŠ AR DIEVU"
nepārtraukti
30 gadu gājumā
katru svētdienas rītu no pl. 9 — 9.30
Vilnis 1270 AM
no Niagaras WHLD raidītāja
Vadītājs A. Laksmanis
106 Dorset Rd., Scarboro, Ont., tālr. 261-4218
Latviešu misijas

KLAUSIETIES „LABĀS ZIŅAS" RAIDĪJUMU
uz īsajiem viļņiem 6155 KHZ
49 metr. band
Sestdienās plkst. 10.30 vakarā
Vadītājs Dāvids Miķelsons,
60 Stevenson Rd., Rexdale, Ont. M9V 2B4
tālr. 749-0832

KLAUSAITIES GARĪGOS RAIDĪJUMUS
Global TV 6. un 22. stac.
100 Huntley St., Toronto,
no pirmd. — piektd. pl. 9.30 no rīta, sestd. pl. 10 no rīta. Bufalo TV stac. 29, 700 Club, ik dienas pl. 11.30 no rīta un pl. 9.30 vakaros.
Radio FM CBN 107.1
24 stundas. Tel. 889-3126.

Svētīga tā tauta, kam tas Kungs ir par Dievu! Ps. 144:15).

Bezmaksas kristīgu literātūru un kasetes ar garīgu dziesmu ierakstiem jūs varat saņemt, rakstot māc. J. Šmitam, Box 465, Surrey, B.C. V3T 5B7.

Dieva mierā aizgājusi mūsu mīļā

Herta Asaris, dzim. Klieba

dzimusi 1917. gada 17. martā Druvienā,
mirusi 1984. gada 13. novembrī Toronto.

Atdusies, māmuļi, Svešajā smiltājā. Vēlāk visi tiksimies Dieva miera valstībā.

Viņu mīļā piemiņā paturēs
meitas Ilze un Maija

Mūžībā aizgājusi mūsu visu mīļā

Elvīra Apinis, dzim. Karlsons

dzimusi 1899. gada 15. maijā Rīgā,
mirusi 1984. gada 7. novembrī Montrealā.

Viņu mīļā piemiņā paturēs
meita Irene, meita Ruta un znots Richards, meita Olga un znots Rojs, pieci mazbērni un septiņi mazmazbērni Kanadā un ASV.

**Augšā aiz zvaigznēm
Pēc gaŗajiem gadiem
Mūžīgā mierā
Sirds dusēt reiz ies.**

Mūsu mīļā

Irma Iraida Anderson, dzimusi Bērziņš

dzimusi 1922. gada 11. maijā Slokā,
mirusi 1984. gada 28. oktobrī St. Thomas, Ontario.

Mīlestībā piemin
vīrs, bērni, māte, brālis ar ģimeni Kanadā, draugi un radi Latvijā un Kanadā.

**Vairs Tevis nav un žēlums sažņaudz sirdi,
Kam vajadzēja Tev jau mirt;
Bez Tevis daudziem būs tik grūti,
Par Tevi daudziem, daudziem sāpēs sirds.**

Dieva mierā aizgājis mūsu mīļais

Jāzeps Zeps

dzimis 1920. gada 11. martā Varaklāņos,
miris 1984. gada 8. oktobrī Toronto.

**Es esmu augšāmcelšanās un dzīvība,
Kas man tic, lai arī miris būtu,
dzīvos mūžīgi (Jāņa ev. 11:25)**

Par viņu sēro
sieva un dēls Toronto

Daugavas Vanagu nams
PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM
PIEPRASIET TELEFONISKI
SVĒTDIENĀS DZĒRIENI TIKAI PIE MALTĪTĒM — $5.00

125 Broadview Ave.
Tel. 465-5225

Daugavas Vanagu klubs
ATVĒRTS BIEDRIEM UN VIESIEM
no pirmdienas — trešdienai, iesk.,no pl. 14 — 22,
ceturtd. no pl. 14 — 24,
piektd., sestd. no pl. 12 — 24,
svētdienās no 12 — 21.

VALUDE
JEWELLERY LTD.
Zeltkaļi
ALDONA KORMS un
TĀLIS KIVLENIEKS B.Sc. G.J.
VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ — Tālr. (416) 595-1125
College Park, 444 Yonge St., Toronto, Ont. M5B 2H4

Fotografisks uzņēmums ar atzītu kvalitāti.
(416) 863-1166
BENJAMIN FILM LABORATORIES LTD.
287 Richmond St. E., Tor., Ont. M5A 1P2
We believe every picture counts

Lielākais latviešu veikals Toronto
BROADVIEW DELICATESSEN
141 Danforth Ave, tel. (416) 465-9905
un
POKO'S MEAT
376 College Str. (tuvu pie Bathurst), Toronto, Ont.
tel. (416) 922-1300
Piedāvā:
- lielā izvēlē eiropiešu gaumē gatavotus gaļas izstrādājumus,
- žāvētus tītarus, zivis,
- pašu ceptu rupjmaizi, pīrāgus, ķimeņmaizītes, smalkmaizītes, jubileju kliņģerus u.c. gardumus.
- klāj viesību galdus.

Īpašnieki Ausma un Jānis Miķelsoni

OPTICAL STUDIO
R. Schmid, Optician
VĀCU OPTIĶIS —
Speciālizējies kontaktlenžu nozarē.
Lielā izvēlē eiropiešu aceņu rāmji.
1586 Bloor St. W., Toronto.
Tel. 535-6252.

ZIEDI UN DĀVANAS
GARDENIA
FLOWERS & GIFTS
362 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N8
(Pie „Chester" pazemja pieturas)
466-1951 vai 466-1502
ZIEDI KATRĀ VEIDĀ — KATRAI VAJADZĪBAI
VISUR BRĪVAJĀ PASAULĒ
LATVIEŠU DAIĻAMATNIEKU DARBI
ĀDĀ, KOKĀ — KERAMIKA, AUDUMI
DZINTARA IZSTRĀDĀJUMI
ZELTKAĻA A. GUGĀNA ROTAS
Māra Lūsis un Inta Tauriņš

Ērgļu ligzdas medus
30 Dewson St.
Toronto, Ont.
Telefons 534-0563
S. Vasarājs
ĒRGĻU LIGZDAS

R. S. KANE Ltd.
APBEDĪŠANAS BIROJS
4812 Yonge Street
(Sheppard Avenue tuvumā)
Willowdale, Ont.
221—1159

Ingrida A. Matckars
B.A., M.A., L L B.
ADVOKĀTE pie
DYSON & KACABA Barristers & Solicitors
100 Richmond Str. W., Suite 400, Toronto, Ont. M5H 3K6
Tel. (416) 361-1777

Alcan Building Products Authorized Dealer — ALCAN
Māju īpašnieki!
ietaupait ar ALCAN SIDING
Sazinaities ar uzņēmuma īpašnieku — bez starpniekiem gatavo un ierīko
- LIETUS NOVADA CAURULES
- LOGUS
- DURVIS
- MARĶĪZES (Awnings)
- JUMTA PĀRKARES

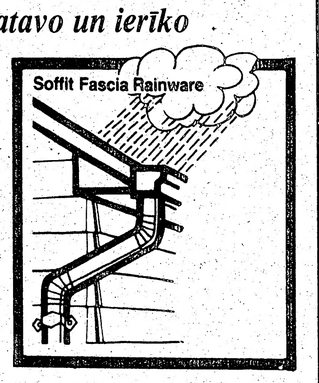

CENTURY ALUMINUM INSTALLERS
Īpašnieks Artūrs Mīme
2229 Dundas St. W., Toronto, M6R 1X6 **534-2864**

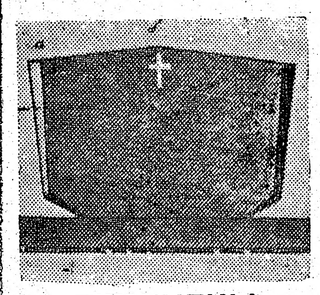
PIEMINEKĻI
487-2147, vakaros 445-8955
Kvalitātes darbs un eiropiešu mets
Igauņu uzņēmums
YONGE MEMORIAL LTD.
2044 Yonge St., Toronto
M4S 1Z9
Starp Eglinton un Davisville

DOWNTOWN WOOLS, ARTS & CRAFTS
Īpašn. Elza Avots
137 Yonge St. — Shopping Mall,
(Ieeja arī no 74 Victoria St. Arcade Bldg.)
Lielā izvēlē dažādu rokdarbu materiāli.
Padomi rokdarbu jautājumos.
Tel.: 368-5011

Latviešu nams Toronto
IZĪRĒ LABI VĒSINĀTAS TELPAS
SARĪKOJUMIEM UN VIESĪBĀM
Pēc vēlēšanās nama dāmu komiteja rīko
GODĪBU GALDUS
491 College Street, Toronto, Ont. M6G 1A5
Tel. 922-2931

Ātri, gliti un lēti
iespiežam
dažādus ielūgumus
Tel. 466-1514

Murray E. Newbigging
BĒRU MĀJA
- **Izjusti personīgi pakalpojumi**
- **Pastāvīga kapella**

M. WAYNE HAMILTON
Funeral Director
733 Mount Pleasant Rd., pie Eglinton Ave.
Auto novietošana. Tel. **489-8811, 489-8002**

Latvijas vēsture pastmarkās

Starp Latvijas pastmarku izdevumiem ir kāda mūsu plašākai sabiedrībai maz pazīstama sērija. Izdevums nav liels, bet tas ļoti labi attēlo mūsu tautas apspiestību un cīņu pēc brīvības. Tā ir pastmarku sērija, ko Latvijas pasts izdeva 1932. gada 23. martā: 5 pastmarkas, zobotas un grieztas ar ugunskrustu ūdenszīmēs, pēc māksl. A. Sternberga meta un saucas ,,Aizsargi 11''. Markām ir piemaksa pie pamatvērtības, kas nāca par labu Aizsargu organizācijai. Skotta (Scott) pastmarku katalogā tā Latvijas nodaļā atrodama zem numura B82 — B 86.

Dziesmas, dziedāšana bija mūsu senču un arī tagad latviešu vienotāja un iepriecinātāja. Tajās izplūst mūsu ciešanas, sapņi un ilgas pēc brīvības, pēc labākiem laikiem. Mākslinieks ļoti labi to attēlo sērijas pirmā markā: senlatviešu dziesminieks Krīvs zem svētā ozola uz kokles skandina latviešu dziesmas tautai, kas redzama labajā un kreisajā pusē.

Tautas apspiedēji gan domāja citādi. Tiem patika mūsu senču dziesmas, tie gan klausījās tajā, bet apspiestība un izlaupīšana turpinājās. To arī redzam sērijas otrā markā, kur tautas apspiedējs, tērpts savās bruņās, asu zobenu rokā uzrauga mūsu tēvzemē salaupīto mantu novietošanu uz kuģiem, lai tās aizvestu svešumā.

Lēni, bet neatturami veidojas latviešu pretestības gars. Ilgas nokratīt apspiestību, būt brīviem citu brīvo tautu vidū aug un veidojas. Serijas trešajā markā redzam spēcīgo senlatviešu karavīru — Lāčplēsi, tērptu lāču ādas apmetnī, ar asu šķēpu rokās, stājoties pretī apspiedējiem.

Cīņa ir smaga, bet beigās mūsu Lāčplēsis uzvar apspiedējus, uzvar melno bruņinieku, un Latvija kļūst brīva. To ļoti labi mākslinieks parāda serijas ceturtā markā. Melnais bruņinieks nospiests ceļos, un brīvā Latvija iznāk no cietuma.

Cīņa galā. Naidnieks uzvarēts un aizdzīts, brīva ir senā Rīga un Latvijas valsts Serijas piektajā markā redzam spēcīgo Lāčplēša tēlu gaišas saules apmirdzētu vēl vienmēr modri stāvam sardzē par izkaroto brīvību.

Šī mūsu pastmarku serija ir vienīgā, kurā tik saprotamā veidā parādīta mūsu tautas vēsture no senajiem laikiem līdz brīvības sasniegšanai. Izdevums šai vēsturiskai serijai ir tikai 25.000 katrai vērtībai, tāpēc to arī nav viegli samekļēt, sevišķi grieztās un zīmogotās. Ja nu kādam laimējas tās dabūt, nopērciet tās, rādait saviem bērniem un draugiem. Pastāstait, ko markas zīmējumi nozīmē, un jūs būsit daudz pakalpojuši dzimtenes pagātnes labākai izpratnei.

K. Strazdiņš.

DETROITA

● Dāmu komitejas rīkotais lietoto mantu tirgus baznīcas darbam deva 750.00. Pircēju bija šogad mazāk, un tie bija arī izvēlīgāki.

● Trešdien, 17. oktobrī Sv. Pāvila latviešu ev. lut. draudzes telpās Daugavas Vanagu apvienība Detroitā izkārtoja okupētās Latvijas disidenta Pāvila Brūvera referātu ,,Cīņa par Latviju'' un Minchenes ansambļa koncertu. Referāts bija bagātīgi illustrēts ar slīdītēm. Referents norādīja, ka Latvijā pastāv divējāda pretestība padomju režīmam — neorganizēta un organizēta. Neorganizētā pretestība izpaužas spontānā tautas svētceļojumā Mirušo piemiņas dienā uz Brāļu kapiem un Čakstes pieminekli, sarkanbaltsarkano ziedu nolikšanā pie Brīvības pieminekļa, aktīvā nacionālās kultūras darbībā un aktīvā reliģijas praktizēšanā. Pie dažādu konfesiju baznīcām šī pretestība izpaužas atklātā un bezbailīgā Padomju savienības opresīvo reliģijas likumu pārkāpšanā. Organizētā darbība norit pagrīdē. tā vāc informāciju, izplata skrejlapas un plakātus, lai tautā uzturētu dzīvu ideju par brīvo Latviju un lai iesaistītu pēc iespējas lielāku tautas daļu organizētā pretestībā. Tautā vēl joprojām ir dzīvs 18. novembŗa gars, arī jaunajā paaudzē. Daudzi pretestības kustības darbinieki ir izcietuši un izcieš cietuma sodus un izsūtījumus ļoti brutālos apstākļos. Referents aizrāda, ka dzimtenes apmeklētājiem jābūt labi sagatavotiem, lai neiekristu aģentu provokāciju tīklos. Nekas tā neapbēdinot Latvijas latviešus kā ciemiņu glēva iztapība okupācijas varai.

Referentam sekoja starpbrīdis un pēc tā koncerts. Minchenes ansamblī dzied Pāvils un Rita Brūveri un Uldis un Maruta Graši. Pavadījumus veic Pāvils Brūvers — vijole un Uldis Grasis — ģitara. Koncertā bija sešpadsmit sarīkojuma tēmai piemērotu dziesmu — gan tradicionālās, gan tautasdziesmas, gan komponētās dziesmas, un starp pēdējām arī U. Graša un viņa brāļa A. Graša darbi. Dziesmas izskanēja vienkāršā, bet ļoti sirsnīgā un skaistā izpildījumā īpatnējā un efektīgā ģitaras-vijoles pavadījumā. Sarīkojums bija sevišķi labi apmeklēts un kā referāts, tā koncerts guva lielu un nedalītu atsaucību. Paldies tālajiem ciemiņiem par neaizmirstamo vakaru!

E.A. Lizlovs.

Miris

Tālivaldis Auziņš

dzimis 1903. gada 25. oktobrī Rīgā.

Sieva un brālis ar ģimeni.

PALĪGS IEPĒRKOTIES?
DIVRITEŅU LABOŠANA?
FOTO STUDIJA?
MAURIŅA APKOPŠANA?
MĀJAS UN SĒTAS KRĀSOŠANA?
IEBRAUKTUVES SALABOŠANA?
PELDBASEINA UZTURĒŠANA KĀRTĪBĀ?
SNIEGA NOVĀKŠANA?
PIEGĀDES?
ZIŅNEŠU PIENĀKUMI?
KAMĪNA MALKA?
PĀRTIKAS STENDS?
MĒBEĻU GATAVOŠANA?
MĀJTURĪBAS PAKALPOJUMI?
ĒDIENA PIEGĀDE?
MODES ZĪMĒŠANAS/ŠUVĒJAS DARBS?
SKAITĻOTĀJU PROGRAMMU PADOMNIEKS?

KĀDA IR JŪSU LIELĀ DOMA?

Vai jums ir kāda doma, ko jūs gribētu īstenot? Kāda doma, ko Jūs gribētu iedzīvināt pats savā mazā uzņēmumā? Ja jūs esat no 18 līdz 24 gadu vecumā, nemācaities pilnu laiku skolā, vai arī starp 25 un 29 gadiem ar nobeigtu augstāku mācības iestādi, varbūt mēs varam jums palīdzēt.

Ja jūs esat piemērots **Ontario Jaunatnes pasākumam (Ontario Youth Enterprise)**, tad ar Jaunatnes Pasākumu Kapitāla programmu (Youth Venture Capital program) palīdzību jūs varat saņemt ar 12 mēnešu bezprocentu aiz devumu līdz pat 5,000 dol., lai palīdzētu jums uzsākt.

Padomājiet par to. Jūs varat būt pats savs saimnieks, iegūt vērtīgu pieredzi un dot savai domai izdevību īstenoties dzīvē.

Tuvākai informācijai rakstait un palūdziet brošūru ,,Youth Venture Capital'', Government Mail Services, Box 84, Queen's Park, Toronto, Ontario M7A 1N3.

Ontario Youth Opportunities BILD ONTARIO Youth Secretariat

Secretariat for Social Development
Ontario
Gordon Dean, Provincial Secretary
William Davis, Premier

SAVIENOTĀS VALSTIS

ŅUJORKA

● Baltiešu redaktoru pārrunās 18. oktobrī Igauņu namā Ņujorkā igauņi norādīja, ka Mugas osta, ko krievi pašreiz būvē, būs lielākā Baltijas jūrā. Tā domāta pārtikas ievešanai, osta sadalīta divās daļās. Vienā ievedīs gaļas produktus, otrā graudus. Liekas, ka Padomju savienība gatavojas ilgākam pārtikas produktu ievedumam. No citām republikām ieved krievu strādniekus, tāpēc igauņi baidās no pārkrievināšanas. Paredzams, ka igauņi ieskaņos Zviedrijā mirušā komponista Eduarda Tubina darbus. To veiks dirigents N. Jervi, kas pašreiz Metropolitena operā Ņujorkā dirigē dažus uzvedumus, saņemot teicamas atsauksmes. Ieskaņošana varētu izmaksāt ap 20,000 dolaru. Igauņi Tubinu salīdzina ar somu komponistu Sibeliusu. Igauņi ļoti apmierināti ar Esto 84 sarīkojumiem Toronto šī gada vasarā kā materiālā, tā politiskā ziņā.

Mazāk apmierināti lietuvieši ar šīs vasaras sarīkojumiem. Ričmondā pie Klīvlandes tautas deju sarīkojumā piedalījušies 9000 skatītāju, bet uzvedumā bijuši 2000 dalībnieku.

● Vanadžu rīkotais novada vakars 20. oktobrī DV namā Bronksā bija veltīts Kuldīgai un Bandavai. D. Vallena bija sakopojusi teikas, dziesmas, vēsturiskas ziņas, dzejas, biografijas un nostāstus. Ņujorkas vanadžu ansamblis diriģenta V. Geduļa vadībā atskaņoja Kuldīgā un apkārtnē pierakstītas tautasdziesmas. Teicējas Austra Balode un Helēna Celmiņa, pie klavierēm Aina Lidena. Kopīgi nodziedāja sešas šī novada dziesmas. E. Andersons stāstīja par Kuldīgu hercoga Jēkaba laikā, pieminot, ka šī hercogiste palika patstāvīga tikai tāpēc, ka tur ražoja lietas, ko citur nevarēja dabūt, būvējot kuģus un aužot buras. Bija ierīkota tautas tērpa, grāmatu un Kuldīgas attēlu skate. Vanadzes Verēnas Freijas vadībā bija sarīkojušas cienastu galdu kuldīdznieku gaumē ar Kurzemes lauku un pilsētu ēdieniem un dzērieniem. Apmeklētāju ap 90.

● Literāri zinātniskā pēcpusdienā 21. oktobrī DV namā Bronksā ap 100 apmeklētāju noklausījās Latviešu humanitāro zinātņu asociācijas, Latvijas akadēmisko mācības spēku un zinātnieku apvienības un Ņujorkas DV apvienības kopīgi rīkoto sarīkojumu. Krišjāņa Barona gada ieskaņā valodniece V. Baltiņa-Bērziņa no Mineapoles referēja par tematu Kr. Barons un mūsu tautas mūžīgā dziesma. Sarīkojumu atklāja P. Norvilis, referentus raksturoja I. Ziversa-Preisa. Valodniece norādīja, ka Kr. Barons teicis, ka dainas ir latviešu tautas sirds. Dainot nozīmē gavilēt, priecāties. Barons cienīja humoru un jautrību. Pirmie izglītotie latvieši pārvācojušies un apprecējuši vācu izcelsmes sievas, Barons ticējis latviešu tautai. Kad Barons aiziet pēdējā ceļā 1923. gadā, viņš atstāj 900.000 tautas dzeju liecinieku. Sarīkojumā bija ieradusies Kr. Barona mazmeita Lidija Barone, kas pateicās lielā dainu kārtotāja pēcnācēju vārdā par referātu. Apmeklētāji saņēma lapiņas ar Barontēva zīmīgākiem dzīves notikumiem.

Otrā referātā vēsturnieks E. Andersons referēja par tematu — Neatkarīgās Latvijas pēdējās dienas. Tas bija temats, ko viņš apskatīja Toronto nedēļu iepriekš. Viņš norādīja, ka tagad neatkarību ieguvušas mazas tautiņas, kas neprot lasīt un nevar dzīvot ar savu neatkarību bez lielo tautu žēlastības, bet daudzas citas kultūras tautas neatkarību nevar iegūt vai atgūt. Krievija esot lielāka nekā jebkad, bet referents paredzēja, ka arī tā reiz kritīs. Lielvalstis Baltijas valstu neatkarības iegūšanai palīdzēja tikai tāpēc, ka cerēja, ka Krievija atjaunosies un tad varēs pasniegt Baltijas valstis uz sudraba paplātes. Parasti lielvalstis palīdz tikai tad, ja tas viņu interesēs. Pēc tam referents apskatīja Latvijas pēdējos notikumus pirms neatkarības zaudēšanas. Vanadzes abiem referentiem pasniedza puķu pušķus. Pēc sarīkojuma vanadžu gatavots cienasts ar bufetē dabūjamiem atspirdzinājumiem. Vk.

ČIKAGA

● 14. oktobrī Latviešu namā pie atjaunotā flīģeļa stājās pianists Uģis Grants.

Pirms 20 gadiem dzirdējām Čikagā koncertējam jaunu apdāvinātu pianistu Uģi Grantu, kas tajā laikā bija tikko sācis mācīties vidusskolā un dzīvoja Grand Rapidu tuvumā.

14 gadu vecumā viņš iestājas Curtis Institūtā Filadelfijā, kur studē 3 gadus; tālāk izglītību turpina Tenesijas universitātē, kur mācās pie Nelsona un Neala, iegūstot B.A. gradu klavieru spēlē.

Centīgais jaunais mūziķis ar to neapmierinās un iestājas Peabody konservātorijā pie Baltimoras, mācās pie slavenā Šnābeļa absolventiem Leona Fleišera un Konrāda Volfa; šie skolotāji ir sevišķi piestrādājuši interpretācijas mākas apgūšanā.

Tagad mūsu priekšā nobriedis mākslinieks. Koncertu viņš iesāk ar J.S. Bacha Chaconne, kas sākotnēji komponēta vijolei, variāciju formā. J. Brāms, pats būdams pianists, šo darbu aranžējis kreisai rokai. Darbs ir mūzikāli saturīgs, un varējām apbrīnot kreisās rokas atskaņojumu, ko Uģis Grants izpildīja lieliskā technikā, dziedošos toņos un smalkjutīgi.

Bēthovena Sonāta c-mollā ir Bēthovena pēdējā sonāta un pieder pie viņa varenākajiem darbiem. Savā struktūrā tā atšķiras no citām sonātām, šai tikai divas daļas. Liekas, ka Bēthovens nojautis sava dzīves vakara tuvošanos, atmetis agrākās bravūras, samierinājies ar nenovēršamo, kļuvis mierīgāks. Bēthovenam neparasti, darbs beidzas ar klusinātiem toņiem.

Par Uģa Granta spēli jāsaka, ka visus darbus viņš atskaņoja ar virtuozu meistarību, bez liekām manierēm, dziedošu piesitienu un dziļu izjūtu.

Variācijas par latvisku temu Jāzeps Vītols uzrakstījis īsi pēc Pēterburgas konservātorijas beigšanas. Variācijas Ej, Saulīte, drīz pie Dieva ieskanas drāmatiskā skalā.

Uģis Grants bija atradis pareizo pieeju šī darba atskaņojumā, smalkajā, smeldzošajā nopūtā, ko tauta izjutusi gadu simtiem un brāzmās — ciešanu un izmisumu cīņās; viss gaumīgi apvienots, skanošā tonī, pat klusinātais pianisimo bija sadzirdams.

Mākslinieks koncertu nobeidza ar 3 Brāmsa darbiem— Intermeco a-mažorā, Rapsodija b-minorā un Rapsodija g-minorā.

Visā prasīgajā programmā Uģis Grants parādīja savu virtuozitāti straujajās pasāžās un nesteidzīgu, siltu, intimu pieeju lēnajās.

Koncerts varēja būt labāk apmeklēts, bet tie, kas bija ieradušies, suminăja mākslinieku.

Piedevās dzirdējām Lista Petrarkas sonātu un Šopēna Noktirni.

Jāsaka paldies Latviešu biedrībai gan par biedrības Šteinveja flīģeļa atjaunošanu, kādi esot retums kādā latviešu namā, gan par šo sevišķi skaisto koncertu. **Marta Cakare.**

GRAND RAPIDI

● Grand Rapidu latviešu pensionāru biedrība atzīmēja desmit gadu darbības atceri. Tās veidošanās sākumi meklējami jau 1973.g. pirmajā pusē, kad Dr. Aleksandra Kalniņa (miris) dzīves vietā bija sapulcējusies grupa pensionāru, lai pārrunātu savas organizācijas dibināšanu. Taču nevarēdami vienoties par dažiem jautājumiem un nosaukumu, šis sākums neguva tālāku plūdumu. Drīz vien tomēr, daļēji citas iniciatoru grupas sastāvā, izveidoja pagaidu valdi ar J. Sulaini priekšgalā, kas biedrību vadījis vairāk nekā desmit gadu. Tā paša gada septembrī jau noticis pirmais saiets un biedrības atklāšanas sarīkojums 1973.g. 1. decembrī. Biedrība inkorporēta 1974. g. 19. martā attiecīgā Mičigenas pavalsts valdības iestādē kā bezpeļņas organizācija.

Biedru skaits pašreiz ap 120, uz kapu kalniņu desmit gados aizvadīti 39.

Darba atceres svētkus Latviešu biedrības namā ievadīja ar svētbrīdi māc. H. Lapiņš, un sab. kultūrālās nozares vadītāja A. Tālberga īsumā pastāstīja par biedrības dzīvi un darbošanos. Uzrunu teica biedrības priekšnieks J. Sulainis, bet svētku runu Dr. Līga Ruperte. Viņa pieskārās jautājumam, kas īsti notiek cilvēkā, tam kļūstot vecākam, un ko darīt, ja sasniegti tā saucamie ,,zelta gadi'', lai izjustu, ka arī vecumā var dzīvot pilnvērtīgu dzīvi. Lieti iederējās nobeiguma posmā citētā L. Rumaka Veca cilvēka lūgšana, kuŗai gan zināma humora pieskaņa, bet vārdos izpaužas liela dzīves patiesība. Kuplie aplausi liecināja, ka stāstījums visiem labi paticis.

Tālākā programmas daļā E. Brūnas iestudējumā rādīja dažus skatus no R. Blaumaņa lugām. Tēlotājos bija: Miki Felkere, Daina Pastare, Berta Maine, Vilma Riepniece, Elvīra Brūna, Ēriks Taube, Andris Runka, Dāvis Polis. Suflēja Valija Pole. Izrādi vadīja Pēteris Mozulis. Sekoja vakariņas un saviesīga dzīve. Azaida laikā ,,jubilārei'' sveicienus nodeva Dr. A. Ruperts (Grand Rapidu latviešu ev. lut. draudze), Dr. Z.Zadvinskis (Latviešu katoļu draudze), A. Balodis (DV apvienība), B. Maine (Latviešu skola) un M. Eglāja (Teātŗa kopa). Bija arī rakstveida apsveikumi. Jubilejas gadījumā Latviešu pensionāru biedrība ziedojusi paprāvas summas Latvijas Brīvības Fondam, Patiesības Fondam, Nacionālam Fondam u.c. latviskās izglītības un kultūras pasākumiem. V. Z.

KLĪVLANDE

● Pusotra simta apmeklētāju ieradās sarīkojumā ,,Cīņā par Latviju'', lai slīdītēs redzētu skatus par notikumiem Latvijā un dzirdētu Pāvila Brūvera stāstījumu par disidentiem, pretestību okupācijas varai un Latvijas neatkarības kustību, un pēc tam noklausītos Minchenes ansambļa (kvarteta) koncertu, kuŗā piedalījās Rita Brūvere — soprāns, Maruta Grase — alts, Uldis Grasis — tenors/ģītare un Pāvils Brūvers - baritons/vijole.

Apmeklētājiem priekšnesumi patika, bet tie aizgāja mājās bez priecīga smaida sejā, jo sirdī uzradās žēlums par tautas brāļiem un māsām Latvijā, dzirdot, ka tur valda tā pati nežēlīgā vara, kas balstīta uz teroru un meliem. Daudzo gadu tecējumā nav notikusi nekāda lielāka pārmaiņa, kas cilvēku dzīves apstākļus tur uzlabotu.

● Liela atsaucība bija DV apvienības Klīvlandē gadu svētku atceres sarīkojumam 27. oktobrī. Lai pietiktu vietas Apvienotās draudzes sarīkojumu zālē arī dejošanai, apmeklētāju skaits bija ierobežots ne vairāk kā 230. Bija Čikagas piecīšu priekšnesumi, siltas vakariņas, ko sagatavoja vanadzes čaklās saimnieces Vēras Kubuliņas vadībā, bet visus apkalpoja divi duči jaunvanadzes un jaunvanagi Daces Ceras izkārtojumā Deju mūziku spēlēja ,,Atmiņas'' no Indianapoles.

DETROITA

● Sv. Pāvila latviešu ev. lut. draudzes dāmu komitejas rīkotais gadskārtējais bazārs priekšnieces A. Līventāles vadībā šogad bija pulcinājis nedaudz mazāk apmeklētāju kā iepriekšējos gados, tomēr visas mantas un lozes izpārdeva, un tīrais atlikums bija 3,370.00 dol. To izlietos draudzes vajadzībām, jaunatnes darbam, pensiju fondam un palīdzībai okupētajā Latvijā. Bazāram patīkams papildinājums bija Arianas un Lailas Liepiņu priekšnesums Dziesmotais brītiņš ar solo dziesmām kokles un ģitaras pavadījumā.

● Detroitas Autorūpniecības Latviešu apvienības (DALA) pirmajā rudens sanāksmē jurists Pēteris Āboliņš referēja par patentēm un likumiem par to reģistrēšanu un izmantošanu. P. Āboliņš ir jaunās paaudzes jurists un ir ieguvis arī elektroinženiera gradu. Kopš septiņiem gadiem viņš ir vecākais juriskonsults Forda auto uzņēmumā, speciālizējoties patenšu jautājumos. Sanāksmes dalībnieki noklausījās koordinātoru H. Eversa un U. Sīpola ziņojumus, kā arī nolēma nākamo sanāksmi sasaukt 7. decembrī kopīgi ar ģimenes locekļiem, apvienojot to ar Ziemsvētku eglīti.

● Studenšu Korporāciju Kopu 1984/85. mācības gadā vadīs seniore Aija Kukaine, Imeria, viceseniore Ruta Neimane, Vaŗavīksne, un sekretāre Sandra Sīpole-Kronīte, Spīdola. S.I.G.

SIETLA

● Ziemeļrietumu DV apvienības gadskārtējie Rudens svētki pirms pāris gadu desmitiem notika Takomā. Šogad apvienības valde nolēma svētkus rīkot Vašingtonas pavalsts lielākajā pilsētā Sietlā. Lēmums devis labus panākumus, un Sietlas Latviešu centrā uz Rudens svētkiem bija sanācis divreiz vairāk apmeklētāju nekā iepriekšējā gadā Takomā.

Apmierināti bija rīkotāji, apmierināta un iepriecināta bija kuplā apmeklētāju saime, kuŗas vidū bija arī paliels pulciņš DV draugu no tālākām vietām, pat no citām pavalstīm — Britu Kolumbijas un Oregonas.

Svētku gaitā apvienības aprūpes nozares vadītājs Juris Sproģis saņēma DV Centrālās valdes atzinības rakstu. Apvienības priekšnieka vietn. Jānis Muižnieks, godinot priekšnieka A. Ķirša nopelnus, piesprauda tam pie krūtīm DV Centrālās valdes piešķirto krūšu nozīmi zeltā.

Kā parasti, čaklās apvienības vanadzes Alises Felzenbergas vadībā bija klājušas bagātīgus galdus. Sekoja saviesīga sadzīve ar deju un dziesmām, kas mijās ar jautriem priekšnesumiem. Jautrajā programmā piedalījās Laimonis un Nellija Krenģeļi, kas nesen pārcēlušies no Čikagas uz Sietlu, Austris Ķirsis, Laimdota Rūse, Viktors Pūpols.

Izvilka arī gadskārtējās loterijas laimestus. Tās ienākumi kopā ar ziedojumiem papildina apvienības Jaunatnes Rosības Balvas kontu. L. Šv.

Līvija Vītoliņa

Baltiešu kaŗavīru liktenis Zviedrijā

Curt Ekholm: Balt- och tyskutlämningen 1945—1946. (Baltiešu un vācu izdošana 1945—1946.) 1—2. 220, 440 lp. Upsala 1984. (Acta universitātis Upsaliensis.)

(Nobeigums)

Šai mielasta laikā taču visi gūstekņi bija slimi, varbūt kādi jau miruši.

Pavisam šie briesmīgie notikumi nav aizmirsti. Vēl šad tad klīst baumas, ka abas toreizējās valdības izteikušas kaŗavīru piedāvājumu krieviem, lai attiecības ar tiem būtu ļoti tuvas un arī rastos lieli un mūžīgi tirdzniecības sakari ar labu peļņu. Pēdējā jau vienmēr zviedriem ir visvarīgākā. Cik zviedri bija krieviem padevīgi arī citādā ziņā, patiesībā pat stulbi, rāda svarīgais notikums tūlīt pēc kaŗa beigām. Zviedrija visā kaŗa laikā bija tirgojusies ar visām kaŗa valstīm un pa kluso nopelnījusi 3 miljardus. Kādā valūtā, vairs neatceros. Krievi šo toreiz milzīgo summu tūlīt sev pieprasījuši kā aizdevumu. Procentus par to sākšot maksāt pēc 15, bet parādu pamazām atmaksāt pēc 50 gadiem. Avīzes lielījās par savu labsirdību, bet mūs, kas krievus pamatīgi pazīst, tas ļoti uzjautrināja, jo krievi vēl nekad un nekam nekā nav samaksājuši. Līdz šai dienai gan vēl nav ne lasīts, ne dzirdēts, ka viņi būtu saņēmuši no krieviem par šo summu kaut vienu vienīgu ēru no procentiem. Pilnīgs klusums par šo lietu. Ka aizdevums būtu bijis materiālo labumu iegūšanai no Krievijas, reizēm izteikušies daži toreizējie ministri. Kaŗavīrus ar nolūku krieviem pārdeva, pilnīgi skaidrs, bet maksu vēl nav saņēmuši. Un nesaņems.

Cik vāciešu pavisam izdots, nevar īsti pareizi pateikt. Baltieši gan itin visi. Vāciešu skaits bija ap 3000, bet jau pašā sākumā daudzi miruši. Pēc ziņas, ka tiks izdoti krieviem, visu laiku bija noticis milzīgs skaits pašnāvību un sevis sakropļošanas, lai gan tam visi noderīgie priekšmeti bija atņemti. Bez tam arī diezgan daudzi izmēģinājušies bēgt, kas pa daļai izdevies. Kādi bēgļi arī noķerti un nosodīti. Nav jāaizmirst, ka viņi visi bija bijuši varbūt visus gadus kaŗā un smagi cīnījušies, kas stipri ietekmē miesīgo un garīgo veselību. Dzīvot šeit kā ieslodzītiem un nekā par savu nākotni nezināt nozīmē veselības sabojāšanu visiem. Niecīgs skaits no viņiem bija dabūjis strādāt, bet tikai īsu laiku. Zviedrijai neviens no viņiem nekā nebija nodarījis, kāpēc smagais sods pilnīgi nesaprotams. Varbūt viņi arī dabūja zināt, ka norvēģi un dāņi visus vācu kaŗavīrus aizsūtījuši mājup, lai gan angļu un amerikāņu padotībā. Abas šīs valstis taču vācieši bija okupējuši, bet sodu par to viņi nedabūja. Kā var izprast zviedru rīcību pret viņiem?

Sīkāk aprakstīt visus necilvēcīgos notikumus pret vāciešiem un baltiešiem būtu stipri par daudz. Kurta Ekholma disertācija ir ļoti vērtīga un noderīga visiem, kam interesē mūsu vēsturiskie notikumi par mūsu un vācu kaŗavīriem Zviedrijā. Visi līdz šim pieejamie materiāli ir izmantoti, bet jācer, ka vēl slepenībā turētais dokumentu atlikums tomēr drīzumā tiks pieļauts izpētīt un ka šis svarīgais darbs tiks pārtulkots arī citās valodās. Mums jāpriecājas, ka pēc tik ilgiem gadiem tomēr ir viens zviedrs, kas dzīvojis un vēl tagad dzīvo visiem nelaimīgajiem kaŗavīriem līdz un nebaidās celt gaismā patiesību par savas tautas noziegumiem pret tiem, kas bija pelnījuši glābiņu, bet ne nāvi.

UN ŠINĪ STŪRĪ

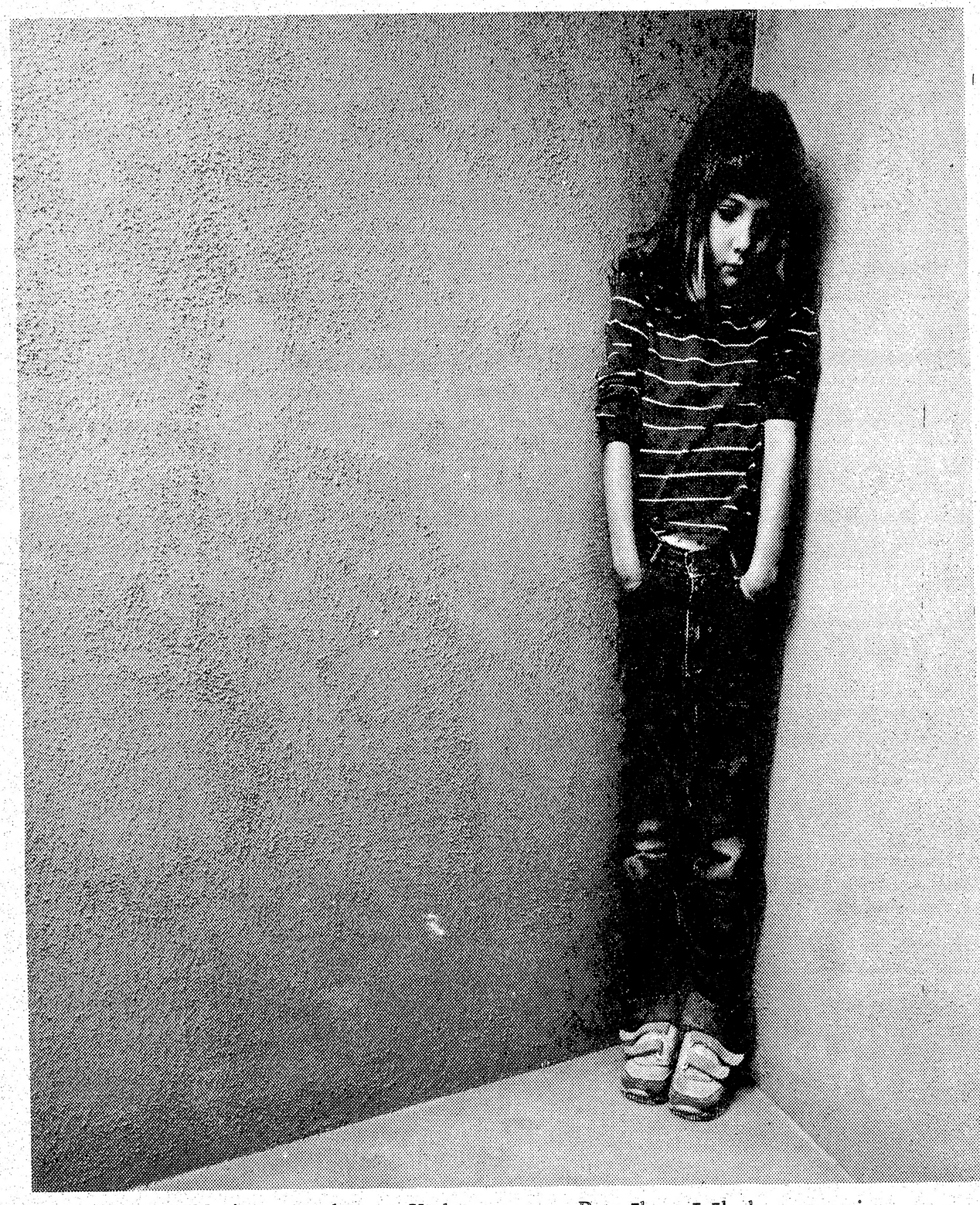

Neaizsargāts bērns. Kāds no tūkstošiem bērniem mūsu provincē varbūt katru dienu pakļauts visbrutālākajam no visiem noziegumiem—ļaunprātīgiem nodarījumiem pret bērniem.

Profesionāliem cilvēkiem, saskaroties ar jauniešiem vai tos ārstējot, likums prasa ziņot aizdomās turamos gadījumus par ļaunprātīgiem nodarījumiem pret bērniem Bērnu Palīdzības Savienībai (Children's Aid Society) vai Ģimeņu un bērnu palīdzības iestādēm (Family and Children's Services).

Bet vēl svarīgāk, ka mums visiem ir morāls pienākums ziņot aizdomās turamus gadījumus par bērniem nodarītām ļaunprātībām. Atbildība, kuŗā mēs visi dalāmies—rūpēties, lai ikviens jauns cilvēks Ontario bauda bērnību, kuŗā tas nebūtu ne pamests, nedz pret to ļaunprātīgi izturētos.

Dodiet iespēju aizsargāt bērnus. Ziņojiet par pārkāpumiem pret bērniem.

Ontario
Ministry of Community and Social Services
Frank Drea, Minister
William Davis, Premier

Write for the free booklet "Child Abuse Prevention,"
c/o Ontario Centre for the Prevention of Child Abuse, 700 Bay Street, Toronto, Ontario M7A 1E9.

Alberts Spoģis jubilārs

Minsteres latviešu ģimnazijas absolventi 9. oktobrī varēja sveikt savu bijušo vēstures un filozofijas skolotāju Albertu Spoģi 60. dzimšanas dienā. Pārējiem trimdiniekiem gavilnieks ir Latgales novada dzejnieks, preses un sabiedrisks darbinieks. It sevišķi tuvs 2. Pasaules kara cīnītājs ir DV organizācijai, LKIA un katoļu studentu biedrībai Dzintars. Pašlaik jubilārs ir Minsteres latviešu ģimnazijas skolas un kopmītnes saimniecības vadītājs.

Alberta Spoģa paša ģimenes pulks ir liels. Ar dzīvesbiedri Mariju viņi ir uzaudzinājuši 6 dēlus un vienu meitu. Visā ģimenē iedzimis ezerzemes mūzikas gars.

Alberts Spoģis dzimis Varkavā, kur nobeidz pagastskolu, tad strādā vietējā krājaizdevu sabiedrībā. Viņa tēvs bijis reizē lauksaimnieks un bankas ierēdnis.

Jau 19 gadu vecumā, neiegūstot vidējo izglītību, jādodas Latviešu leģiona cīņās. 1944. gadā viņu smagi ievaino. No 2. Pasaules kara ievainojumiem dzejnieks nekad pilnīgi neatlabst. No 1946. līdz 1949. gadam jubilārs mācās Oldenburgas nometnes Rūdolfa Blaumaņa ģimnazijā, ko arī sekmīgi beidz. Studijas sāk Pinebergas Baltijas universitātē, bet turpina Hamburgas, Bonnas, Madrides un Minsteres universitātēs. Studējis baltu un ģermāņu filoloģiju, vēlāk filozofiju.

Savas zināšanas dāvājis Minsteres latviešu ģimnazijas jauniešiem, ilgus gadus mācot latviešu valodu, vēsturi, filozofiju, psiholoģiju un katoļiem ticības mācību.

Grūti pat saskaitīt visus pienākumus, kas bija un ir vēl jāveic Albertam Spoģim. Kādreiz ir piedalījies Pax Romana kongresos ar referātiem, bijis LAKEC prezidijā, LCK ģenerālsekretārs un PBLA Kultūras fonda paidagoģijas referents, vēl arvien ir Minsteres DV nodaļas revīzijas komisijā un Zentas Mauriņas piemiņas fonda loceklis, kā arī darbojas LPB Vācijas nodaļā.

Sarakstījis katoļu studentu biedrības Dzintars vēsturi divos sējumos un monografiju par gleznotāju Juri Soikānu, rediģējis vairākus žurnālus (EI, Kara Invalidu, Gaismu) un rakstu krājumu Akadēmiskā Dzīve. Bieži ziņo presē par notikumiem Minsteres latviešu ģimnazijā.

Latgales apdziedātājam, tās dzīvā vārda sargam un labo tikumu aizstāvim labākie novēlējumi nākotnē!

Tamāra Sinka.

AMERIKAS KARA VETERĀNI ŠAŠUTUŠI PAR OST DARBĪBU

Toronto igauņu laikraksts Meie Elu 25. oktobra numurā raksta, ka Amerikas kara veterāni (VFW) savā lielajā sanāksmē pieņēmuši rezolūciju, kurā pieprasa, lai prezidents Rēgens un attiecīgās Senāta instances ievada *atklātu* izmeklēšanu par tieslietu ministrijas speciālās izmeklēšanas iestādes (OST) darbību, kas ar nodokļu maksātāju naudu izdara ,,nacistu medības''.

Gaŗākā rezolūcijā uzskaitīti vairāki iemesli, bet sevišķi pasvītrāts tas, ka Sarkanās imperijas KGB darbojas roku rokā ar Kārtera administrācijas laikā, tieši stratēģiski ASV tieslietu ministrijā iesēdinātu speciālās izmeklēšanas iestādi, kuŗu apgādā ar KGB sagādātām skaņu lentēm un citādiem ,,liecinieku'' un ,,upuŗu'' fabricētiem stāstiem.

Pamatojoties uz šādām liecībām, ASV pilsoņiem atņemtas pavalstniecības tiesības, pieprasītas deportācijas u.t.t. Tiesu gaita daudzos gadījumos bijusi tik skandaloza, ka vismaz divi no bijušajiem bēgļiem izdarījuši pašnāvības. Jānoskaidro arī, vai šajās procedūrās nav izdarīti civīltiesību pārkāpumi u.t.t.

Laikraksts saka, ka pieņemtās rezolūcijas valoda esot stingra un rezolūta. To sanāksmei iesniedzis amerikāņu veterāns Džems Mekdonalds (James McDonald — VFW Post West Seneca, N.Y.).

L. Šv.

RM

ROSAR-MORRISON
FUNERAL HOME LTD

NSM

Thomas L. Morrison — Funeral Director
467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K5
Tel. 924-1408

RŪPĪGA UN SMALKJUTĪGA
APBEDĪŠANAS CEREMONIJU IZKĀRTOŠANA

PBLA Latvijas Brīvības Fonds ir Latvijas Dzīvības Fonds

Atbalsti to un izpildi šo veidlapu!

Uzvārds..... Vārds .....

Adrese .....

.....

☐ Atbalstu ar iestāšanos LBF
1) iemaksājū U.S. $500 (vismaz)
2) minēto summu nomaksāšu ..... gados.
☐ Atbalstīšu ar testamentāriem novēlējumiem.
☐ Pašlaik nevēlos iestāties LBF, bet nacionālai politiskai darbībai ziedoju $ .....

Datums ..... Paraksts.....

Čeki rakstāmi uz Latvijas Brīvības Fonda Ltd. vārda un nosūtāmi uz adresi: Kārlis Tannis, 50 Playter Blvd. Toronto, Ont. M4K 2W3.

Kanadas Latviešu Centra Toronto Mākslas Komiteja

rīko

Svētdien, 25. novembrī, pl. 14 vidējā zālē

prof. JĀŅA KUGAS darbu slīdīšu izrādi

Sakārtojums un Jūlijas PAKALNES komentāri.

Ieeja pret ziedojumiem.

FUNDED BY MULTICULTURALISM CANADA

SUMMIT ROOFING
Jānis Udrovskis

Kad nāk rudens mēneši,
Savu jumtu pārbaudi,
Jo kad lietus iekšā lien,
Nepatikšanas būs vien.

Tel. 221-8456

Vai Jūsu apdrošināšana maksās par **jaunu** auto pēc 5 gadiem?

Ja mēs apdrošinām jaunu auto, mūsu apdrošināšana maksās par **jaunu** auto! Arī pēc 5 gadiem vai vēlāk!

759-0266 un 759-2771

Beaverbrook
Insurance & Real Estate Ltd.
1682A Victoria Park Avenue
Scarborough, Ont. M1R 1P7

LATVIEŠU KREDITSABIEDRĪBA
LATVIAN CREDIT UNION

Izmantojiet Latviešu kreditsabiedrības Ziemas svētku noguldījumu likmes:

	Latviešu Kreditsab.	vs.	Royal Bank of Can.
Shares	9.00 %		—
Plāns 24	7.75 %		7.50 %
Savings	8.50 %		8.00 %
2—3 mēn., min. summa $10,000	10.00 %		9.50 %
9 mēn., min. summa $1,000	9.50 %		9.00 %
1 gads	10.25 %		10.00 %
R.R.S.P.	9.00 %		8.50 %

Salīdziniet mūsu noguldījumu likmes ar bankās piedāvātām likmēm un noguldiet Jūsu naudu Latviešu Kreditsabiedrībā.

Latviešu Kreditsabiedrība vēl gaišus Ziemas svētkus visiem latviešiem Kanadā.

Katoļu vienības gadskārtējais

SAVIESĪGS VAKARS

sestdien, 24. novembrī, plkst. 19.30
LATVIEŠU NAMĀ, 491 COLLEGE IELĀ.

Pensionāru vienības tautas deju priekšnesumi.
*Loterija * Deju mūzika * Pilna bufete*

VISUS LAIPNI IELŪDZ
TORONTO KATOĻU VIENĪBA

Vecākais latviešu puķu veikals

Venus

ZIEDI KATRAM GADĪJUMAM

Pasūtinājumus pieņem arī no ārzemēm un uz ārzemēm.
231 RONCESVALLES AVE., TORONTO 3, ONTARIO.
Tel. darbā 534-4645, pēc darba 533-4037.
A. PUTNIŅŠ

Kāŗļa Suntaža būvdarbi,
Metro lic. B 2494.
Būvē jaunas mājas un vasarnīcas. Izdara pārbūves, remontus, krāsošanas un mūrēšanas darbus. Sagādā atļaujas.
Zvanīt 751-6829.

Izdaru krāsošanas darbus
Nocenošana par brīvu.
Zvanīt no pl. 10—23, tālr. 924-7095.

IERĪKO, LABO UN MAINA
plumbing, eļļas, gāzes un elektr. apkures, silta ūdens tankus, skursteņu oderes (liners), tīra krāsnis un ūdens tankus.
ROLAND KULLIK
(416) 275-1280.

Kanada pieveic ASV 60—39

27. oktobrī Toronto notika tradicionālās ASV—Kanadas izlašu sacensības novusā. Sāktas 1973. gadā, šīs sacensības vienmēr radījušas lielu interesi, un līdz šim ASV vienība bija uzvarējusi 9 gadījumos, zaudējot tikai 2 reizes. Sacensības apvienotas ar Toronto DV novusa kluba 15 gadu darbības atceri, atklāja LSAK priekšsēdis J. Vilmanis.

Šoreiz pārliecinošu uzvaru izcīnīja Kanadas vienība, pārākā esot gan vienspēlēs, gan dubultspēlēs.

Vīriešu vienspēlēs kanadiešu pārākums izteicās ar 37—27 punktiem.

Kanadas vienībā labākie bija T. Tērauds (Hamiltona) un V. Teteris (Toronto) ar 5 1/2 punktiem, P. Kalniņš un K. Reinsons 5 p., M. Baumeisters un H. Jakobsons 4 1/2 p., H. Vaits 4 p. (visi Toronto) un Z. Upīte (Hamiltona) 3 p.

ASV vienībā labākais L. Shahnazarians (Elkharte) 5 1/2 p., F. Krūmiņš(Ņujorka) un M. Laurēns (Kalamazū) ar 4 1/2 p. Ž. Nīcis (Ņujorka) 4 p., S. Misjūns (Ņūdžersija) 3 1/2 p., A. Ģirupnieks (Kalamazū) 3 p., U. Grīviņš (Ņujorka) 1 1/2 p. un Šneiders (Kalamazū) 1/2 p.

Sieviešu vienspēlēs kanadietes pārspēja ASV pārstāves 7—2, labāko rezultātu sasniedzot V. Nursei (Toronto) un A. Ansonei (Hamiltona) 2 1/2 p., Z. Veldre (Hamiltona) 2 p.

ASV vienībā I. Misjūna (Ņūdžersija) 1 1/2 p., A. Grīviņa (Ņujorka) 1/2 p., L. Nīcis (Ņujorka) 0 p.

Vīriešu dubultspēlēs Kanada—ASV 10—6. Kanadieši M. Baumeisters—V. Teteris uzvarēja visas spēles (4 p.),P. Kalniņš — H. Vaits 2 1/2 p., T. Tērauds—Z. Upīte 2 p., I. Bērziņš—U. Roze (abi Toronto) 1 1/2 p.

ASV — L.Shahnazarians—M. Laurēns un U. Grīviņš—Ž. Nīcis 2 p., A. Ģirupnieks—Šneiders 1 1/2 p., S. Misjūns—F. Krūmiņš 1/2 p.

Jauktās dubultspēlēs kanadieši uzvarēja ar 5—4. Z. Veldre—V. Teteris ieguva 2 1/2 p., V. Nurse-M. Baumeisters 2 p., A. Ansone—P. Kalniņš 1/2p.

ASV vienībā I. Misjūna—L.Shahnazarians 2 p., A. Grīviņa—S. Misjūns 1 1/2 p., L. Nīcis—Ž. Nīcis 1/2 p.

Sieviešu dubultspēlēs — māsas V. Nurse—Z. Veldre ar 2—0 uzvarēja amerikānietes I. Misjūni—A.Grīviņu.

Sacensībām, atzīmējot Toronto DV novusa kluba 15 gadu atceri, sekoja saviesīgs vakars.

Bija apsveikumi, ceļojošā balva uzvarētājai vienībai mainīja īpašniekus.

Novusa kluba priekšsēdis H. Jakobsons ar ziediem atcerējās daudzo gadu darba darītājas un atbalstītājas.

Otrā dienā individuālās sacensībās piedalījās 22 vīrieši un 7 sievietes.

Pēc spraigām cīņām finālā (10) vīriešu vienspēlēs labākais bija L. Shahnazarians ar 7 punktiem, 2.v. M. Baumeisters 6 p., 3.v. V. Teteris 5 1/2 p., 4.v. F. Krūmiņš 5 p., 5. un 6.v. S. Misjūns un P. Kalniņš ar 4 1/2 p., 7.v. H. Jakobsons 4 p., 8. A. Richters (Hamiltona) 3 p., 9. M. Laurēns 3 p., 10. H. Vaits 2 1/2 p.

Sieviešu vienspēlēs pārspēlēm bija jāizšķir kā uzvarētāju, tā arī tālāko vietu ieguvējas. Pārsteigumus sagādāja L. Alang (igauniete), pārspēlē uzvarot M. Upīti (Hamiltona). Abām šīs bija pirmās oficiālās sacīkstes.

Pārspēlēs par 3. vietu labāk veicās I. Misjūnai. 4.v. D. Žulpa (Hamiltona), 5.v. L. Nīcis.6. un 7.v. dala A. Grīviņa un V. Nurse.

Gandarījuma turnīrā (finālā neiekļuvušiem) vīriešiem uzvarēja B. Kuncāns (Hamiltona). 2.v. U. Grīviņš. 3.v. C. Krauklis (Hamiltona).

Uzvarētāji saņēma balvas.

V. T.

ATSKATĪSIES UZ PAVEIKTO

Kanadas latviešu sporta dzīvē 1984. gads bijis pilns lielām sacensībām un panākumiem. Vispirms jāatzīmē Brīvā olimpiada ar 140 mūsu sportistu piedalīšanos un lieliskajiem medaļu guvumiem, tad Ziemeļamerikas baltiešu meistarsacīkstes vieglatlētikā, šaušanā, slēpēšanā un golfā un pašu meistarsacīkstes visās aktīvās nozarēs, kā arī daudzi citi turnīri un sacensības.

1985. gada jūnijā latviešu sporta lielnotikums Gaŗezerā — Kalamazū: I globālās meistarsacīkstes deviņos sporta veidos (basketbolā, volejbolā, futbolā, novusā, tenisā, galda tenisā, šachā, šaušanā un golfā), kuŗās blakus ASV un Kanadas atlētiem piedalīsies arī Austrālijas un Eiropas latviešu vienības.

Lai atcerētos un izvadītu 1984. gada sezonu, Latviešu Sporta apvienība Kanadā piektdien, 30. novembrī, pl. 19.30 Latviešu Centrā rīko Gada svētkus, Brīvās olimpiadas izskaņu un sportistu apbalvošanu. Piedalīties aicināts ikviens mūsu sporta draugs un labvēlis.

Tuvāka informācija — sludinājumā. LSAK Info.

FUTBOLISTI BEIDZ SEZONU

Šogad izpalika Kanadas latviešu futbola vienību piedalīšanās Ziemeļamerikas latviešu meistarsacīkstēs Ņudžersijā, un abas Toronto latviešu vienības sacentās tikai Kanadas latviešu meistarsacīkšu spēlē par Arnolda Grīnberga piemiņai dāvāto balvu. Sacensībā Sidrabenē ar 2—1 (1—0) uzvarēja JKS vienpadsmits, pārspējot Toronto DV SK vienību.

Meistarvienībā spēlēja A. Rāva, M. Kārkliņš, A. Ozoliņš, T. Līss, A. Briedītis, Dž. Meknīls, J. Dzelme, R. Ezers, I. Jansons, A. Krūmiņš, D. Grīnbergs. DV sastāvā — E. Mikelšteins, E. Lukovskis, A. Siksna, Anatolijs un Andris Litaunieki, J. Kudrašovs, V. Lauzis, E. Kārkliņš, G. Skelsa, V. Dreimanis un R., A., M. un V. Skujas.

Šī bija balvas ceturtā izcīņa, un to visas reizes ieguvusi JKS.

LSAK Info.

Lūgums

kārtot laikr. Latvija Amerikā 1985.g. abonementa maksas, kas paliek līdzšinējās.

ASV un citu zemju abonenti, kas maksā ASV dolaros, lūgti maksājumu summu nesamazināt par kursa starpību, jo laikraksta sūtīšana ārpus Kanadas gadā maksā 15 dol. vairāk nekā Kanadā. Piezīmējam, ka sūtīšanas pasta nodeva ir augstāka tiem abonentiem, kas maksājumus nav nokārtojuši.

Rīgas 72.vienības dižskautu sirojums

Kad lapu zaļumu nomaina sarkanas un dzeltenas krāsas, dzestras top naktis un miglas vāli, celdamies no upju un ezeru līčiem, plūst pāri pļautām druvām, vēstīdami veļu laiku, ir nemanot pienācis rudens.

Ir laiks teikt ardievas vasarai, un viena no dižskautu pulciņa tradicijām ir rudens sirojums kādā apvidū, kur daba ir vēl pirmatnēja un neapdzīvota.

Sirojums ilgst divas dienas, nakti pavadot primitīvi celtās nojumēs. Topografiskā karte, kompass un saule ir vienīgie ceļrāži, lai, šķērsojot upes, apejot purvus un ezerus, pārvarot kalnus un gravas, tiktu sasniegts gala mērķis, kur zēnus sagaida vadītāji un transports uz mājām.

Šāds sirojums ir ne tikai pārmaiņa no vieglās pilsētas dzīves, bet arī zināšanu pārbaude, kam zēni ir gatavojušies nodarbībās.

Šoruden sirojums notika Haliburtonas apvidū, kur otrās dienas vēlā pēcpusdienā, veicot 14 jūdžu distanci, abas saimes sasniedza ceļu, kas veda uz Kristala ezeru.

Zudumā bija gājusi viena cepure, bet toties gūti daudzi piedzīvojumi un tulznas uz kājām nepiemērotu apavu dēļ.

Vai sāpēja? Jā, bet tas nekas! Te varēja manīt jau zināmu rūdījuma pakāpi, kas, izejot lielās dzīves sirojumā, varēs lieti noderēt.

L. G.

LATVIJA AMERIKA

Atjaunojiet abonementu un dāviniet to saviem draugiem, lai nodrošinātu informāciju par notikumiem pasaulē.

Lūdzu sūtiet LATVIJU AMERIKĀ uz

☐ vienu gadu $40.00

☐ 6 mēnešiem $21.00

☐ 3 mēnešiem $12.00

Mr., Mrs., Miss .....

Adrese .....

Jauns abonents ☐ pagarinājums ☐

Čeku lūdzu rakstīt uz

LATVIJA AMERIKĀ PUBLISHING, LTD. vārdā
125 Broadview Ave., Toronto, Ontario M4M 2E9

Dāmu un kungu DRĒBNIEKI
šuj apģērbus pēc mēra un gaumes
Runā vāciski

Old Mill Tailors

Rudi H. Schneider
7 Riverview Gardens — 769-9535
PIE BLOOR, VIENU BLOKU RIETUMOS NO JANE

Ratas Optic
Igauņu uzņēmums.
219 Danforth Ave,
Toronto, Ont. M4K 1N2
465-6251

Atvērts pirmd. - piektd. 10—18
sestdienās 10—15

- Gatavojam pēc acu ārsta paraksta brilles un visāda veida kontakta lēcas.
- Rāmji lielā izvēlē.
- Izkārtojam acu pārbaudes.
- Latviešiem 10% atlaide, ieskaitot brilles uz Latviju.

Ja domājiet iegādāties jaunu māju vai pārdot esošo, būšu priecīga Jums pakalpot.

A.E. LePAGE (ONTARIO) LTD REALTOR

Maria Tiltins, B.A., B.Ed.
1566 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6P 1A4
Birojā: (416) 537-3431
Mājās: (416) 536-3702

Andrejs M. Stikuts
B.A., L.L.B.
ADVOKĀTS
20 Queen Street West, Suite 1104, Box 48, Toronto, Canada M5H 3R3
Tel. (416) 977-8720

Ministrs Stīvens: „Jūs varat paļauties uz valdības atsaucību..."

Latvijas...

(Turpinājums no 1. lp.)

tīvitātes sāk nest taustāmus augļus. Šovakar mēs nedzirdējām tikai pieklājības frazes, bet jau konkrētus, mums labvēlīgus pagriezienus un darbus. Visās runās, igauniski izsakoties, bija „i kauli, i miesa". Patiesi šī pieņemšana daudziem paliks atmiņā kā liels solis mūsu nacionālpolītisko mērķu pietuvināšanā. Lai paldies visiem darba darītājiem.

Valstssvētku priekšvakarā notika arī vairāki akti skolās un dažās organizācijās. Varbūt ka būtu pareizāk turpmāk pulcēties tikai vienā vienīgā lielā un kopīgā svētku sarīkojumā, neatšķaidot to ar parallēlām sanāksmēm.

Lielais svētku sarīkojums 18. novembŗa pēcpusdienā Toronto universitātē pulcināja ap 700 dalībnieku. Pēc svinīgās karogu ienešanas un Kanadas himnas īsu svētbrīdi vadīja Arturs Briedis. Svētku komitejas priekšsēdes I. Purvas atklāšanas uzrunu noslēdza Latvijas himna. Svinīgo un pacilāto noskaņu sarīkojumam nenoliedzami deva īsā un kodolīgā LNAK valdes priekšsēža T. Kronberga deklaratīvā uzruna.

Federālo valdību pārstāvēja ministrs S. Stīvens,atkārtoti uzsverot, ka tagad latviešu un baltiešu prasības federālā valdībā Otavā vienmēr atradīs dzirdīgas ausis. Ontario premjēra V. Dēvisa sveicienus nodeva deputāts J. Šimko. Viņš atgādināja arī Ontario parlamentā pieņemto lēmumu par Latvijas dienas proklamēšanu. Jāpiemin Igaunijas konsula I. Heinso atgādinājums par pasaules noklusēto Kremļa Nāves pļauju (Holocaust) Baltijā.

Svētku runu teica ALAs vicepriekšsēdis A. Lambergs (skat. atsevišķi).

Sarīkojuma otrā daļā klātesošie jūsmīgi sumināja archibīskapu A. Lūsi, viņam saņemot piešķirto PBLA Tautas balvu. Cienījamais laureāts norādīja, ka patiesībā balva piešķirta latviešu baznīcai un visiem, kas sekmējuši un atbalstījuši Dieva vārdu mūsu tautā. Balvai pievienoto aploksni ar pāri par 2000 dol. velti archibīskaps nodeva T. Kronbergam kā ziedojumu Brīvības Fondam. Tas ir viens no lielākiem ziedojumiem, ko Fonds pēdējā laikā saņēmis.

Klātesošie ilgiem aplausiem sumināja arī Toronto latviešu sabiedrības izcilos darbiniekus Mildu Matīsu, Lauru Krastu un Varimantu Plūdoni, saņemot viņiem piešķirtos LNAK atzinības rakstus. Tāds pats raksts bija piešķirts arī māksliniekam Erikam Dzenim, kurš darba apstākļu dēļ bija aizkavēts ierasties.

Koncerta daļā vīru koris Viesturs, savas diriģentes Vizmas Maksiņas vadīts, ar profesionālu veiksmi atskaņoja Emīla Dārziņa Pie tēvu zemes dārgās, Mirdzi kā zvaigzne un Mūžam zili, kā arī Jēkaba Graubiņa Padziedami nu bāliņi, H. Pavasara Jāņu laiva un Bruno Skultes Dainu zeme. Pēc rīcības komitejas priekšsēdes I. Purvas beigu vārdiem klātesošie vienojās Tev mūžam dzīvot, Latvija pacilātās skaņās.

Respektējot lielo dienu, es atturēšos no jebkādiem komentāriem jeb ieteikumiem. Labi bija gribēts un labi arī izdevās. Kaut mūsu ceļš uz Latvijas goda dienas piemiņu nekad neaizaugtu!

Pēc svētku akta organizāciju pārstāvji bija lūgti pavadīt dažas stundas kopā ar šī gada Tautas balvas laureātu Sv. Jāņa baznīcas sarīkojumu telpās. Šajā vakarā latviešu trimdas saime no jauna apliecināja neliekuļotu mīlestību un cieņu mūsu baznīcas augstajam ganam.

Aleksandrs Ķegumnieks.

LATVIEŠU SPORTA APVIENĪBAS KANADĀ

GADA SVĒTKI

Piektdien, 30. novembrī, pl. 19.30

TORONTO LATVIEŠU CENTRĀ, 4 CREDIT UNION DRIVE.

Brīvās Olimpiadas izskaņa un sportistu apbalvošana.

*Siltas vakariņas * Atspirdzinājumi*

Sporta karalienes vēlēšanas.

*** DEJA ***

Spēlēs deju orķestris „Blondais Grēks"

Ieeja: Vakariņām un dejai $20.00, tikai dejai $6.00.

GALDIŅU REZERVĒŠANA: BIRUTA SKUJIŅA, 767-9964.

VISI LAIPNI IELŪGTI!

L.S.A.K.

Jauno LNAK padomi vēlot

Kandidāti nāk ar saviem paskaidrojumiem

Toronto latviešu tautas augstskolas Latvisko zināšanu otrs rudens seminārs 11. novembrī Latviešu Namā bija veltīts Latviešu Nacionālās Apvienības Kanadā (LNAK) jaunās padomes vēlēšanām. Padomes locekļu kandidāti no visiem sarakstiem varēja ierasties un iepazīstināt ar savas grupas vēlēšanu platformu un idejām.

LNAK padomes vēlēšanām šogad iesniegti pieci kandidātu saraksti. Vislielākais ir LNAK darbinieku saraksts ar 30 kandidātiem un atsevišķais LNAK Otavas darbinieku saraksts ar 3 kandidātiem. Nākošais lielākais ir DV kandidātu saraksts ar 12 kandidātiem, Nacionālās vienības saraksts, kurā 6 kandidāti un divi latviešu biedrību saraksti — Montrealas un Hamiltonas, katrs ar vienu kandidātu, pavisam 53 kandidāti no ievēlamiem 35 padomes locekļiem, par kuŗiem jānobalso līdz 30. novembrim, balsošanai sākoties 9. novembrī.

No visiem 53 kandidātiem seminārā bija ieradušies 22, dodot vārdu pa vienam kandidātam no savas grupas. Pēc tam ar ierobežotu laiku varēja izteikties arī citi runātāji un balsotāji, kas bija gan ieradušies ļoti pieticīgā skaitā un, kā izteicās kāds no vecās padomes locekļiem, tas liecinot, ka „viss ir labākā kārtībā", citiem vārdiem. par līdzšinējās valdes darbību vēlētājiem, acīmredzot, nav vērā liekamu iebildumu. Sanāksmi vadīja M. Vāgners, aicinot grupu pārstāvjus izteikties.

LNAK valdes priekšsēdis T. Kronbergs, kas šo augstāko latviešu pārstāvniecību Kanadā nepārtraukti vada jau ilgus gadus, pieskārās vispārējai tagadējai politiskajai situācijai Kanadā un latviešiem tajā sakarā ar federālās valdības maiņu. Viņš arī atzina, ka latvieši gudri rīkojušies, darbodamies abās lielākajās politiskajās partijās ar saviem latviešu konservātīvo un liberāļu klubiem, tā nodrošinot sev pieeju pie katras valdības maiņas: latvieši būs vienmēr pārstāvēti kā esošā valdības partijā, tā opozicijas. Lielākie kandidātu saraksti, kā LNAK darbinieku un Daugavas Vanagu, savus uzskatus un vēlēšanu platformu jau publiski deklarējuši un tos pauda arī sanāksmē. Galvenajās līnijās mūsu nākotnes darbības plānos jau nav redzamu atšķirību, bet tikai metodēs ideju sekmīgākai iedzīvināšanai.

LNAK iekšējā darbībā „atstāti" jutās ārpus Toronto dzīvojošie, kā tas izpaudās LNAK Otavas darbinieku saraksta pārstāves Ligitas Galdiņas iebildumos, ka LNAK nav centusies izprast mūsu „mazāko brāļu un māsu" vēlmes, kas būtu liekams vērā jaunajai valdei. Līdzīgas domas pauda arī Montrealas latviešu biedrības kandidāts M.Štauvers, norādot uz „zināmiem trūkumiem informācijas laukā", kas pa daļai varbūt izskaidrojams ar gauso pasta darbību. V. Upeslācis no Nacionālās vienības saraksta norādīja, ka visiem reiz būtu jāsapulcējas „pie kopēja galda" mūsu nacionālo problēmu risināšanā. DV savus mērķus skaidri un nepārprotami publiski deklarējuši un, kā to norādīja šī saraksta kandidāts R. Pētersons, no kļūdām nav bijuši brīvi arī „neapmierinātie".

Vēl izteicās LNAK darbinieku saraksta kandidāts J. Grodnis (oponēja M. Štauveram), G. Šubiņš, L. Lukss, A. Budrēvics un Arv. Bērziņš, kā arī A. Joma no DV saraksta. Ārpus kandidātiem runāja vēl A. Ancāns un K. Zenaitis. Pēdējais nožēloja vēlētāju vājo interesi uzklausīt savus ievēlamos pārstāvjus LNAK padomē.

Pārrunas skāra arī kādu citu mums sāpīgu problēmu — jaukto laulību pavairošanos, ko minēja DV kandidāts R. Pētersons. Optimistiskos ieskatos bija K. Zenaitis un atgādināja, ka arī viņam pašam ir jauktas laulības ģimene, bet viņš no latviešu sabiedrības nav aizgājis un bērni augot latviskā garā. „Valodu bērniem var mācīt arī tēvs, ne tikai māte vien", teica runātājs.

Kopiespaids no sanāksmes, ka visiem rūp Latvijas un mūsu tautas liktenis, visi vēlas atrast vislabāko kopējās sadarbības ceļu, kā tuvināties mūsu mērķiem. Tādā noskaņā lai ievēlam jauno LNAL padomi uz nākamajiem četriem gadiem.

Nākošā seminārā 9. decembrī pl. 15 Latviešu Namā vēsturnieks Edgars Kiršs referēs par Alfreda Valdmaņa Ņufaundlendas darbības laika atspulgu Kanadas presē. Semināru vadīs P. Melnbārde.

V. S.

Grāmata Latvia iespiesta!

Vairākus gadus kavēta dažu tematu autoru kūtruma dēļ, Latvia nu iespiesta japāņu grāmatu spiestuvē Tokio. Šo vēsti atklātībai nodeva grāmatas redaktors V. Sīmanis, tikko pārbraucis no turienes, kur izdarīja pēdējās pārbaudes un labojumus. Grāmatu pēc iesiešanas tūdaļ no turienes izsūtīs Austrālijas, Jaunzēlandes un Eiropas pasūtinātājiem, lai tā ātrāk nonāktu viņu rokās. ASV un Kanadā grāmatu saņems ap Ziemsvētkiem.

Grāmatas iespiedums tehniski nav sliktāks par līdzīgu darbu šeit, tikai stipri lētāks, kas arī bija iemesls grāmatas iespiešanai Japānā. Iespējams, ka visus ar grāmatas izdošanu saistītos izdevumus varēsim kompensēt ar parakstītāju maksām, ko neiespētu, iespiežot grāmatu Amerikā.

„Esmu priecīgs, ka šo ziņu varu nodot jums, grāmatas pasūtītāji, un atvainojos, jums par ilgo un pacietīgo gaidīšanu. Saprotu, ka varēja rasties neapmierinātība, pat aizdomas, kur palikusi grāmatai iemaksātā nauda", nobeidza šo patīkamo ziņu redaktors V. Sīmanis.

H. Riekstiņš.

TORONTO ZIŅAS

● Latviešu sporta apvienība Kanadā 30. novembrī Latviešu Centrā rīko savus gada svētkus ar Brīvās olimpiadas izskaņu, sportistu apbalvošanu un sporta karalienes vēlēšanām. Spēlēs deju orķestris Blondais grēks.

18. NOVEMBRA SVINĪBU VIETĀ

ATSTĀTS

brūni raibs lietussargs.

Saņemams Latviešu Namā, grāmatnīcā.